

WYŻSZA SZKOŁA BANKOWA w Poznaniu

Załącznik nr 2
do Uchwały Nr 66/2019
Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej
z dnia 28 lutego 2019 r. z późn. zm.

Ocena programowa
Profil praktyczny
Raport Samooceny

Wyższa Szkoła Bankowa w Poznaniu
ul. Powstańców Wielkopolskich 5, 61-895 Poznań

Nazwa ocenianego kierunku studiów: Prawo

1. Poziom studiów: studia jednolite magisterskie
2. Formy studiów: stacjonarne, niestacjonarne
3. Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek dziedzina nauk społecznych, dyscyplina nauki prawne

Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów

Symbol efektu	Kod uniwersalnej charakterystyki poziomu drugiego dla kwalifikacji na poziomie VII	Efekty
Wiedza Absolwent zna i rozumie:		
PR_W01	P7S_WG	miejsce nauk prawnych i ekonomicznych w systemie nauk oraz ich relacje wobec innych dziedzin nauki
PR_W02	P7S_WG	zasady logiki prawniczej
PR_W03	P7S_WG P7S_WK	pojęcia nauk o władzy, państwie i prawie oraz metody stosowane na gruncie filozofii, w tym podstawy teorii i filozofii prawa.
PR_W04	P7S_WG P7S_WK	znaczenie zachowań etycznych w biznesie oraz zasady etyki zawodowej zawodów prawniczych
PR_W05	P7S_WG	strukturę systemu prawa
PR_W06	P7S_WG	podstawy prawne i zasady funkcjonowania instytucji państwowych działających na mocy obowiązujących przepisów prawa, a w szczególności instytucji wywierających wpływ na podmioty gospodarcze
PR_W07	P7S_WG P7S_WK	wolności, prawa i obowiązki obywatela, a także zobowiązania państwa wobec obywatela
PR_W08	P7S_WG	konstytucyjne regulacje dotyczące polskiego ustroju społecznego, politycznego i gospodarczego
PR_W09	P7S_WG	metody tworzenia prawa polskiego, europejskiego i międzynarodowego
PR_W10a	P7S_WG	instytucje prawa cywilnego oraz treść przepisów prawnych należących do gałęzi prawa cywilnego
PR_W10b	P7S_WG	instytucje prawa administracyjnego oraz treść przepisów prawnych należących do gałęzi prawa administracyjnego
PR_W10c	P7S_WG	instytucje prawa handlowego oraz treść przepisów prawnych należących do gałęzi prawa handlowego
PR_W10d	P7S_WG	instytucje prawa finansowego oraz treść przepisów prawnych należących do gałęzi prawa finansowego
PR_W10e	P7S_WG	instytucje prawa pracy oraz treść przepisów prawnych należących do gałęzi prawa pracy

PR_W10f	P7S_WG	instytucje prawa gospodarczego oraz treść przepisów prawnych należących do prawa gospodarczego publicznego i prywatnego
PR_W10g	P7S_WG	instytucje prawa międzynarodowego oraz treść przepisów prawnych należących do gałęzi prawa międzynarodowego
PR_W10h	P7S_WG	instytucje prawa karnego oraz treść przepisów prawnych należących do gałęzi prawa karnego
PR_W11	P7S_WG	procedury istniejące w polskim systemie prawa ze szczególnym uwzględnieniem procedury cywilnej, administracyjnej i karnej
PR_W12	P7S_WG P7S_WK	przepisy regulujące ochronę własności intelektualnej i ich znaczenie
PR_W13	P7S_WG	związki i zależności między prawem krajowym a europejskim oraz międzynarodowym wpływające na działalność biznesu w kraju i za granicą
PR_W14	P7S_WG	podstawowe pojęcia mikro i makroekonomii oraz zależności pomiędzy procesami ekonomicznymi i zarządczymi w skali mikro i makro
PR_W15	P7S_WG	metody zarządzania wiedzą, w tym w szczególności wiedzą prawniczą
PR_W16	P7S_WG P7S_WK	proces tworzenia i rozwoju przedsiębiorstw - zarówno w aspekcie prawnym jak i ekonomicznym
PR_W17	P7S_WG	zasady skutecznych negocjacji
PR_W18	P7S_WG	podstawowe pojęcia i koncepcje dotyczące strategii przedsiębiorstw, cele strategiczne przedsiębiorstw oraz zasady inicjowania i prowadzenia projektów strategicznych
PR_W19	P7S_WG	proces zarządczy i proces podejmowania decyzji oraz istotę i rodzaje struktur organizacyjnych przedsiębiorstw
PR_W20	P7S_WG	proces zarządzania finansami w przedsiębiorstwie oraz zasady przeprowadzania analizy ekonomicznej przedsiębiorstwa
Umiejętności		
Absolwent potrafi:		
PR_U01	P7S_UW	wyszukiwać, analizować i interpretować przepisy prawa wykorzystując poznane metody pozyskiwania informacji
PR_U02	P7S_UW	identyfikować i tłumaczyć ekonomiczne cele przedsiębiorstwa oraz stosować przepisy prawa, by wesprzeć ich realizację
PR_U03	P7S_UW	interpretować, wyjaśniać i analizować skutki zjawisk zachodzących na styku gospodarki i polityki
PR_U04	P7S_UW P7S_UK	wykorzystać w obsłudze prawnej zdobytą wiedzę oraz umiejętności uzyskane w trakcie praktyki zawodowej
PR_U05	P7S_UW P7S_UK P7S_UO	wspierać proces podejmowania decyzji menedżerskich, w tym formułować rekomendacje

PR_U06	P7S_UK P7S_UO	komunikować się z menedżerami i innymi osobami bez wykształcenia prawniczego w sposób zrozumiały dla tych osób, a jednocześnie jasny i precyzyjny
PR_U07	P7S_UW	biegle obsługiwać najważniejsze programy komputerowe z Pakietu Office; obsługiwać w podstawowym zakresie programy do zarządzania przedsiębiorstwem, wiedzą i zasobami ludzkimi
PR_U08	P7S_UW P7S_UK	prowadzić prezentacje publiczne w oparciu o przygotowane wcześniej materiały multimedialne w języku polskim i obcym
PR_U09	P7S_UW P7S_UK	redagować opinie prawne, pisma procesowe, umowy handlowe w języku polskim i obcym
PR_U10	P7S_UW P7S_UK	uczestniczyć aktywnie w postępowaniach administracyjnych i sądowych wykorzystując znane mu zasady postępowania przed organami administracji, sądami powszechnymi i administracyjnymi
PR_U11	P7S_UK P7S_UO P7S_UU	myśleć i działać w kulturze projektowej
PR_U12	P7S_UK	posługiwać się językiem obcym z naciskiem na zagadnienia prawne i biznesowe na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego
PR_U13	P7S_UW P7S_UK	stosować w praktyce podstawowe zasady etykiety biznesowej, w tym również w środowisku międzynarodowym
PR_U14	P7S_UW P7S_UK P7S_UO	wspierać przedsiębiorstwo w prowadzeniu skutecznych negocjacji w języku polskim i obcym
PR_U15	P7S_UW	korzystać z technologii informacyjnych w stopniu umożliwiającym sprawne wyszukiwanie i selekcjonowanie informacji, szczególnie informacji prawnych i informacji ekonomicznych
PR_U16	P7S_UO	przewodzić i współdziałać w zespole oraz wykonywać w nim różne zadania
PR_U17	P7S_UW P7S_UK P7S_UO	uczestniczyć w przygotowaniu i realizacji projektów biznesowych, uwzględniając aspekty prawne i ekonomiczne
PR_U18	P7S_UW P7S_UK	komunikować się wewnątrz organizacji i z jej otoczeniem zewnętrznym, z wykorzystaniem nowoczesnych programów komputerowych oraz technik informacyjnych i medialnych
PR_U19	P7S_UU	samodzielnie doskonalić umiejętności zawodowe i uczyć się przez całe życie
Kompetencje społeczne Absolwent jest gotów do:		
PR_K01	P7S_KO	uczestnictwa w różnych inicjatywach społecznych
PR_K02	P7S_KO P7S_KK	rozwijania cech osoby przedsiębiorczej, nastawionej na osiągnięcie celów i przewyższanie przeciwności
PR_K03	P7S_KK P7S_KO	traktowania wiedzy jako strategicznego zasobu pracownika i przedsiębiorstwa

PR_K04	P7S_KR	prezentowania etycznej postawy w biznesie i poza nim.
PR_K05	P7S_KO	prezentowania wysokiej wrażliwości i i świadomości społecznej
PR_K06	P7S_KO P7S_KR	podejmowania odpowiedzialności za powierzone mu zadania oraz określania priorytetów służących realizacji tych zadań.
PR_K07	P7S_KO P7S_KR	dbałości o dobry klimat i atmosferę w miejscu pracy i poza nim
PR_K08	P7S_KR P7S_KO	poszanowania praw autorskich

Skład zespołu przygotowującego raport samooceny

Imię i nazwisko	Tytuł lub stopień naukowy/stanowisko/funkcja pełniona w uczelni
Roman Łosiński	dr/Dziekan Wydziału Finansów i Bankowości w Poznaniu
Edyta Wojtyła	dr/Prodziekan ds. Dydaktyki WFiB w Poznaniu
Iwona Werner	dr/Prodziekan ds. Studentów WFiB w Poznaniu
Jacek Połczyński	dr/Prodziekan ds. Jakości Kształcenia WFiB w Poznaniu
Justyna Matusiak	dr/Menedżer kierunku Prawo
Piotr Dawidziak	dr/Dyrektor Międzywydziałowego Centrum Akredytacji i Jakości Kształcenia
Julia Wiśniewska	Kierownik Biura Karier i Praktyk
Katarzyna Kocik	Kierownik Dziekanatu
Barbara Urbańska	Kierownik Działu Organizacji Dydaktyki
Krzysztof Sajon	Kierownik Działu Współpracy z Zagranicą
Judyta Wielgos	Asystentka Dziekana

Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów	2
Prezentacja uczelni	7
Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu praktycznym	8
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	8
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	11
Dodatkowe informacje	22
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	22
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	29
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	36
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	40
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	43
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	51
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	61
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	63
Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów	66
Część III. Załączniki	68
Załącznik nr 1. Zestawienia dotyczące ocenianego kierunku studiów	68

Prezentacja uczelni

Wyższa Szkoła Bankowa w Poznaniu to uczelnia z trzema wydziałami z grupy największych niepublicznych szkół wyższych w Polsce. Została utworzona w 1994 r. z inicjatywy Towarzystwa Edukacji Bankowej SA i działa zgodnie z przepisami ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o nauce i szkolnictwie wyższym.

Zgodnie z decyzjami Ministra właściwego ds. szkolnictwa wyższego, ogólny kierunek działalności Wydziału Finansów i Bankowości Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu, na którym kształcą się obecnie ponad 12 tysięcy studentów, obejmuje obecnie:

- prowadzenie studiów pierwszego i drugiego stopnia na kierunkach: Finanse i rachunkowość, Informatyka, Turystyka i rekreacja, Logistyka, Psychologia w biznesie i Zarządzanie;
- prowadzenie studiów pierwszego stopnia na kierunkach: Administracja, Bezpieczeństwo wewnętrzne, Filologia, Finanse i rachunkowość, Handel międzynarodowy, Informatyka, Inżynieria zarządzania, Logistyka, Prawo w biznesie, Psychologia w biznesie, Marketing i sprzedaż;
- prowadzenie studiów jednolitych magisterskich na kierunku Prawo;
- prowadzenie studiów podyplomowych na ponad 70 kierunkach oraz dwóch ścieżek studiów typu MBA, polskojęzycznej (we współpracy z Franklin University (USA) i angielskojęzycznej;
- na mocy decyzji Centralnej Komisji do spraw Stopni i Tytułów nr BCK-II-U/dr-497/15 z dnia 19 grudnia 2016 r. Wydział Finansów i Bankowości Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu otrzymał uprawnienie do nadawania stopnia doktora nauk ekonomicznych w dyscyplinie ekonomia i finanse.

Zasady funkcjonowania uczelni reguluje Statut, który przyjęto w dniu 02.07.2019 r. przez Zarząd Centrum Rozwoju Szkół Wyższych TEB Akademia, założyciela Uczelni, uchwałą nr 6/26/2019 i nadano Wyższej Szkole Bankowej w Poznaniu z mocą obowiązywania od 01.10.2019. W dniu 28.02.2020 r. Zarząd Centrum Rozwoju Szkół Wyższych TEB Akademia, uchwałą nr 2/8/2020 wprowadził zmiany w Statucie z mocą obowiązywania od 01.03.2020 r. Innym dokumentem regulującym funkcjonowanie Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu jest Regulamin Studiów nadany na podstawie § 24 pkt 3 lit. f) Statutu Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu. Senat Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu na mocy uchwały nr 51/2020 z dnia 24 marca 2020 uchwalił regulamin studiów wyższych obowiązujący od roku akademickiego 2020/2021.

WSB jako jedna z niewielu uczelni biznesowych w Polsce może poszczycić się dwiema akredytacjami międzynarodowymi: IACBE i ACCA. Warto dodać, że oceniana Uczelnia współtworzy pierwszą w Polsce Federację Naukową WSB - DSW.

WSB kształcą około 20 tysięcy studentów i słuchaczy, w tym Wydział Finansów i Bankowości ponad 12 tysięcy.

Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu praktycznym

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Na Wydziale Finansów i Bankowości Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu prowadzone są jednolite magisterskie studia na kierunku Prawo. Założeniem programu kształcenia realizowanego na studiach jednolitych jest przygotowanie absolwentów do pracy zarówno w zawodach prawniczych, jak i w przedsiębiorstwach w roli doradców prawnych. Ponadto, absolwenci kierunku odnajdą się również w organach administracji publicznej, prowadzeniu własnej działalności gospodarczej czy, ze względu na profil Uczelni oraz współpracę z Krajową Izbą Doradców Podatkowych, podmiotach finansowych.

W trakcie studiów student pozyskuje wiedzę i nabywa umiejętności z zakresu nauk społecznych. Ze względu na specyfikę kierunku dominującą dyscypliną w profilu kształcenia są nauki prawne. Program kształcenia kierunku Prawo wyróżnia praktyczny profil kształcenia, związany z liczbą godzin zajęć praktycznych oraz profilem wykładowców prowadzących wskazane przedmioty. Studenci mają zajęcia z jednego (wybranego) języka obcego.

Dodatkowym aspektem programu studiów są warsztaty prawnicze pozwalające na praktyczne kształcenie studenta kierunku Prawo oraz przedmioty do wyboru (wcześniej: specjalności) pozwalające na kształtowanie ścieżki rozwoju najbardziej interesującej dla każdego studenta.

Program studiów jednolitych ma na celu przekazanie wiedzy i budowanie umiejętności m.in. z zakresu:

- znajomości instytucji prawa w tym treści przepisów prawnych należących do gałęzi prawa cywilnego, karnego, administracyjnego, handlowego, finansowego, pracy, gospodarczego i międzynarodowego;
- opisywania procedur istniejących w polskim systemie prawa ze szczególnym uwzględnieniem procedury cywilnej, karnej i administracyjnej;
- wykorzystywania zdobytej wiedzy w obsłudze prawnej z uwzględnieniem umiejętności nabytych w trakcie trwania praktyki zawodowej;
- redagowania opinii prawnych, pism procesowych czy umów handlowych;
- reprezentowania interesów przed sądem wykorzystując znane zasady postępowania przed sądami powszechnymi oraz sądami administracyjnymi.

Absolwent tego kierunku jest przygotowywany do przystąpienia do egzaminu na aplikacje prawnicze oraz wykonywania pracy zarówno w podmiotach prywatnych, jak i publicznych. Osiągnięcie pierwszego ze wskazanych celów jest możliwe również dzięki dedykowanemu temu zagadnieniu przedmiotowi to znaczy Przygotowaniu do aplikacji prawniczych w wymiarze 32 godzin ćwiczeń i 6 godzin projektu na studiach stacjonarnych oraz w takim samym wymiarze na studiach niestacjonarnych na dziesiątym semestrze studiów. Absolwenci kierunku Prawo przygotowani są również do dalszego rozwoju naukowego i podejmują naukę w Szkołach Doktorskich.

Poza przedmiotami stricte prawniczymi w programie studiów zaproponowano również przedmiot mający na celu rozwój kompetencji społecznych studenta, szczególnie w zakresie: współpracy w grupie, rozwoju kreatywności, przedsiębiorczości, a także elastyczności i samodzielności. Cele te osiągnąć są poprzez realizację w programie studiów takiego przedmiotu jak Komunikacja i negocjacje w wymiarze 20 godzin ćwiczeń na studiach stacjonarnych i 16 godzin na studiach niestacjonarnych (w roku akademickim 2020/2021 – 14 godzin ćwiczeń i 2 godzin e-learningu na studiach niestacjonarnych) na pierwszym semestrze studiów.

Na jednolitych studiach magisterskich kierunku Prawo w roku akademickim 2020/2021 nie są oferowane specjalności. Program studiów przewiduje jednak dwie formy mające zapewnić z jednej strony praktyczność zajęć dotyczących bieżących zagadnień prawnych, a z drugiej wybór przedmiotów nakierowanych na wybraną przez nich ścieżkę dalszego rozwoju zawodowego. Realizacja tych założeń odbywa się poprzez przedmioty modułu Warsztaty prawnicze, na których realizowane są np. takie przedmioty jak Prawo mediów, Prawo Internetu, Warsztaty kryminalistyczne oraz przedmiotów do wyboru, mających zapewnić możliwość ukształtowania dalszej ścieżki rozwoju dla zainteresowanych aplikacjami prawniczymi bądź karierą w organach administracji publicznej lub przedsiębiorstwach prywatnych. Idea przedmiotów do wyboru zastąpiła wcześniej proponowane na kierunku specjalności, które nosiły odpowiednio nazwy:

- Wymiar sprawiedliwości i organy ścigania;
- Prawo w obrocie gospodarczym;
- Działalność organów administracji publicznej.

Kierunek Prawo został uruchomiony w Wyższej Szkole Bankowej w Poznaniu w 2015 roku. Program studiów od momentu ich uruchomienia nie był poddawany znaczącym zmianom, między innymi dlatego, że w wersji pierwotnej był poddawany licznym konsultacjom zarówno w Radzie Programowej, jak i zespole powołanym do wypracowania specjalności. Główną zmianą, którą można odnotować jest rezygnacja od roku akademickiego 2020/2021 ze wspomnianych specjalności na rzecz przedmiotów do wyboru. Drobne zmiany w zakresie liczby godzin czy kolejności realizowania przedmiotów nie miały większego wpływu na całokształt programu i jego realizację.

Koncepcja kształcenia na kierunku jest zgodna z misją, wizją i strategią rozwoju Uczelni i Wydziału. Ustanowiona Uchwałą nr 40/1017 Zarządu Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu z dnia 14.03.2017 roku Strategia Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu do roku 2020 określa:

- misję Uczelni: Partnerzy w rozwoju kariery zawodowej,
- wizję Uczelni: Regionalny lider w kształceniu studentów łączących naukę i pracę.

W strategii Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu szczególne znaczenie ma nadanie procesowi kształcenia praktycznego charakteru rozumianego jako dopasowanie kształcenia do wymagań pracodawców i rynku pracy. Oznacza to konieczność zapewnienia wysokiej jakości kształcenia i nacisk na jego użyteczność z punktu widzenia potrzeb i wymagań rynku pracy. Ponadto, samo uruchomienie kierunku wpisywało się w przedmiotową Strategię określającą ciągły rozwój Uczelni poprzez tworzenie nowych kierunków i ścieżek rozwoju na już istniejących kierunkach.

Kluczowe efekty uczenia się wskazujące na praktyczność i użyteczność studiów:

- PR_W09 - metody tworzenia prawa polskiego, europejskiego i międzynarodowego
- PR_W13 - związki i zależności między prawem krajowym a europejskim oraz międzynarodowym wpływające na działalność biznesu w kraju i za granicą
- PR_W16 - proces tworzenia i rozwoju przedsiębiorstw - zarówno w aspekcie prawnym jak i ekonomicznym
- PR_W17 - zasady skutecznych negocjacji
- PR_U02 - identyfikować i tłumaczyć ekonomiczne cele przedsiębiorstwa oraz stosować przepisy prawa, by wesprzeć ich realizację
- PR_U05 - wspierać proces podejmowania decyzji menedżerskich, w tym formułować rekomendacje
- PR_U06 - komunikować się z menedżerami i innymi osobami bez wykształcenia prawniczego w sposób zrozumiały dla tych osób, a jednocześnie jasny i precyzyjny

- PR_U14 - wspierać przedsiębiorstwo w prowadzeniu skutecznych negocjacji w języku polskim i obcym
- PR_U17 - uczestniczyć w przygotowaniu i realizacji projektów biznesowych, uwzględniając aspekty prawne i ekonomiczne

Koncepcja kształcenia tworzona jest przy udziale: organów statutowych Uczelni i Wydziału, kadry naukowo-dydaktycznej, studentów, absolwentów i pracodawców. Treści programowe kształtowane są zgodnie z przyjętymi kierunkowymi efektami uczenia się. Koncepcja kierunku zakłada dostosowanie treści kształcenia do efektów uczenia się przyjętych dla kierunku. W opracowaniu i zmianach koncepcji kształcenia i treści programowych czynny udział bierze Rada Programowa, złożona z specjalistów z zakresu kierunku, której przewodniczy menedżer kierunku. Obecny skład Rady Programowej tworzą wykładowcy akademicki (prof. zw. dr hab. Andrzej J. Szwarc, prof. WSB dr hab. Ryszard Sowiński, dr Magdalena Błaszyk, dr Maciej Kowalczyk oraz dr Agnieszka Wojcieszak), przedstawiciel pracodawców (dr Anna Wilińska-Zelek z Kancelarii Filipiak Babicz Legal), przedstawiciel studentów (Kamil Wesołowski) i absolwentów (Paulina Wojtkowska) oraz menedżer kierunku jako jej przewodniczący (dr Justyna Matusiak). Część kadry akademickiej wchodzącej w skład RP ma duże doświadczenie zawodowe (patrz Kryterium 4).

W ramach prac nad doskonaleniem jakości kształcenia na Wydziale powołano menedżerów kierunków, pełniących jednocześnie role kierowników zakładów dydaktycznych, przypisanych do określonych kierunków studiów. Menedżerowie kierunków odpowiedzialni są za rozwój danego kierunku studiów i jego spójność z założeniami strategii, w tym w szczególności zapewnienie praktyczności koncepcji i procesu kształcenia na kierunku. Ich bardzo ważnym zadaniem jest współpraca z partnerami biznesowymi w procesie dostosowywania koncepcji kształcenia do wymagań pracodawców. Sprawują oni nadzór nad realizacją zajęć dydaktycznych przypisanych do kierunku, proponują obsadę zajęć dla danego kierunku, analizują wyniki ankiet dotyczących dydaktyki, współpracują z prodziekanami odpowiedzialnymi za sprawy studentów w sprawach oceny nauczycieli akademickich Wydziału.

Na Wydziale wprowadza się też zmiany, których celem jest doskonalenie jakości świadczonych usług edukacyjnych, unowocześnienie ich i dostosowanie metod prowadzenia zajęć dydaktycznych do zmian w otoczeniu społeczno-demograficznym i technologicznym. W ramach strategii jest wdrażany system opieki metodycznej procesu dydaktycznego, którą to opiekę sprawuje Dział Metodyki Nauczania (dalej: DMN). Zakład ten organizuje kursy podnoszące umiejętności dydaktyczne pracowników i doskonalące ich umiejętności w zakresie nowoczesnych i aktywnych metod i technik nauczania.

Praktyczny wymiar studiów przejawia się w:

- udziale praktyków w procesie dydaktycznym (adwokaci, radcowie prawni, notariusze i sędziowie)
- wykorzystaniu nowoczesnych formy prezentacji (z wykorzystaniem narzędzi audiowizualnych)
- wykorzystaniu e-learningu, e-serwisów i e-sylabusów
- aktywizacji studentów w poszukiwaniu rozwiązania dla postawionych problemów poprzez stosowanie interaktywnych i aktywizujących metod nauczania
- wyjazdów organizowanych przez wykładowców oraz w ramach kół naukowych
- symulacjach rozpraw odbywających się w trakcie zajęć dydaktycznych

- udziału w rozprawach prowadzonych przez sędziów-wykładowców Uczelni, a także organizowanych wyjazdów do wydziałów gospodarczych i sądów powszechnych w ramach zajęć dydaktycznych
- organizacji przedmiotów przystosowujących do praktycznych zadań wykonywanych w pracy lub sądach na narzędziach informatycznych bezpłatnych w ramach przedmiotu Systemy informacji prawnej
- możliwości uczestniczenia w płatnych stażach, organizowanych przez Biuro Karier i Praktyk
- organizacji przez Biuro Karier i Praktyk procesów coachingowych i mentoringowych dla studentów w zakresie wyznaczania celu życiowego i sposobów jego osiągnięcia, uczenia się stosowania narzędzi wewnętrznego rozwoju a także doradztwa zawodowego.

W tym miejscu należy podkreślić znaczenie wyjazdów organizowanych przez wykładowców oraz w ramach kół naukowych, które tytułem przykładu odbywały się do Sądu Najwyższego i Trybunału Konstytucyjnego (6 maja 2019), Zakładu Karnego w Toruniu (19 czerwca 2019 r.), Zakładu Medycyny Sądowej na sekcję zwłok (6 grudnia 2019), Aresztu Śledczego z Poznaniu (13 grudnia 2020), czy Muzeum Medycyny Sądowej Uniwersytetu Medycznego im. Piastów Śląskich we Wrocławiu (22-24 listopada 2019), a wziąć w nich udział mogli wszyscy zainteresowani studenci kierunku Prawo.

Aktywność członków kół naukowych, w których dominują studenci kierunku Prawo (koła Sapere Aude i Crimen et Poena) przejawiała się również w udziałach w konkursach naukowych, organizacji wykładów naukowych (np. dla wychowanków Domu Dziecka nr 3 w Poznaniu, 1 grudnia 2019) czy prowadzenia Poradni Prawa (marzec-kwiecień 2020). Opiekunami kół prawniczych są dr Maciej Kowalczyk i dr Magdalena Błaszyk.

Uczelnia nawiązuje współpracę z różnego typu organizacjami w ramach Programu Partnerstwa Biznesowego. Program zakłada nawiązanie współpracy z organizacjami, które będą partnerami dla poszczególnych kierunków studiów. Partnerami kierunku Prawo są: Filipiak Babicz Legal. Kancelaria prawna, Stachowiak Kancelaria Adwokacka, Kancelaria Radców Prawnych Bartosz Pawelczyk Krzysztof Kozik, Krajowa Izba Doradców Podatkowych.

W stosunku do kierunku Prawo nie znajduje zastosowania art. 68 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku Prawo o szkolnictwie wyższym, a zatem ocena spełnienia reguł i wymagań w zakresie metod sprawdzania i oceniania efektów uczenia się, zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 tejże ustawy nie zostaje opisana.

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Kierunek studiów Prawo jest, zgodnie z §8 ust. 1 pkt. 7 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 roku w sprawie studiów (Dz. U. 2018, poz. 1861), prowadzony jako jednolite studia magisterskie. Jednolite studia magisterskie na kierunku Prawo trwają pięć lat (dziesięć semestrów). Ich ukończenie kończy się dla absolwenta uzyskaniem tytułu zawodowego prawnika.

Program studiów na kierunku Prawo spełnia wymagania określone w powyższym rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w sprawie studiów.

Program studiów jest odzwierciedleniem praktycznego profilu kształcenia. W trakcie studiów student pozyskuje wiedzę i nabywa umiejętności z zakresu nauk społecznych. Z tego obszaru wiedzy wybrano najważniejsze treści kształcenia dla kierunku Prawo, które są kluczowe dla sylwetki

absolwenta tego kierunku. Absolwenta charakteryzuje wiedza z zakresu prawa oraz umiejętności i kompetencje umożliwiające mu pracę w zakresie obsługi prawnej podmiotów prywatnych i publicznych. W związku z powyższym program studiów o profilu praktycznym obejmuje zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne w wymiarze większym niż 50% liczby punktów ECTS.

Program studiów opracowano w oparciu o powszechnie przyjęte zasady dla kierunków prawnych na studiach wyższych i jest oparty o rozwój treści, to znaczy od zagadnień ogólnych i teoretycznych do coraz bardziej szczegółowych i praktycznych. W porównaniu do innych programów kierunku Prawo uczelni wyższych, charakteryzuje się on dużą liczbą zajęć praktycznych i specjalizacyjnych przy stosunkowo niskim poziomie zajęć z zakresu historii prawa. W tym ostatnim obszarze realizowany jest jednak przedmiot Tradycja prawa w wymiarze 45 godzin wykładu na studiach stacjonarnych i 32 godzin wykładu na studiach niestacjonarnych, na którym szczególny nacisk kładziony jest na znaczenie prawa rzymskiego dla współczesnego prawa cywilnego.

Podczas zajęć wysoki nacisk kładziony jest również na samodzielną pracę studenta (w formie przygotowania opinii prawnych, referatów, prezentacji, *case studies*) oraz upracticznienia zajęć ławkowych (w formie symulacji rozpraw przed sądami powszechnymi, administracyjnymi i TSUE).

W ramach przedmiotów objętych programem nauczania na kierunku Prawo nie są realizowane specjalności, a większy nacisk położony został na prezentowanie treści zmieniającego się otoczenia prawnego w ramach Przedmiotów do wyboru i Warsztatów prawnych.

Ponadto w program studiów wkomponowano przedmiot Przygotowanie do aplikacji mający na celu przygotować absolwentów do przystąpienia do egzaminu na aplikacje prawnicze i uzyskanie pozytywnego wyniku.

Koncepcja studiów jednolitych magisterskich na studiach stacjonarnych zakłada realizację 3573 godzin (302 punktów ECTS) natomiast na studiach niestacjonarnych zakłada realizację 2771 godzin (302 punktów ECTS).

Strukturę udziału różnych rodzajów zajęć w realizacji programu kształcenia przedstawiają poniższe tabele.

Strukturę na studiach stacjonarnych przedstawia poniższa tabela:

Semestr	Ects	Studia stacjonarne						
		L godzin	W	C	L	P	E	S
1	25	222	58	132	8	0	24	0
2	28	305	125	180	0	0	0	0
3	33	373	60	243	30	10	0	30
4	27	300	60	210	0	0	0	30
5	28	285	60	225	0	0	0	0
6	24	222	60	152	0	10	0	0
7	33	482	110	112	0	20	0	240
8	34	455	50	129	0	36	0	240
9	33	458	30	146	0	42	0	240
10	37	471	55	133	0	38	5	240
Razem	302	3573	668	1662	38	156	29	1020

Strukturę udziału na studiach niestacjonarnych przedstawia poniższa tabela:

Semestr	Studia niestacjonarne							
	Ects	L godzin	W	C	L	P	E	S
1	25	150	37	77	8	0	28	0
2	25	168	88	80	0	0	0	0
3	36	240	40	144	16	10	30	0
4	30	198	48	120	0	0	30	0
5	25	144	40	104	0	0	0	0
6	24	154	40	104	0	10	0	0
7	33	420	72	88	0	20	0	240
8	34	428	40	112	0	36	0	240
9	33	426	32	112	0	42	0	240
10	37	443	48	112	0	38	5	240
Razem	302	2771	485	1053	24	156	93	960

Program studiów na kierunku Prawo spełnia wymóg zawarty w § 3 ust. 3 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w sprawie studiów, dotyczący możliwości wyboru przez studenta modułów kształcenia, do których przypisuje się punkty ECTS w wymiarze nie mniejszym niż 30% łącznej liczby tych punktów. Wśród przedmiotów do wyboru na studiach stacjonarnych należy wymienić: przedmioty do wyboru (30 punktów ECTS, 200 godzin kontaktowych i 30 godzin projektowych i 5 godzin e-learningu), język obcy (12 punktów ECTS, 240 godzin), wychowanie fizyczne (0 ECTS, 60 godzin), seminarium magisterskie (25 punkty ECTS, 40 godzin kontaktowych i 80 godziny projektowe), praktykę zawodową (32 punkty ECTS, 960 godzin). Łącznie moduły, wśród których studenci mogą dokonywać wyboru, stanowią na studiach stacjonarnych 32,8 % ogólnej liczby punktów ECTS (99 na 302).

Natomiast na studiach niestacjonarnych należy wymienić: przedmioty do wyboru (30 punktów ECTS, 160 godzin kontaktowych i 30 godzin projektowych i 5 godzin e-learningu), język obcy (12 punktów ECTS, 32 godziny kontaktowe i 60 godzin e-learningu), seminarium magisterskie (25 punkty ECTS, 40 godzin kontaktowych i 80 godziny projektowe), praktykę zawodową (32 punkty ECTS, 960 godzin). Łącznie moduły, wśród których studenci mogą dokonywać wyboru, stanowią na studiach niestacjonarnych 32,8 % ogólnej liczby punktów ECTS (99 na 302).

Zgodnie z §3 ust. 2 przedmiotowego rozporządzenia w programie jednolitych studiów magisterskich prowadzonych w trybie stacjonarnym przewidziane są zajęcia z wychowania fizycznego w wymiarze 60 godzin, którym nie są przypisane punkty ECTS.

Przykładowe treści kształcenia i ich powiązania z efektami uczenia się zostały pokazane w załączniku nr 9.

Określone w programie studiów efekty uczenia się uwzględniają efekty w zakresie znajomości języka obcego (sposób realizacji szerzej opisany jest w Kryterium 7 str. 42).

Zaliczenia przedmiotów wskazanych w programie studiów odbywają się poprzez egzaminy, zaliczenia z oceną i zaliczenia.

Taka konstrukcja programu oraz wprowadzone rozwiązania organizacyjne umożliwiają realizację efektów uczenia się przyjętych dla kierunku.

Celem systematycznej oceny i doskonalenia programu studiów jest on w sposób ciągły monitorowany przez menedżera kierunku, Radę Programową kierunku oraz właściwego Prodziekana.

Studia prawnicze o profilu praktycznym wymagają starannego wyważenia metod kształcenia. Dostawa wiedzy w formie wykładów (o charakterze podawczo-informacyjnym lub konwersatoryjno-informacyjnym) jest niezbędnym elementem procesu kształcenia. Cechą wykładów jest nastawienie na przekazanie spójnych zakresów informacji merytorycznych w podziale na jednostki o narastającym stopniu złożoności lub głębi. Kluczem do budowania umiejętności zastosowania wiedzy przekazywanej podczas wykładów są zajęcia w mniejszych grupach (ćwiczenia). Przeważającą metodą kształcenia w mniejszych grupach jest analiza praktycznych przykładów (kazuś) połączona z dyskusją i pracą na dokumentach źródłowych oraz rozwiązywanie zadań problemowych, jak np. przygotowanie pism zgodnie z podanym stanem faktycznym czy opracowanie praktycznych przykładów (kazuś). Przykładowe powiązania metod kształcenia z efektami uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych przedstawia poniższa tabela.

Metody dydaktyczne	Przedmiotowe efekty uczenia się	Kierunkowe efekty uczenia się
PRZYKŁAD 1: Alternatywne rozstrzygnięcie sporów		
Wykład konwersatoryjny, analiza przykładów, rozwiązywanie zadań problemowych	OBSZAR WIEDZY [Student] dokonuje rozróżnienia między dostępnymi w ogóle i w danej sytuacji sposobami rozwiązywania sporów; interpretuje przepisy prawa i postanowienia umów, poszukując sposobu rozwiązania sporu; definiuje i charakteryzuje sposoby na rozstrzygnięcie sporu gospodarczego	K_W10a [Absolwent zna i rozumie] instytucje prawa cywilnego oraz treść przepisów prawnych należących do gałęzi prawa cywilnego
	OBSZAR UMIEJĘTNOŚCI [Student] proponuje sposób rozstrzygnięcia sporu w danej sytuacji konfliktowej	K_U04 [Absolwent potrafi] wykorzystać w obsłudze prawnej zdobytą wiedzę oraz umiejętności uzyskane w trakcie praktyki zawodowej K_U05 [Absolwent potrafi] wspierać proces podejmowania decyzji menedżerskich, w tym formułować rekomendacje K_U17 [Absolwent potrafi] uczestniczyć w przygotowaniu i realizacji projektów biznesowych, uwzględniając aspekty prawne i ekonomiczne
PRZYKŁAD 2: Prawoznawstwo		
Wykład z wykorzystaniem metod aktywizujących takich, jak praca w grupach oraz z	OBSZAR WIEDZY [Student] wymienia i opisuje specyfikę norm postępowania ze	K_W03 [Absolwent zna i rozumie] pojęcia nauk o władzy, państwie i prawie oraz

wykorzystaniem elementów multimedialnych. Ćwiczenia w grupach. Dyskusja.	szczególnym uwzględnieniem norm prawnych. Opisuje relacje pomiędzy normami prawnymi i pozaprawnymi.	metody stosowane na gruncie filozofii, w tym podstawy teorii i filozofii prawa.
	OBSZAR UMIEJĘTNOŚCI [Student] formułuje wnioski dowodowe. Wykorzystuje znane mu zasady oceny dowodów w procesie sądowym.	K_U04 [Absolwent potrafi] wykorzystać w obsłudze prawnej zdobytą wiedzę oraz umiejętności uzyskane w trakcie praktyki zawodowej
	OBSZAR KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH [Student] wskazuje na uwarunkowania i dylematy związane z procesem tworzenia i stosowania prawa; objaśnia znaczenie fundamentalnych norm etycznych i moralnych oraz ich wpływ na kształt prawa.	K_K05 [Absolwent jest gotów do] prezentowania wysokiej wrażliwości i i świadomości społecznej

PRZYKŁAD 3: Prawo pracy i ubezpieczeń społecznych

mini wykłady prowadzącego, analiza SWOT, burza mózgów, praca z materiałem źródłowym, debata „za” i „przeciw”	OBSZAR WIEDZY [Student] Objasnia treść, zasady zawarcia i rozwiązania układów zbiorowych pracy; objaśnia metody rozwiązywania sporów zbiorowych pracy; wymienia podstawy prawne ubezpieczenia społecznego pracowników; charakteryzuje rodzaje pracowniczych ubezpieczeń społecznych.	K_W06 [Absolwent zna i rozumie] podstawy prawne i zasady funkcjonowania instytucji państwowych działających na mocy obowiązujących przepisów prawa, a w szczególności instytucji wywierających wpływ na podmioty gospodarcze K_W10e [Absolwent zna i rozumie] instytucje prawa pracy oraz treść przepisów prawnych należących do gałęzi prawa pracy
	OBSZAR UMIEJĘTNOŚCI [Student] Analizuje poszczególne rodzaje umów - wskazuje ich wady i zalety z punktu widzenia pracownika i pracodawcy; porównuje sposoby ustania stosunku pracy i tłumaczy różnice między tymi sposobami z uwagi na sytuację pracownika.	K_U01 [Absolwent potrafi] wyszukiwać, analizować i interpretować przepisy prawa wykorzystując poznane metody pozyskiwania informacji K_U06 [Absolwent potrafi] komunikować się z menedżerami i innymi osobami bez wykształcenia prawniczego w sposób zrozumiały dla tych

		osób, a jednocześnie jasny i precyzyjny
	<p>OBSZAR KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH [Student] Ocenia sytuację ogólnogospodarczą na rynku pracy; samodzielnie formułuje pytania oraz wyciąga wnioski.</p>	<p>K_K02 [Absolwent jest gotów do] rozwijania cech osoby przedsiębiorczej, nastawionej na osiągnięcie celów i przewyższanie przeciwności</p> <p>K_K04 [Absolwent jest gotów do] prezentowania etycznej postawy w biznesie i poza nim.</p>

Równoległe do synchronicznych zajęć odbywa się proces dydaktyczny o charakterze asynchronicznym, mający funkcje wspierające wobec procesu synchronicznego. Proces nauczania-uczenia się jest wspierany poprzez tzw. kursy na platformie zdalnego nauczania Moodle. Jednym ze standardów dydaktycznych WSB w Poznaniu jest wyposażenie każdego studenta w kursy do wszystkich przedmiotów przewidzianych w jego planie zajęć. Twórcą kursu jest koordynator przedmiotu. Zgodnie z procedurą przyjętą w DMN każdy wykładowca (nie tylko koordynator przedmiotu) zostaje przeszkolony z zakresu tworzenia i obsługi kursów na Moodle. Kursy tworzone przez przeszkolonych wykładowców są wystandaryzowane – w przewidywalny dla użytkownika sposób zamieszczone są tam: karta przedmiotu (sylabus), spis tematów, efekty uczenia, materiały od wykładowcy, wskazania literatury, dodatkowe źródła wiedzy, instrukcje związane z procesem uczenia się (wskazówki, jak przygotować się do zajęć) oraz zadania zaliczeniowe. Studenci mają dostęp do tzw. dziennika ocen, gdzie na bieżąco mogą kontrolować swoje postępy. Kursy na Moodle są miejscem gromadzenia dowodów na osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się osiąganych w ramach przedmiotów. Są to: quizy utrwalające i sprawdzające, zadania w postaci plików (.doc, .pdf, .xsl, .ppt) przesyłane na platformę w celu poddania ich ocenie przez wykładowcę. Dodatkowo wykładowca – o ile jest to przewidziane w karcie przedmiotu – ma możliwość udzielania informacji zwrotnej co do aktywności studenta bezpośrednio na zajęciach. Dzieje się to poprzez wstawianie punktów za aktywność.

Wymiar praktyk obowiązkowych dla studentów jednolitych studiów magisterskich na kierunku Prawo, którzy rozpoczęli naukę w roku akademickim 2020/21 wynosi 960 godzin (32 ECTS). Student odbywa praktykę zgodną z programem praktyk dla kierunku Prawo. Organizacją praktyk zajmuje się Biuro Karier i Praktyk (dalej: BKiP). Studenci mogą praktyki zawodowe realizować w całości lub w części. Student może ubiegać się o częściowe lub całkowite zaliczenie praktyki na podstawie pracy zawodowej, indywidualnie zorganizowanej praktyki lub stażu. Należy podkreślić, że poprawność realizowanej praktyki zweryfikowana jest z jednej strony przez Prodziekana odpowiedzialnego za rozliczanie studentów z tego obowiązku, z drugiej zaś przez menedżera kierunku powołanego jako osoba odpowiedzialna za weryfikację merytoryczną złożonych dokumentów.

Zgodnie z ramowym programem praktyk zawodowych dla studiów jednolitych magisterskich na kierunku prawo praktyki na tym kierunku mogą być realizowane w następujących podmiotach: kancelaria prawna, sąd, prokuratura, dział prawny przedsiębiorstwa, organy administracji publicznej, spółki prawa handlowego, dział współpracy z zagranicą, kancelaria doradztwa podatkowego, kancelaria rzecznika patentowego, biuro biegłego rewidenta, biuro rzeczoznawcy majątkowego, biuro brokerów ubezpieczeniowych, towarzystwo ubezpieczeniowe.

Podstawą organizacji praktyk zawodowych jest modułowy program praktyk zawodowych, zdefiniowany nie tylko dla kierunku kształcenia, ale także posiadający warianty dopasowane do rodzaju

instytucji i miejsca praktyki. Tak przygotowane programy modułowe są wskazówkami dla zakładowych opiekunów praktykantów, którzy są odpowiedzialni za zorganizowanie i przebieg praktyki zgodnie z zawartymi porozumieniami, które stanowią podstawę do odbycia praktyki zawodowej wg modułowego programu praktyk. Ich zestawienie prezentują poniższe tabele.

Moduły obowiązkowe – Student obowiązkowo powinien zrealizować wszystkie moduły

<p>Podstawy prawne i przedmiot działalności podmiotu</p> <ul style="list-style-type: none"> • status prawny • struktura własnościowa • przedmiot i zakres działalności podmiotu • misja i strategia podmiotu
<p>Organizacja podmiotu</p> <ul style="list-style-type: none"> • struktura organizacyjna • uprawnienia decyzyjne i zakres odpowiedzialności
<p>Dokumentacja organizacyjna podmiotu</p> <ul style="list-style-type: none"> • statut/umowa/akt prawny • regulaminy • instrukcje • zasady obiegu dokumentów
<p>Infrastruktura podmiotu</p> <ul style="list-style-type: none"> • infrastruktura logistyczna • infrastruktura informatyczna

Moduły do wyboru – Student obowiązkowo powinien zrealizować co najmniej 4 moduły

<p>Organizacja działu prawnego w podmiocie</p> <ul style="list-style-type: none"> • Funkcje/zadania działu prawnego • Struktura organizacyjna i odpowiedzialność pracowników • Zarządzanie wiedzą, wykorzystywane oprogramowanie • Zarządzanie dokumentami • Relacje z kancelariami zewnętrznymi • Oczekiwania klientów wewnętrznych i sposób realizacji tych oczekiwań • Udział prawników w projektach strategicznych i operacyjnych
<p>Organizacja kancelarii prawnej</p> <ul style="list-style-type: none"> • Struktura organizacyjna kancelarii • Specjalizacje prawników • Ścieżki kariery zawodowej prawników • Oczekiwania klientów i sposób ich realizacji • Proces obsługi zlecenia • Zarządzanie wiedzą, wykorzystywane oprogramowanie • Pozyskiwanie nowych klientów

<ul style="list-style-type: none"> • Sposób kalkulacji cen • Spotkanie z Partnerem poświęcone karierze zawodowej prawnika i cechach dobrego prawnika przedsiębiorstw • Przygotowywanie projektów pism procesowych
<p>Działalność organów administracji publicznej</p> <ul style="list-style-type: none"> • Struktura organu administracji publicznej, jego usytuowanie w administracji publicznej • Prawne formy działania organu administracji publicznej • Obieg dokumentów • Zadania organu administracji publicznej • Kontrola i nadzór
<p>Funkcjonowanie sądów i prokuratury</p> <ul style="list-style-type: none"> • Struktura sądu/prokuratury – jednostki podległe, nadrzędne, struktura organizacyjna • Właściwość rozstrzyganych spraw • Ścieżki dostępu do zawodu sędziego, prokuratora • Zadania jednostki organizacyjnej sądu/prokuratury • Przygotowywanie projektów pism procesowych • Udział w rozprawach
<p>Reglamentowana działalność gospodarcza</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zasady wykonywania reglamentowanej działalności gospodarczej • Prawa i obowiązki podmiotów wykonujących reglamentowaną działalność gospodarczą • Koncesje, zezwolenia (licencje), wpis do rejestru działalności regulowanej
<p>System zarządzania podmiotem</p> <ul style="list-style-type: none"> • Funkcje/zadania poszczególnych działów/komórek organizacyjnych • Procesy i procedury planistyczne • Funkcje i rodzaje kontroli
<p>System zarządzania zasobami ludzkimi</p> <ul style="list-style-type: none"> • Funkcje systemu zarządzania zasobami ludzkimi • Fazy procesu kadrowego • Planowanie karier, ścieżki kariery zawodowej w podmiocie • Stosowane metody ocen pracowników
<p>Dobór i selekcja pracowników</p> <ul style="list-style-type: none"> • Stosowane w przedsiębiorstwie metody rekrutacji pracowników • Procedura selekcji pracowników • Adaptacja pracowników do pracy na wybranych stanowiskach
<p>System motywacyjny i szkolenia pracowników</p> <ul style="list-style-type: none"> • Stosowane instrumenty (materialne i niematerialne)

<ul style="list-style-type: none"> • Szkolenia personelu
<p>Organizacja działalności marketingowej w podmiocie</p> <ul style="list-style-type: none"> • System pozyskiwania informacji o otoczeniu • Współpraca z agencjami badawczymi • Organizacja badań w terenie • Weryfikacja i przetwarzanie wyników badań, analiza wyników i przygotowanie raportu z badań • Kształtowanie oferty
<p>Współpraca podmiotu z zagranicą</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pozyskiwanie zagranicznych kontrahentów • Obsługa podmiotów zagranicznych • Marketing usług prawniczych na arenie międzynarodowej
<p>Rzecznicy patentowi, biegli rewidenci, doradcy podatkowi, rzeczoznawcy majątkowi, brokerzy ubezpieczeniowi</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zasady wykonywania działalności • Dokumentacja podmiotu • Pozyskiwanie klientów • Prawa i obowiązki • Przygotowywanie projektów pism • Postępowanie przed sądami administracyjnymi
<p>Postępowanie karno – skarbowe i egzekucja karno – skarbowa</p>
<p>Prawna obsługa kredytów</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rodzaje i procedury udzielania kredytów • Badanie zdolności kredytowej (specyfika badania zdolności osób fizycznych i podmiotów gospodarczych) • Rodzaje prawnych zabezpieczeń kredytów i ich weryfikacja • Monitoring kredytowy oraz windykacja kredytów
<p>Towarzystwa ubezpieczeniowe, realizacja projektów europejskich</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ubezpieczenia majątkowe i życiowe, ewidencjonowanie umów ubezpieczeniowych • Realizacja zadań z zakresu prawa europejskiego

Praktyki zawodowe na uczelni wspiera organizacyjnie BKiP. BKiP wspiera studentów począwszy od udzielenia informacji o obowiązku odbycia praktyk, poprzez pomoc w wyborze odpowiedniego miejsca praktyk, przygotowanie dokumentacji, nadzór przebiegu i zebranie dokumentów po zakończonej praktyce. Realizacja praktyk jest ważnym elementem kształcenia, umożliwia studentom zdobycie cennego doświadczenia zawodowego już w trakcie studiów. Praktyki pozwalają studentom poznać funkcjonowanie firm i instytucji od wewnątrz, dają możliwość poznania zakresów obowiązków na różnych stanowiskach pracy, pozwalają zweryfikować wyobrażenia o konkretnych zawodach, a także dają szansę urealnienia planów zawodowych. Celem nadrzędnym odbywanych przez studentów praktyk jest wzbogacenie wiedzy teoretycznej o praktyczną znajomość zagadnień związanych ze

studiowanym kierunkiem. W trakcie odbywanej praktyki student sprawdza swoją wiedzę, umiejętności i kompetencje poprzez realizację powierzonych mu zadań. Odbycie praktyk jest również szansą na zaprezentowanie się potencjalnym pracodawcom.

Zasady organizacji praktyk zawodowych określone zostały regulaminem praktyk zatwierdzonym Zarządzeniem Rektora nr 28/2019 z dnia 23 września 2019 r.

Czynniki, które decydują o wyborze miejsca praktyki dla studenta to: kierunek studiów, uzyskane przez niego wyniki w nauce, predyspozycje studenta oraz jego preferencje. BKiP w ramach praktyk zawodowych dla kierunku Prawo współpracuje z ponad 50 firmami/instytucjami, dzięki czemu w minionych latach studenci zawsze mieli możliwość podjęcia praktyk zgodnie z kierunkiem studiów. Student może wybrać praktykodawcę samodzielnie lub z katalogu firm współpracujących z Uczelnią, wtedy oprócz deklaracji przesyła swoje CV wraz z deklaracją w zakresie miejsca, czasu i wymiaru godzin planowanych praktyk. Po ustaleniu szczegółów, student dostarcza potwierdzony przez firmę do realizacji program praktyki z wybranymi modułami do wyboru. Dalsza procedura organizacji praktyki wygląda następująco:

- Skierowanie na praktykę - student otrzymuje indywidualne skierowanie na praktykę określające miejsce i czas trwania praktyk oraz informacje dotyczące opiekuna praktykanta,
- Porozumienie w sprawie organizacji studenckich praktyk zawodowych wraz z modułowym programem praktyk - na czas trwania praktyki uczelnia zawiera ze studentem i wybraną firmą porozumienie w sprawie organizacji praktyki zawierające zasady regulujące proces przebiegu praktyki oraz obowiązki praktykanta,
- Dziennik praktyk - student otrzymuje druk wzór dziennika, który uzupełnia w trakcie realizacji praktyk,
- Zaświadczenie o odbyciu praktyk wraz z oceną efektów uczenia dokonywaną przez zakładowego opiekuna praktyk - student otrzymuje indywidualny druk zaświadczenia, wystawiany przez praktykodawcę, studentowi na zakończenie praktyki,
- Raport po praktyce wraz z drukiem samooceny osiągnięcia efektów uczenia się przez studenta – student otrzymuje druk raportu, który wypełnia po zakończeniu praktyki zawodowej.

Uczelnia dopuszcza, aby studenci, którzy złożyli deklarację całkowitego lub częściowego zaliczenia praktyki wystąpili z podaniem do Dziekana o całkowite lub częściowe zaliczenie praktyki na podstawie indywidualnie zorganizowanej praktyki lub pracy. Do podania studenci dołączają dokumentację potwierdzającą ich doświadczenie zawodowe (zaświadczenie o odbyciu praktyk, staży lub o zatrudnieniu od pracodawcy lub samozatrudnieniu z zakresem obowiązków i oceną efektów uczenia się dla praktyki zawodowej, kartę samooceny efektów uczenia się, program praktyk zaopiniowany przez stażodawcę / pracodawcę). Od roku akademickiego 2019/20 zebrany zestaw dokumentów przed podjęciem decyzji przez dziekana o zaliczeniu doświadczenia w poczet praktyk, opiniuje merytoryczny opiekun praktyk z ramienia uczelni wyznaczony przez dziekana.

Ponadto, Uczelnia funkcjonuje zgodnie ze stanowiskiem Polskiej Komisji Akredytacyjnej w sprawie zaliczania praktyk zawodowych na podstawie wcześniejszego doświadczenia, aktywności zawodowej z VII 2020 roku. Grupa Wyższych Szkół Bankowych wystąpiła do Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z prośbą o stanowisko w tym zakresie. Większość studentów Uczelni to studenci pracujący, którzy korzystają z tego uprawnienia. Na etapie rekrutacji w VII 2020 roku Uczelnia nie była w stanie zmienić Regulaminu praktyk, a tym samym poinformować kandydatów na etapie rekrutacji, że będzie możliwe zaliczenie praktyki zawodowej (po spełnieniu odpowiednich warunków – udostępnienie kompletu

dokumentów potwierdzających doświadczenie kierunkowe) na podstawie doświadczenia zawodowego.

Celem praktyk zawodowych w Wyższej Szkole Bankowej w Poznaniu jest nabycie przez studenta doświadczenia związanego z podstawowymi zasadami i procedurami powiązanych z wybranym kierunkiem studiów. Ponadto praktyki mają służyć studentom do promocji własnej wiedzy i umiejętności przed potencjalnym pracodawcą. Podczas trwania praktyki studenckiej studenci, w zależności od miejsca odbywania praktyki, powinni zapoznać się m.in.:

- z zakresem zadań i kompetencji jednostki organizacyjnej, w której odbywa się praktyka;
- strukturą organizacyjną instytucji oraz podziałem zadań między jej jednostkami organizacyjnymi;
- z obiegiem dokumentacji w danej jednostce;
- ze statutem oraz regulaminami funkcjonowania jednostki organizacyjnej;
- z zasadami pracy danej jednostki;
- infrastrukturą informatyczną i logistyczną;
- polityką bezpieczeństwa danych osobowych i systemów informatycznych.

Studenci trybu niestacjonarnego realizują praktyki zawodowe w takim samym wymiarze, jak studenci trybu stacjonarnego, w terminach indywidualnie dobieranych w taki sposób, aby nie kolidowały z pracą zawodową oraz realizacją zajęć dydaktycznych.

Organizacja procesu dydaktycznego

Rok akademicki rozpoczyna się 1 października i trwa do 30 września następnego roku kalendarzowego. Rok akademicki dzieli się na 2 semestry: zimowy oraz letni.

Kształcenie na studiach jednolitych magisterskich na kierunku Prawo o profilu praktycznym obejmuje 10 semestrów. Ramy harmonogram zajęć w danym roku akademickim określa Rektor, szczegóły dotyczące konkretnych zjazdów określa Dziekan Wydziału do 30 czerwca roku kalendarzowego, w którym rozpoczyna się nowy rok akademicki. Studia realizowane w formie stacjonarnej trwają 15 tygodni w każdym semestrze, w dni robocze (poniedziałek-piątek) w godzinach 8:00-16:00. Studia realizowane w formie niestacjonarnej planowane są w soboty i niedziele (9-10 zjazdów w semestrze) w godzinach 08:00-19:00, w piątki po godzinie 17.30 realizowane są niektóre zajęcia w formie zdalnej.

Liczebność grup studenckich

- grupy wykładowe liczą do 50 osób (mało liczne roczniki studentów);
- grupy ćwiczeniowe liczą do 35 osób;
- grupy lektoratowe liczą do 15 osób;
- grupy seminaryjne liczą przeciętnie do 10 osób
- grupy wychowania fizycznego do 20 osób
- grupy laboratoryjne przeciętnie 24 osób.

Studenci mają możliwość realizacji indywidualnych ścieżek kształcenia zgodnie z Regulaminem Studiów. Cały proces realizacji studiów jest dostosowywany do studentów niepełnosprawnych, szerzej zagadnienie jest opisane w załączniku I.

Dodatkowe informacje

W załączniku Z_WFiB_covid.docx zawarta jest kompleksowa informacja o sposobie przejścia na nauczanie zdalne na Wydziale w dobie pandemii.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Kandydaci na kierunek Prawo w Wyższej Szkole Bankowej w Poznaniu nie muszą spełnić dodatkowych wymogów w zakresie przyjęcia na studia ani w procesie rekrutacji. Decyduje kolejność zgłoszeń, zwykle zostają nie obsadzone wolne miejsca na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych.

Wśród dopuszczalnych form sprawdzających wiedzę i umiejętności studentów zaliczyć należy: egzaminy ustne, egzaminy pisemne oraz zaliczenia końcowe na ocenę lub nie. Prace pisemne przyjmują różną formę, określoną w karcie przedmiotów. Są to testy jednokrotnego i wielokrotnego wyboru, kazusy do rozwiązania, pytania opisowe, pytania typu uzupełnianie tekstu, prawda/fałsz czy dopasowanie poprawnej odpowiedzi. Wykładowcy wykorzystują w tym zakresie quizy przygotowywane w ramach platformy Moodle. Studenci uprawnieni są również często do zbierania punktów niezbędnych do zaliczenia danego przedmiotu w trakcie trwania semestru. W tym zakresie mogą otrzymywać punkty za aktywność na zajęciach (np. w związku z przygotowaniem symulacji rozpraw) czy przygotowywać prace pisemne (np. w formie opinii prawnych, pozwów, apelacji, skarg).

Przyjęcie kandydata na studia wyższe, na semestry inne niż semestr pierwszy, następuje na podstawie dokumentacji przebiegu studiów z innej uczelni, według kilku wypracowanych w praktyce zasad. Pierwszą i najważniejszą z nich jest ocena stopnia zgodności pomiędzy efektami uczenia się osiągniętymi w poprzedniej uczelni a efektami uczenia się przewidzianymi w programie (planie) studiów dla danego rocznika. Dopuszczalny zakres różnic programowych nie powinien przekraczać liczby przedmiotów przypadających na jeden semestr studiów przy założeniu, że uzupełnienie braków z nich wynikających nastąpi w ciągu dwóch semestrów. Drugą zasadą związaną z przyjmowaniem studentów z innych uczelni na wyższe semestry studiów na WFiB WSB w Poznaniu, jest zakaz ich przyjmowania na ostatni rok studiów. Reguła ta wynika wprost z Zarządzenia Dziekana WFiB nr 2/02/2015 sprawie zaliczeń semestrów realizowanych w innych uczelniach. Dobrą praktyką stosowaną w przypadku przyjęć na studia na wyższe semestry na kierunku Prawo, jest możliwość spotkania z dedykowanym do kierunku prodziekanem, który wstępnie ocenia możliwości przyjęcia kandydata na dany semestr na podstawie przedstawionej dokumentacji.

W zakresie zasad i warunków potwierdzania efektów uczenia się poza systemem studiów to zasady określa Uchwała Konwentu Wyższej Szkoły Bankowej nr 102/2015 z dnia 30 czerwca 2015 oraz Zarządzenie Dziekana Wydziału Finansów i Bankowości Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu nr 12/2017 z dnia 19 czerwca 2017. Zgodnie z zawartymi tam regulacjami wnioskodawca powinien posiadać określony staż zawodowy, nie krótszy niż 5 lat w przypadku osób ubiegających się o uznanie efektów uczenia się na studiach licencjackich bądź nie krótszy niż 3 lata w przypadku osób ubiegających się o uznanie efektów uczenia się na studiach magisterskich. Potwierdzanie efektów uczenia się dotyczy określonych przedmiotów kierunkowych, z których na mocy szczegółowych regulacji zawartych w Zarządzeniu Dziekana, wyłączono przedmioty, które są niezbędne w procesie kształcenia. Są nimi między innymi przedmioty związane z nabywaniem wiedzy i umiejętności wymaganych w procesie pisania prac dyplomowych i magisterskich (np. metodyka pracy magisterskiej czy seminaria).

Liczba punktów ECTS związanych z potwierdzaniem efektów uczenia się dla danego wnioskodawcy nie może przekroczyć 50% puli punktów ECTS przypisanych do danego programu kształcenia, natomiast liczba studentów, którzy zostali przyjęci na studia na podstawie najlepszych wyników uzyskanych w procesie potwierdzania efektów uczenia się nie może być większa niż 20% ogólnej liczby studentów na danym kierunku. Powołanie imienne Komisji następuje po wpłynięciu wniosku studenta o potwierdzenie efektów uczenia się i wniesieniu opłaty. W skład komisji wchodzi właściwy dla danego kierunku prodziekan, menedżer kierunku oraz wskazany przez dziekana nauczyciel akademicki. Decyzję o potwierdzeniu efektów uczenia się podejmuje dziekan. W przypadku uzasadnionych wątpliwości dziekan może podjąć decyzję o przeprowadzeniu egzaminu weryfikującego efekty uczenia się uzyskane poza systemem studiów. Od decyzji dziekana przysługuje odwołanie do rektora. Zaliczenie zajęć w wyniku potwierdzenia efektów uczenia się dokumentowane jest w protokołach zaliczenia zajęć oraz w karcie okresowych osiągnięć studenta. Dobrą praktyką stosowaną w odniesieniu do części kandydatów są spotkania kandydatów z dedykowanym prodziekanem, który wstępnie ocenia możliwość uznania określonych efektów uczenia się. O uznaniu certyfikatów językowych decyduje prodziekan na podstawie opinii właściwego Koordynatora Języka Obcego. Jak dotąd powyższe procedury nie były uruchamiane na kierunku Prawo.

Warunkiem zakończenia jednolitych studiów magisterskich na kierunku Prawo jest przygotowanie i złożenie pracy magisterskiej oraz zdanie egzaminu dyplomowego. Temat pracy magisterskiej wraz z jej problematyką i celami promotor przekazuje do akceptacji Komisji ds. Jakości Prac Dyplomowych nie później niż do końca sesji poprawkowej po pierwszym semestrze seminarium (semestr 8 studiów), czyli na rok przez złożeniem pracy. Tematyka prac magisterskich jest spójna z przedmiotem seminarium magisterskiego i specjalizacją naukową promotora. Przedmiotem prac magisterskich realizowanych na kierunku Prawo są: określone instytucje prawne, określone regulacje prawne, określone zjawiska z uwzględnieniem regulacji prawnych odnoszących się do tych zjawisk, względnie zjawiska wymagające ich prawnego uregulowania, ze wskazaniem proponowanych regulacji. Zgodnie z wytycznymi Komisji ds. Jakości Prac Dyplomowych praca magisterska ma dokumentować znajomość regulacji prawnych uwzględnianych w pracy, a także ma dowodzić umiejętności krytycznego odnoszenia się do poglądów prezentowanych w piśmiennictwie prawniczym i w orzecznictwie sądowym oraz umiejętności formułowania własnych stanowisk w rozważanych kwestiach. Ogólne zasady procesu dyplomowania określa Regulamin Studiów, natomiast szczegółowa procedura przystąpienia do egzaminu dyplomowego jest publikowana w Extranecie/Intranecie z odpowiednim wyprzedzeniem. Pracę magisterską, złożoną w uczelnianym Elektronicznym Systemie Obron (ESO), akceptuje promotor po uprzednim zatwierdzeniu raportu z Jednolitego Systemu Antyplagiatowego, co reguluje Zarządzenie Rektora WSB w Poznaniu z dn. 25.01.2019 r. w sprawie wprowadzenia procedury antyplagiatowej w Wyższej Szkole Bankowej w Poznaniu.

Prace magisterskie przygotowywane na kierunku Prawo reprezentują wysoki standard jakości, co znajduje uznanie w przyznawanych nagrodach dla najlepszych prac przygotowywanych na Uczelni. W roku 2018 III miejsce w konkursie na najlepszą pracę magisterską zajęła praca pt. "Uczestnictwo małoletniego w spółce cywilnej" przygotowana przez Macieja Cieślińskiego pod okiem dr Macieja Kowalczyka, a w roku 2020 III miejsce zajęła praca pt. "Prawne aspekty dopingowania koni w sportach jeździeckich" przygotowana przez Konrada Stężyckiego pod okiem prof. zw. dr hab. Andrzeja J. Szwarcza, a II miejsce praca pt. "Modyfikacje aktu urodzenia osoby transseksualnej w polskiej i zagranicznej praktyce prawnej" przygotowana przez Paulinę Wojtkowską pod okiem dr Agnieszki Narożniak.

Inne przykłady prac magisterskich przygotowanych na kierunku to: "Status prawny przedsiębiorcy w polskim prawie od 1989 roku", "Separacja jako alternatywa dla rozwodu w polskim systemie prawnym", "Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego i stwierdzenie jego nieważności", "Brak świadomości lub swobody jako wada oświadczenia woli", "Spółka cicha w polskim porządku prawnym", "Wydziedziczenie małoletniego". Tematyka prac wskazuje na ich praktyczny wymiar.

W zakresie sposobów oraz narzędzi monitorowania i oceny postępów studentów to proces odsiewu studentów, ze szczególnym uwzględnieniem studentów pierwszego roku, wśród których wskaźnik ten jest najwyższy, monitoruje prodziekan ds. jakości kształcenia. Stany liczbowe studentów pierwszego roku studiów weryfikowane są cotygodniowo (tabela retencyjna), co pozwala na bieżące śledzenie skali odsiewu w stosunku do przyjętych na dany rok prognoz i celów. Na życzenie dziekana bądź menedżera kierunku właściwy prodziekan przygotowuje raport za dany okres wskazujący poziom odsiewu studentów I roku. Od roku akademickiego 2018/19 możliwy jest również dostęp do syntetycznych raportów generowanych na dany dzień oraz wskazujących poziom odsiewu w minionych latach akademickich w przekroju wszystkich kierunków i stopni studiów (raporty bazujące na aplikacji Power BI). Studenci skreśleni z listy studentów i rezygnujący ze studiów na pierwszym roku studiów, bądź latach wyższych, są dodatkowo ankietowani w celu identyfikacji przyczyn skreślenia z listy studentów na danym kierunku. Działania takie prowadzone są od wielu lat. Wśród przyczyn rezygnacji ze studiów dominują sprawy rodzinne (29%), problemy finansowe (25%) i sprawy służbowe (20%). Jakość kadry dydaktycznej jako przyczynę rezygnacji wskazuje niewielka grupa studentów (3%). Na niezadowolenie z oferty dydaktycznej wskazało 14% rezygnujących. Informacje te przyczyniły się do wypracowania dobrej praktyki jaką jest preferencyjne traktowanie wniosków studentów pierwszego roku związanych z ich problemami finansowymi.

Wskaźnik odsiewu dla I roku studiów w latach akademickich 2017/18, 2018/19 wyniósł odpowiednio: 21,8% oraz 20%, co oznacza stopniowy jego spadek. Zebrane dane wskazują, że wskaźnik odsiewu na kierunku Prawo od początku funkcjonowania kierunku jest zwykle niższy niż wskaźnik obliczony dla wszystkich kierunków łącznie, jednak ze względu na jego stosunkowo niewielką liczebność cechuje go duża amplituda wahań. Wskaźnik odsiewu (dla I roku) dla studentów kierunku Prawo rocznika 2017/18 na trybie stacjonarnym wyniósł 13%. W roku akademickim 2018/19 wskaźnik odsiewu na tym kierunku (dla I roku) na trybie stacjonarnym ukształtował się na poziomie 6,5%, natomiast na trybie niestacjonarnym 26%. W roku akademickim 2019/20 w przypadku studiów stacjonarnych na kierunku Prawo wskaźnik odsiewu zmalał do poziomu 3,5%, natomiast na studiach niestacjonarnych wzrósł do poziomu 35,7%.

Analiza zmian wysokości wskaźnika odsiewu ma pośredni wpływ na obsadę przedmiotów w szczególności na I roku studiów (sprawdzeni wykładowcy o wysokich kompetencjach dydaktycznych) oraz lepszym wsparciem studentów poprzez kursy e-learnigowe na platformie Moodle (zdecydowana większość przedmiotów posiada kursy spełniające standardy WSB). Kursy nie spełniające standardów DMN nie są udostępniane studentom.

W celu zmniejszenia skali odsiewu studentów I roku i na kolejnych latach studiów oraz podniesienia efektywności ich nauki na pierwszym roku studiów realizowany jest przedmiot Techniki studiowania. Zajęcia realizowane są przez prodziekana ds. retencji i poświęcona sposobom jej zwiększania (regulaminowe rozwiązywanie problemów z zaliczaniem semestrów, możliwości złagodzenia problemów z płatnościami).

Warunkiem kwalifikacji studenta na wyższy poziom studiów jest realizacja kierunkowych efektów uczenia się. Kierunkowe efekty uczenia się (wiedza, umiejętności, kompetencje społeczne) stanowią podstawę wyznaczania zakresu treści kształcenia, ich usytuowania w przedmiotach i sekwencyjności

przedmiotów. Matryca efektów kształcenia, stanowiąca integralną część programu studiów wskazuje, które efekty są realizowane w ramach poszczególnych przedmiotów.

Nie później niż do dnia 30 kwietnia przygotowany jest program studiów na kolejny rok akademicki. Za jego opracowanie odpowiada menedżer kierunku. W zakresie jego obowiązków leży uaktualnienie listy zawartych w programie przedmiotów, ze szczególnym uwzględnieniem związanych z nimi efektów uczenia się. Menedżer korzysta w tym procesie z pomocy Rady Programowej.

W zakresie poszczególnych przedmiotów powoływani są ponadto koordynatorzy przedmiotów. Zadaniem koordynatorów przedmiotów jest opracowanie bądź aktualizacja programu przedmiotu (karty przedmiotu) w określonym terminie. Karta przedmiotu zawiera informację o efektach uczenia się realizowanych w ramach przedmiotu, treściach i systemach oceny. Ponadto w karcie zamieszczone są informacje o literaturze przedmiotu – obowiązkowej i fakultatywnej – dostępnej dla studentów w Bibliotece Wydziału.

Koordinator przedmiotu określa efekty uczenia się na podstawie matrycy kierunkowych efektów kształcenia. Weryfikacja poprawności metodycznej programu następuje w DMN. Koordinator przedmiotu wspólnie z metodykiem dopracowuje efekty uczenia się, ustala metody ich pomiaru oraz metody dydaktyczne służące realizacji efektów uczenia się (akcent jest kładziony na aktywizację studentów oraz kwantyfikację pomiaru osiągnięcia efektu). ZDMN wspólnie z menedżerem kierunku sprawdza zgodność przedmiotowych efektów uczenia się z efektami kierunkowymi. Zaakceptowana karta przedmiotu przed rozpoczęciem zajęć jest archiwizowana w ostatecznej formie na dysku wydziałowym. Jej upublicznienie następuje poprzez umożliwienie dostępu do niej każdemu studentowi poprzez platformę Moodle, w ramach kursów poszczególnych przedmiotów. System oceny prac zaliczeniowych określa w każdym przypadku karta przedmiotu. Sposób weryfikacji efektów uczenia się proponuje koordinator przedmiotu, a trafność doboru sposobów weryfikacji efektów uczenia się podlega ocenie metodyka z DMN. Karty przedmiotów podlegają corocznej aktualizacji i weryfikacji z powodu zmian wynikających z potrzeby dostosowania ich do nowych programów studiów. Karta przedmiotu jest zapisem koncepcji merytorycznej i metodycznej przedmiotu. Każda z koncepcji jest wypracowywana w trzyosobowym zespole, w skład którego wchodzi: koordinator przedmiotu, menedżer kierunku oraz metodyk. Warstwa metodyczna każdego przedmiotu jest spójna ze standardami dydaktyki WSB, tzn.:

- przedmiotowe efekty uczenia się są sformułowane przy pomocy czasowników akcji w oparciu i taksonomię Blooma oraz model SMART (efekt uczenia się jest specyficzny, mierzalny, ambitny, realizowalny w danym czasie); sekcja 3 w karcie przedmiotu
- przedmiotowe efekty uczenia się są sprawdzane przez odpowiednią (trafną i rzetelną) metodę ewaluacji; sekcja 10 w karcie przedmiotu.

Efekty uczenia się sprawdzane są przy pomocy:

- pytań otwartych
  - efekty uczenia się z obszaru wiedzy
  - student pełnymi zdaniami (pisemnie lub ustnie) odpowiada na pytanie wykazując przy tym stopień pamięciowego opanowania materiału lub jego zrozumienia;
  - pytania otwarte stosowane są na kolokwiach śródsesemestralnych, kolokwiach końcowych, egzaminach;
  - do pytań otwartych zaliczane są również tzw. prace pisemne, gdzie student demonstruje umiejętność komunikatywnego zaprezentowania informacji pozyskanych ze źródeł wiedzy; w takich przypadkach możliwe jest również

sprawdzenie efektów uczenia się z obszaru kompetencji społecznych (np. korzystanie ze zweryfikowanych źródeł wiedzy);

- pytań zamkniętych
  - efekty uczenia się z obszaru wiedzy i umiejętności;
  - student wskazuje prawidłową odpowiedź wśród zbioru nieprawidłowych wykazując przy tym stopień pamięciowego opanowania materiału, jego zrozumienia lub umiejętności zastosowania;
  - pytania zamknięte stosowane są na kolokwiach śródsesjonalnych, kolokwiach końcowych, egzaminach;
- zadań problemowych
  - efekty uczenia się w obszarze umiejętności i kompetencji społecznych
  - student rozwiązuje dany problem przy użyciu pozyskanej na zajęciach wiedzy wykazując przy tym stopień zrozumienia materiału i umiejętność jego zastosowania w typowych dla danego obszaru zadaniach.

Koncepcja metodyczna przedmiotu zgodna ze standardem dydaktycznym WSB zakłada, że student zdobywa efekty uczenia się systematycznie w ciągu semestru i równie systematycznie sprawdzane są jego postępy. Koordynator przedmiotu ustala zestaw zadań zaliczeniowych do wykonania w ciągu semestru (począwszy od pierwszego dnia zajęć po ostatni dzień sesji poprawkowej). Każdemu zadaniu przypisuje określoną liczbę punktów. Punkty sumują się do 100. Zgodnie z rozporządzeniem Dziekana Wydziału uzyskanie 50 punktów oznacza ocenę dostateczną.

Przykładowe zadania etapowe punktowane i realizowane w ramach przedmiotów na kierunku Prawo to:

- Uzasadnienie skargi do Europejskiego Trybunału Praw Człowieka (przedmiot: międzynarodowe prawo publiczne);
- Przygotowanie skargi do wojewódzkiego sądu administracyjnego (przedmiot: postępowanie przed sądami administracyjnymi);
- Opracowanie apelacji, postanowienia dotyczącego środków zapobiegawczych, przedstawienia zarzutów oraz wniosków dowodowych (przedmiot: postępowanie karne);
- Rejestracja spółki prawa handlowego (przedmiot: publiczne prawo gospodarcze);
- Przygotowanie wniosku do Rzecznika Konsumentów (przedmiot: ochrona konkurencji i konsumenta);
- Przygotowanie strategii prawnej (przedmiot: prawo własności intelektualnej).

Weryfikacja efektów uzyskanych po odbyciu praktyki/stażu następuje na podstawie dokumentacji przedłożonej przez studenta, która powinna zawierać określoną w kierunkowym programie liczbę elementów (programy praktyk). W tym zakresie studenci uzyskują wsparcie BKiP. W przypadku wątpliwości w tym zakresie wsparciem jest współdziałanie Działu z menedżerem kierunku oraz właściwym prodziekanem do spraw studentów.

Wskazanie przykładowych powiązań metod sprawdzania i oceniania z efektami uczenia się odnoszącymi się do umiejętności praktycznych, stosowania właściwych metod i narzędzi, w tym zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych zawiera zestawienie poniżej.

PRZYKŁAD 1: Warsztaty prawnicze (Spory pracownicze)		
Temat zajęć	Przedmiotowe efekty uczenia się	Metoda sprawdzania i oceniania efektów uczenia się
Nawiązanie stosunku pracy na podstawie umowy o pracę na czas określony, nieokreślony i okres próbny. Akta osobowe pracownika.	OBSZAR UMIEJĘTNOŚCI [Student] formułuje umowy uwzględniając różnice między ich rodzajami; umieszcza w umowie o pracę jej obligatoryjne elementy	Zadania typu problemowego w ramach sporządzania pism i symulacji (nawiązanie stosunku pracy, akta osobowe, wypowiedzenie); symulacja rozprawy
	OBSZAR UMIEJĘTNOŚCI [Student] korzysta z przepisów kodeksu pracy dla określenia korelacji obowiązków i praw pracodawcy i pracownika.	
PRZYKŁAD 2: Warsztaty prawnicze I (Prawo Internetu)		
Tworzenie regulaminu świadczenia usług drogą elektroniczną	OBSZAR UMIEJĘTNOŚCI [Student] tworzy regulamin świadczenia usług drogą elektroniczną i uwzględnia w jego treści współistnienie innych dokumentów (w szczególności polityki prywatności, dokumentów zw. z ochroną danych osobowych, umowę hostingu).	Zadanie problemowe: stworzenie regulaminu świadczenia usług drogą elektroniczną
PRZYKŁAD 3: Prawo cywilne. Prawo rzeczowe		
Prawo własności, użytkowanie wieczyste i ograniczone prawa rzeczowe	OBSZAR WIEDZY [Student] Definiuje pojęcie użytkowania wieczystego oraz ograniczonych praw rzeczowych. Wskazuje zdarzenia prawne prowadzące do powstania i wygaśnięcia użytkowania wieczystego i ograniczonych praw rzeczowych.	Egzamin może przebiegać w formie pisemnej lub ustnej. Egzamin w formie pisemnej składa się z pytań wielokrotnego wyboru oraz zadania problemowego. Preferuje się egzamin ustny złożony z trzech pytań, z których jedno obejmuje rozwiązanie przypadku.
Ustrój i założenia ksiąg wieczystych	OBSZAR UMIEJĘTNOŚCI [Student] Określa stan prawny nabywanej nieruchomości	

Jednocześnie należy podkreślić, że w stosunku do kierunku Prawo nie znajduje zastosowania art. 68 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku Prawo o szkolnictwie wyższym, a zatem ocena spełnienia reguł i wymagań w zakresie metod sprawdzania i oceniania efektów uczenia się, zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 tejże ustawy nie zostaje opisana.

Badania losów absolwentów obejmuje każdy rocznik absolwentów opuszczających mury uczelni, poczynając od 2012 roku i jest częścią Badania Atrybutów Marki (BAM Absolwent). Sytuacja zawodowa badana jest do roku od ukończenia studiów.

Cele badania obejmują:

- gromadzenie informacji dotyczących otoczenia gospodarczo-społecznego absolwenta poszukującego pracy,

- określenie sytuacji, w jakiej znajdują się absolwenci na rynku pracy,
- określenie planów edukacyjnych i zawodowych absolwentów,
- badanie marki WSB w Poznaniu.

W założeniu badanie ma charakter wyczerpujący (pełny), w praktyce jednak nie jest spełnione założenie badania pełnej populacji absolwentów, gdyż zwrotność ankiet wynosi ok. 10%, a ponadto ok. 20 – 30 % z danego rocznika absolwentów nie wyraża zgody na przetwarzanie danych osobowych na potrzeby badania.

Realizacja założonych celów badania losów absolwentów pozwala na:

- uzyskanie przez Władze Wydziału szczegółowych informacji na temat wymagań współczesnego rynku pracy znajdującego się w otoczeniu społeczno-gospodarczym Uczelni,
- uzyskanie informacji przez pracowników Biura Karier i Praktyk pomagających w wyborze kariery zawodowej dla studentów,
- uzyskanie informacji o lukach kompetencyjnych absolwentów, informacje te są bazą do przygotowywania oferty szkoleń dodatkowych oferowanych studentom WSB, organizowanych przez Biuro Karier i Praktyk.

Wyniki badania BAM w zakresie opinii **ogółu absolwentów** Wydziału Finansów i Bankowości za rok 2019 wskazują, że odsetek zadowolonych z ukończenia studiów jest wysoki (30% oceniło studia bardzo dobrze, dobrze 63%). Zdecydowana większość absolwentów uczelni to osoby pracujące na podstawie umowy o pracę (95%). Pełne bądź znaczące związki wykonywanej pracy zawodowej z ukończonymi studiami zadeklarowało około 40% badanych. Ponadto 90% absolwentów, to osoby, które nie miały problemu ze znalezieniem pracy, ponieważ 60% z nich znalazło ją przed już ukończeniem studiów.

Osoby, które poszukiwały pracy po studiach w około 80% przypadków znajdowały ją dość szybko (w czasie do 3-mcy). Dla ponad 20% z nich istotną pomoc okazało Biuro Karier i Praktyk. Prawie połowa badanych pracuje w zawodzie zgodnym z profilem studiów. Podobny odsetek absolwentów stwierdził, że studia na Wydziale FiB przyczyniły się do wzrostu ich wynagrodzeń bądź awansu w miejscu pracy.

Jedna trzecia badanych dzięki studiom mogła zmienić stanowisko pracy w swojej firmie. Najczęściej były to firmy średniej wielkości zatrudniające od 10 - 49 pracowników.

Ze względu na terminarz badania BAM absolwentów poszczególnych kierunków wyniki badania pierwszych absolwentów kierunku Prawo nie są jeszcze dostępne m.in. z powodu pandemii Covid 19. Wiemy jednak, iż część absolwentów kierunku przystąpiła do egzaminów wstępnych na aplikacje prawnicze oraz kontynuowała pracę w kancelariach prawnych. Ponadto, jeden z absolwentów rozpoczął dalszą naukę w Szkole Doktorskiej Uniwersytetu im. Mikołaja Kopernika w Toruniu.

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 3:

Osiągnięcia studentów. Finalista XX Ogólnopolskiego konkursu na gloseę, organizowanego przez ELSA Kraków w 2017 roku. Dwójka studentów prawa w roku akademickim 2018/19 otrzymała stypendium Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego za wybitne osiągnięcia naukowe. Jeden student w roku 2018/19 oraz 2019/20 otrzymał stypendium Marszałka Województwa Wielkopolskiego za wybitne osiągnięcia naukowe. W roku 2019 jeden ze studentów znalazł się w gronie dziecięciu finalistów konkursu Studencki Nobel organizowanego przez Niezależne Zrzeszenie Studentów pod patronatem Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Kadra prowadząca kształcenie na kierunku Prawo to naukowcy i praktycy z wieloletnim doświadczeniem dydaktycznym.

Cechą charakterystyczną kadry prowadzącej kształcenie na kierunku Prawo Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu jest częste łączenie pracy naukowej z pracą zawodową związaną z wykonywaniem prawniczych wolnych zawodów.

Poniższa tabela zawiera zestawienie wykładowców prowadzących przedmioty na kierunku jednolite Prawo w semestrze letnim 2019/2020 i semestrze zimowym 2020/2021 (czcionką pogrubioną oznaczono pracowników etatowych). Na studiach jednolitych magisterskich na kierunku Prawo zajęcia prowadzi 44 nauczycieli akademickich i wykładowców-praktyków, spośród których wyróżnić można 8 osób ze stopniem doktora habilitowanego (18%), 18 osób ze stopniem doktora (41%) oraz 18 osób z tytułem zawodowym magistra (41%).

Zestawienie wykładowców prowadzących przedmioty na kierunku jednolite Prawo w semestrze letnim 2019/2020 i semestrze zimowym 2020/2021.

prof. zw. dr hab.	1. Andrzej J. Szwarc
dr hab. (profesor uczelni)	2. Joanna Haberko 3. Anna Kozłowska 4. Edyta Małecka-Ziembińska 5. Sławomir Pawłowski 6. Ryszard Sowiński 7. Mieczysław Staniszewski 8. Magdalena Szyszko
dr	9. Eric Ambukita 10. Magdalena Błaszczak 11. Andrzej Byrt 12. Paweł Gondek 13. Adam Jaskulski 14. Marta Karpińska 15. Maciej Kowalczyk 16. Mieszko Łukaszewicz 17. Justyna Matusiak 18. Adrian Misiejko 19. Karolina Muszak-Rauhut 20. Agnieszka Narożniak 21. Antoni Rost 22. Piotr Szafer 23. Anna Wilińska-Zelek 24. Agnieszka Wojcieszak 25. Magdalena Zamroczyńska 26. Mariusz Zelek
mgr	27. Magdalena Adamiec

	<p>28. Maja Błaszak 29. Olga Bryl 30. Magdalena Brzezińska 31. Aleksandra Eska-Wojciechowska 32. Irena Flotyńska 33. Marek Kocik 34. Dariusz Kessel 35. Paweł Musiałkiewicz 36. Krzysztof Różański 37. Robert Ruskowiak 38. Urszula Skonecka 39. Marcin Stachowiak 40. Hanna Stawińska 41. Marcin Szmidt 42. Wojciech Walkowiak 43. Marcin Waszak 44. Marta Werschler</p>
--	--

Czcionką pogrubioną zaznaczono wykładowców etatowych wydziału.

Poniższa tabela zawiera zestawienie wykładowców-praktyków z podziałem na wykonywane zawody.

Wykładowcy-praktycy.

Adwokaci	dr Magdalena Błaszak dr Adam Jaskulski dr Anna Wilińska-Zelek dr Mariusz Zelek dr Magdalena Zamroczyńska Olga Bryl Marcin Stachowiak Urszula Skonecka
Radcowie prawni	Robert Ruskowiak
Notariusze	Aleksandra Eska-Wojciechowska
Sędziowie	SSR Irena Flotyńska SSR Magdalena Adamiec
Aplikanci adwokaccy/radcowscy/notaria lni	Paweł Musiałkiewicz
Doradcy podatkowi	dr Mieszko Łukaszewicz
Inne zawody	dr hab. Ryszard Sowiński dr Andrzej Byrt dr hab. Mieczysław Staniszewski

Należy ponadto wskazać, iż wykładowcy, którzy nie prowadzą aktywności w zakresie wolnych zawodów prawniczych, ale prowadzą inne przedmioty również są specjalistami w swoim zakresie. Tytułem przykładu można wskazać następujące przedmioty: Prawo karne (prof. zw. dr hab. Andrzej J. Szwarc), Prawo rodzinne, opiekuńcze i spadkowe (prof. UAM dr hab. Joanna Haberko), Podstawy ekonomii (prof. WSB dr hab. Magdalena Szyszko, prof. UEP dr hab. Anna Kozłowska, dr Eric Ambukita), Tradycje prawa (dr Maciej Kowalczyk), Prawo finansowe (prof. UEP. dr hab. Edyta Małecka-Ziemińska), Prawo i postępowanie administracyjne (prof. UAM dr hab. Sławomir Pawłowski, dr Justyna Matusiak, dr Agnieszka Narożniak), Postępowanie podatkowe (dr hab. Mieczysław Staniszewski), Doktryny polityczno-prawne (dr Adam Jaskulski), Teoria i filozofia prawa (dr Paweł Gondek).

Należy podkreślić, iż takie ukształtowanie składu kadry dydaktycznej zapewnia również studentom możliwość przygotowywania pracy magisterskiej i uczestniczenia w seminarium magisterskim z zakresu różnych gałęzi prawa, na przykład: prawa karnego (prof. zw. dr hab. Andrzej J. Szwarc), prawa cywilnego (prof. UAM dr hab. Joanna Haberko), prawa administracyjnego (prof. UAM dr hab. Sławomir Pawłowski) czy prawa finansowego (prof. WSB dr hab. Ryszard Sowiński, prof. UEP dr hab. Edyta Małecka- Ziemińska, dr hab. Mieczysław Staniszewski).

Należy wskazać, że większość kadry dydaktycznej łączy działalność dydaktyczną z działalnością naukową. Jej aspekt międzynarodowy został wskazany w Kryterium 7. niniejszego opracowania, natomiast szczegóły dotyczące działalności krajowej zostały uwzględnione w załączonych do Raportu życiorysach wykładowców. Należy wskazać, iż działalność wykładowców nie ogranicza się jedynie do działalności publikacyjnej czy udziału w konferencjach, ale dotyczy także udziału w stażach i pobytach naukowych.

W zakresie działalności naukowej wszyscy pracownicy, etatowi jak i pozaetatowi, mogą korzystać ze wsparcia, funkcjonującego na Wydziale, Instytucie naukowym Prawa i Administracji, kierowanego przez prof. zw. dr hab. Andrzeja J. Szwarca. Tym samym należy podkreślić, że organizacja i koordynacja działań dydaktycznych i naukowych jest w Wyższej Szkole Bankowej w Poznaniu podzielona pomiędzy dwa podmioty, to jest menedżera kierunku (działalność dydaktyczna) i dyrektora instytutu naukowego (działalność naukowa), co ma zapewnić sprawność i efektywność realizowanych przez kadrę działań.

Działalność dydaktyczna kadry naukowej kierunku Prawo jest szeroko doceniana zarówno przez władze Uczelni, jak i studentów. W tym obszarze należy wskazać trzy działania:

- Nagrody dydaktyczne (II i III stopnia) dla najlepszych wykładowców (dr Justyna Matusiak i dr Maciej Kowalczyk za rok akademicki 2015/2016);
- Nagroda „Złota Sowa” przyznawana najlepszym dydaktykom na podstawie ankiet studenckich (przyznana w roku 2017 dr Annie Wilińskiej- Zelek i dr Maciejowi Kowalczykowi, a w roku 2019 dr Marcie Karpińskiej i dr Karolinie Muszak- Rauhut);
- Nagroda dla najlepszego dydaktyka przyznawana na podstawie ankiet absolwentów za rok akademicki 2018/2019 dla dr Macieja Kowalczyka.

Trzeci ze wskazanych obszarów związany jest z faktem, iż w obszarze dydaktyki nauczyciele są corocznie oceniani także przez absolwentów, co reguluje Zarządzenie Rektora 09/2018 z 19 czerwca 2018 r. Absolwenci w przeprowadzanych ankietach wskazują najlepszych dydaktyków w trzech kategoriach: największy autorytet, najbardziej wspierającego studentów w uczeniu się oraz najlepiej przygotowującego do pracy w zawodzie. Ankieta objęci są także wykładowcy nieetatowi.

Ponieważ studenci kierunku Prawo są również dość częstymi uczestnikami i beneficjentami programu Gramy o Najlepszych (szczegóły w Kryterium 8. niniejszego Raportu) dedykowanego najlepszym studentom Uczelni, to i w tym zakresie działalność dydaktyków Uczelni jest uwidoczniła.

W ramach programu swój rozwój realizowało lub realizuje kilku studentów: Krzysztof Świątczak, Magdalena Sobczak i Aleksandra Jusik pod okiem dr Macieja Kowalczyka, Paulina Wojtkowska pod okiem dr Justyny Matusiak i Kamil Wesołowski pod okiem dr Agnieszki Wojcieszak. W ramach tych działań studenci publikują, biorą udział w konferencjach oraz konkursach naukowych. Tytułem przykładu, jeden z uczestników programu został finalistą XX Ogólnopolskiego konkursu na głosę, organizowanego przez ELSA Kraków w 2017 roku.

Polityka kadrowa Uczelni odnosi się zarówno do kadry etatowej, jak i pracowników prowadzących zajęcia na podstawie umowy – zlecenia.

W odniesieniu do pracowników etatowych jej nadrzędnym celem jest budowanie zespołu kompetentnych i zmotywowanych wykładowców. Służą temu określone działania podejmowane przez Władze Uczelni i wydziałów. Obejmują one etap rekrutacji pracowników badawczo dydaktycznych i dydaktycznych, ich adaptacji oraz budowania warunków ich rozwoju zarówno dydaktycznego, jak i naukowego. W tym aspekcie ważnym elementem polityki kadrowej jest system ocen i motywowania pracowników.

Nauczyciele akademicy są zatrudniani na podstawie konkursów i wdrażani do pracy wg Zarządzenia nr 5/2015 Kanclerza Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu z dnia 27 kwietnia 2015 roku określającego procedury rekrutacji nauczycieli akademickich zatrudnianych w Wyższej Szkole Bankowej w Poznaniu i precyzującego warunki, osoby odpowiedzialne oraz etapy przeprowadzania rekrutacji. W Uczelni wprowadzono też procedurę adaptacji nowych nauczycieli akademickich. Procedura została wdrożona na podstawie Zarządzenia nr 6/2015 Kanclerza Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu z dnia 27 kwietnia 2015.

Podstawą rozpoczęcia rekrutacji jest ocena potrzeb kadrowych w obszarze dydaktyki. Potrzeby określone są przede wszystkim rozwojem oferty dydaktycznej, mogą być także konsekwencją regularnie przeprowadzanej oceny jakości kadry, mogącej skutkować koniecznością odsunięcia od prowadzenia zajęć. Następnie Dziekan w porozumieniu z Rektorem i Kanclerzem określa merytoryczne warunki zatrudnienia obejmujące doświadczenie dydaktyczne, zawodowe oraz osiągnięcia naukowe. Na kolejnych etapach Dziekan przygotowuje wstępną listę kandydatów, którą przedstawia Rektorowi, powołuje komisję konkursową i przeprowadza rozmowy kwalifikacyjne dotyczące obszarów określonych w warunkach rekrutacji. W skład Komisji, oprócz Dziekana, wchodzi m. in. menedżer kierunku, na którym zajęcia ma prowadzić zatrudniana osoba oraz właściwy dla kierunku Prodziekan. Po wyłonieniu kandydata przedstawia go Rektorowi.

Polityka nakierowana na budowanie jakości kadry realizuje się w różnego rodzaju regulacjach. To przede wszystkim Regulamin oceny pracowników naukowych, naukowo-dydaktycznych, dydaktycznych i bibliotekarzy dyplomowanych wprowadzony określający kompleksowo system oceny i nagradzania kadry.

Kompleksowa ocena obejmuje aktywność dydaktyczną i organizacyjną za dwa lata akademickie, natomiast w przypadku oceny aktywności naukowej i publikacyjnej dwa lata kalendarzowe. Brana pod uwagę jest tylko aktywność w ramach i na rzecz Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu. Podstawą oceny jest liczba punktów za konkretne osiągnięcia w ocenianych obszarach obliczanych zgodnie z Regulaminem oceny oraz opinia przełożonego.

Podstawą oceny działalności dydaktycznej są m. in. wpisywane przez pracownika (w ramach systemu BONA) dane dotyczące poszczególnych form aktywności dydaktyczno-organizacyjnej obejmujące zarówno prowadzenie zajęć dydaktycznych, jak i działalność związaną z doskonaleniem warsztatu metodycznego pracownika oraz aktywności w zakresie publikacji dydaktycznych.

Ważną składową oceny są oceny uzyskiwane z hospitacji zajęć dydaktycznych realizowane przez kierownika odpowiedniego zakładu dydaktycznego/menedżera kierunku lub przez metodyka. Hospitacje przeprowadzane są w oparciu o obowiązujący na danym wydziale regulamin i kwestionariusz oraz zgodnie z planem przyjmowanym na dany rok akademicki. Kolejną są oceny uzyskiwane z ankiet studenckich w ramach systemu OKD (Ocena Kadry Dydaktycznej). Każdy cykl zajęć kończy się ankietą wypełnianą przez studentów, w ramach której dokonywana jest ocena realizowanych zajęć prowadzonych przez danego wykładowcę. Pracownik posiada pełen wgląd do uzyskiwanych ocen za pośrednictwem Intranetu pracowniczego. Oceniane są m. in. praktyczny wymiar zajęć oraz jakość i dostępność materiałów dydaktycznych.

System oceny obok enumeratywnie wpisywanych przez pracownika aktywności, które przeliczane są na punkty zgodnie z przyjętymi zasadami (ocena ilościowa), uwzględnia również ocenę jakościową dokonywaną przez bezpośredniego przełożonego. W przypadku aktywności dydaktyczno-organizacyjnej jest to kierownik adekwatnego zakładu dydaktycznego/menedżer kierunku. Opisową opinię o pracowniku wyrazić może również Dziekan i Rektor.

Ostatnia kompleksowa ocena realizowana była w połowie 2019 roku i obejmowała lata kalendarzowe 2017-18 (w przypadku działalności naukowej) oraz lata akademickie 2016/17-2017/18 (w przypadku działalności dydaktycznej i organizacyjnej).

Podstawą dla prowadzonej oceny i przyznawania nagród są informacje o aktywności pracowników umieszczane w systemie BONA (Baza Osiągnięć Nauczycieli Akademickich) dostępnym z poziomu Intranetu pracowniczego. Aktywności za dany rok kalendarzowy wpisywane są samodzielnie przez pracownika najpóźniej do 31 stycznia roku następnego, aczkolwiek preferowana jest formuła bieżącego uzupełniania informacji wraz z zaistnieniem danej aktywności.

Uzyskana ocena przekłada się na warunki dalszego zatrudnienia. Mechanizm ten ma charakter zarówno pozytywny (premiowanie osób aktywnych), jak i negatywny (wskazywanie osób, które nie wypełniają zakładanych obowiązków). W przypadku osób uzyskujących niższe oceny, szczególnie w obszarze dydaktyki, Dziekan przeprowadza rozmowę, której celem jest zwrócenie uwagi wykładowcy na zastrzeżenia studentów wyrażone m.in. w opiniach otwartych w systemie ankietowym oraz sformułowanie oczekiwań co do warunków dalszej współpracy. Najczęściej dotyczą konieczności podniesienia swoich kompetencji dydaktycznych (Uczelnia oferuje całą gamę szkoleń metodycznych), czy zobowiązania do wypełniania określonych w Zarządzeniu Rektora obowiązków nauczycieli akademickich (Zarządzenie 45/2020 z 30 września 2020 r.). Kolejnym krokiem może być rozwiązanie stosunku pracy.

Liczba punktów za poszczególne aktywności niezbędna do uzyskania danej oceny końcowej jest uzależniona od formy zatrudnienia.

Przeprowadzana ocena jest także elementem systemu motywacyjnego Uczelni. Co dwa lata tworzona jest lista rankingowa dotycząca łącznie traktowanej działalności naukowej, dydaktycznej i organizacyjnej. Jej efektem są nagrody finansowe dla osób najlepszych w danym okresie. Mechanizm ten ma jedynie charakter pozytywny, to znaczny umożliwia premiowanie osób najbardziej aktywnych.

Taką rolę pełni także lista rankingowa dotycząca działalności naukowej sporządzana corocznie na podstawie regulacji wydanej Zarządzeniem Rektora 10/2017 określającym zasady tworzenia funduszu uznaniowych nagród rektorskich oraz wypłat z tego tytułu pracownikom naukowym, naukowo-dydaktycznym, dydaktycznym oraz bibliotekarzom dyplomowanym.

Jej efektem są nagrody finansowe dla osób najlepszych w danym roku. Mechanizm ten ma jedynie charakter pozytywny, to znaczny umożliwia premiowanie osób najbardziej aktywnych.

Podstawą uczelnianej listy rankingowej jest liczba uzyskanych punktów za działalność naukową i publikacyjną z afiliacją Uczelni. Punkty są przydzielane w oparciu o te same zasady, co w przy ocenie za całokształt działalności. Tak zbudowana lista jest podstawą dla wydziałowych list rankingowych. Pracownicy zajmujący najwyższe miejsca w rankingu otrzymują Nagrody Rektorskie I, II i III stopnia oraz wyróżnienia. Co roku w budżecie Uczelni zapewnione są pieniądze na wypłatę nagród oraz wyróżnień.

W związku z wprowadzeniem od roku akademickiego 2019/20 nowego statutu, następną oceną pracowniczą odbędzie się już w 2021 roku i obejmować będzie roczny okres. Przeprowadzona będzie ona w oparciu o zmodyfikowany regulamin.

Obie omówione wyżej regulacje są obecnie dostosowywane do nowych wymogów legislacyjnych oraz nowo formułowanej strategii Uczelni.

System oceny i motywowania pracowników, o którym była powyżej mowa, jest uzupełniony kompleksowym systemem motywowania i wspierania aktywności naukowej wprowadzonym 1 października 2019 r. Zarządzeniem Rektora 31 / 2019 w sprawie organizacji nauki w Wyższej Szkole Bankowej w Poznaniu. Określa ono m. in. zasady tworzenia budżetu naukowego oraz jego cele. To głównie wspieranie uczelnianych inicjatyw naukowych, które są istotne z punktu widzenia polityki naukowej Uczelni, jak również rozwoju naukowego nauczycieli akademickich. W pierwszej kolejności są przeznaczane na wspieranie rozwoju naukowego pracowników w dyscyplinach będących podstawą oceny parametrycznej. W ramach budżetu finansowane są m. in. udział w konferencjach naukowych czy publikacje naukowe.

Uczelnia wspiera także pracowników naukowych w ramach systemu przyznawania stypendiów doktorskich i habilitacyjnych wprowadzonego 18 lutego 2020 r. Uchwałą Senatu Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu 23/2020.

Oprócz tego pracownicy badawczy i badawczo-dydaktyczni Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu zaliczeni do liczby N Federacji WSB-DSW w dyscyplinach będących podstawą ewaluacji jakości działalności naukowej (nie dotyczy to dyscypliny Nauki prawne) są dodatkowo objęci systemem motywacyjnym związanym z działalnością naukową Federacji Naukowej WSB-DSW, co reguluje Uchwała 22/2919 Zgromadzenia Federacji Naukowej WSB-DSW z 12 września 2019 r.

Ponadto zgodnie z zapisami art. 130 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce pracownik może uzyskać płatny urlop naukowy. Pracownicy są także wspierani pozafinansowo. Zgodnie z zapisem § 54, ust. 4 Statutu Uczelni nauczyciel akademicki może uzyskać bezpłatny urlop naukowy.

Podstawowym celem realizowanym w ramach polityki kadrowej w Uczelni jest zagwarantowanie wysokiej jakości kształcenia. Cel ten realizowany jest poprzez zatrudnienie:

- pracowników badawczo – dydaktycznych posiadających odpowiednie kwalifikacje, dorobek naukowy i doświadczenie dydaktyczne,
- pracowników dydaktycznych mających bogate doświadczenie zawodowe zdobyte w przedsiębiorstwach i instytucjach. Taki dobór pracowników gwarantuje przekazanie studentom wiedzy na wysokim poziomie oraz zachowanie praktycznego profilu charakteru Uczelni.

Obsada zajęć dydaktycznych proponowana jest przez menedżera kierunku, w porozumieniu z kierownikiem Działu Organizacji Dydaktyki. Przy obsadzie zajęć brane jest pod uwagę doświadczenie dydaktyczne i praktyczne wykładowców oraz oceny wystawiane przez studentów w ramach ankietyzacji zajęć. Nowi wykładowcy weryfikowani są przez menedżera kierunku pod kątem kompetencji dydaktycznych oraz zgodności dorobku i doświadczenia zawodowego zdobytego poza uczelnią, z zakresem zajęć, które potencjalnie mieliby prowadzić. Propozycja obsady jest następnie przekazywana Dziekanowi, który ostatecznie ją zatwierdza lub sugeruje stosowne zmiany.

Wykładowca, któremu zostaje przydzielony przedmiot, kierowany jest na spotkanie z metodykiem oraz koordynatorem przedmiotu, celem wdrożenia w zasady obowiązujące w Uczelni oraz otrzymania wsparcia w postaci np. szkolenia z platformy Moodle'a. W okresie od marca 2020, ze względu na konieczność nauczania w formie zdalnej, procedura wdrażania nowych dydaktyków została uzupełniona o szkolenia związane z metodami i narzędziami do nauki zdalnej. Szkolenia dodatkowe są oferowane w każdym semestrze studiów wszystkim dydaktykom (np. w semestrze zimowym 2020/21 z obsługi MS TEAMS). W pierwszym semestrze pracy wykładowca jest obowiązkowo hospитowany. Podczas hospitacji sprawdzany jest między innymi pod kątem:

- predyspozycji dydaktycznych, na które składają się między innymi:
  - pewność w sytuacji ekspozycji społecznej
  - orientacja na studenta (udzielanie odpowiedzi, nawiązywanie relacji)
  - miła prezencja, poprawna dykcja
- komunikatywności, w tym - poprawności dykcji; poprawności języka
  - jasnego formułowania komunikatów
  - monitorowania zrozumienia przez studentów przekazywanych treści
  - spójności werbalnej i niewerbalnej
  - kontroli zrozumienia treści cudzych wypowiedzi
- umiejętności zarządzania sytuacjami trudnymi rozumianej jako korzystanie z modeli komunikacyjnych (np. model „Gdy ty, wówczas ja...” lub model Fakty-Uczucia-Konsekwencje-Oczekiwania), a także dbanie o siebie, studentów i efekty kształcenia poprzez postawę mediacyjną a nie konfrontacyjną
- umiejętności angażowania studentów w zajęcia Przedmiotem hospitacji jest także ocena czy wykładowca prowadzi zajęcia zgodnie z kartą przedmiotu oraz czy komunikuje oraz realizuje efekty kształcenia. Na niektórych przedmiotach, jednym z kryteriów zaliczenia jest wykonanie przez studenta prac etapowych. Tutaj szczególnie przydają się doświadczenia zawodowe wykładowców, którzy często sugerują studentom ciekawą tematykę projektów.

Na podstawie ogólnej oceny zajęć i wykładowców w ramach ankiety BAM można stwierdzić, że była ona pozytywna. Ocena ta w latach 2017 – 2019 wyniosła odpowiednio: 3,63; 3,82; 3,67. Studia były oceniane nieco lepiej na trybie stacjonarnym (3,77 średnio w latach 2017-2019). Najlepiej ocenianym aspektem zajęć była „...praktyczność ćwiczeń” (średnio 3.9), najslabiej oceniano lektoraty (ich atrakcyjność). Zmiany jakie wdrożono w sposobie oceniania studentów uczących się języków obcych (promowanie aktywności i obecności na zajęciach) powinny przyczynić się do poprawy oceny tych zajęć w przyszłości.

Ocena ogólna studiów na kierunku Prawo wynikająca z Oceny Kadry Dydaktycznej w semestrze zimowym 2019/20 wyniosła 4,68 i była widocznie wyższa niż ocena całego wydziału (4,53). W semestrze kolejnym, który cechowało nauczanie zdalne, wyniosła ona 4,42, co w kontekście szybkości wdrażanych zmian w sferze dydaktyki należy uznać za sygnał uznania starań kadry dydaktycznej i uczelni ze strony studentów tego kierunku. Ocenę ta wydaje się bardziej wiarygodna, ze względu na większą zwrotność ankiet OKD na kierunku Prawo (20%) niż ankiet BAM.

W stosunku do kierunku Prawo nie znajduje zastosowania art. 68 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku Prawo o szkolnictwie wyższym, a zatem ocena spełnienia reguł i wymagań w zakresie metod sprawdzania i oceniania efektów uczenia się, zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 tejże ustawy nie zostaje opisana.

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Wyższa Szkoła Bankowa w Poznaniu posiada infrastrukturę i bazę dydaktyczną dostosowaną do rzeczywistych warunków przyszłej pracy zawodowej studentów kierunku Prawo oraz daje możliwość kształcenia umiejętności praktycznych z wykorzystaniem posiadanej bazy.

Zaplecze dydaktyczne i administracyjno-biurowe Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu zlokalizowane jest w pięciu gmachach w centrum Poznania:

- Budynek przy ul. Powstańców Wlkp. 5 (budynek GG);
- Budynek przy ul. Powstańców Wlkp. 1 (budynek PW);
- Budynek przy ul. Powstańców Wlkp. 2a (budynek BR);
- Budynek przy ul. Ratajczaka 5/7 (Budynek CP);
- Budynek przy ul. Różanej 17 (Budynek CR).

Ponadto, Uczelnia na potrzeby prowadzonych zajęć wynajmuje pomieszczenia dydaktyczne, aule, sale wykładowe i lektoratowe w następujących instytucjach:

- w Conference Center przy ul. Ogrodowej 12 w Poznaniu,
- w Zespole Szkół Budownictwa nr 1 przy ul. Rybaki 17 w Poznaniu,
- w Zespole Szkół Komunikacji im. Hipolita Cegielskiego przy ul. Fredry 13 w Poznaniu,
- w Liceum Ogólnokształcącym nr VIII przy ul. Cegielskiego 1 w Poznaniu.
- w Zespole Szkół Zawodowych im. Lelewela przy ul. Działyńskich 4/5 w Poznaniu
- w Zespole Szkół Odzieżowych przy ul. Kazimierza Wielkiego 17 w Poznaniu

Wszystkie sale wyposażone są w projektory multimedialne, tablice suchościeralne, flipcharty. Studenci oraz pracownicy mają dostęp do Internetu poprzez sieć WiFi.

Wszystkie budynki zlokalizowane są w bliskiej odległości od siebie, w centrum miasta, w sąsiedztwie dworców PKP i PKS, co zwiększa wygodę zarówno studentów, jak i pracowników, w tym wykładowców.

W latach 2017 – 2020 w budynku przy ul. Powstańców Wlkp. 1 powstało pięć specjalistycznych laboratoriów inżynierskich: Laboratorium Inżynierskie, Laboratorium Badania Materiałów, Laboratorium Nowych Technologii, Laboratorium Ergonomii/Metrologii oraz Laboratorium Towaroznawstwa.

W 2020 roku w budynku przy ul. Powstańców Wlkp. 2a (BR) została utworzona nowoczesna multimedialna sala hybrydowa w której możliwe jest jednoczesne prowadzenie zajęć na trzech wydziałach (Poznań, Szczecin, Chorzów). Zamontowane urządzenia umożliwiają prowadzenie zajęć zdalnych równocześnie w kilku lokalizacjach tj. bez konieczności przebywania w jednej sali uczestników i prowadzącego. W roku 2021 powstaną trzy kolejne.

W kontekście kierunku Prawo władze Uczelni rozważały przekształcenie jednej z sal dydaktycznych na "salę sądową", celem przeprowadzania w niej symulacji rozpraw, jednakże po konsultacji z wykładowcami, z pomysłu tego zrezygnowano, a symulacje te odbywają się w specjalnie przygotowanych przed zajęciami standardowych salach dydaktycznych. W tym celu wykorzystywane są odpowiednie togi, zakupione przez Uczelnię i wypożyczane przez wykładowców w ramach potrzeb dydaktycznych. Dodatkowo studenci korzystają z infrastruktury zewnętrznej w postaci sal sądowych, które wizytują w ramach zajęć oraz mają dostęp do pomieszczeń kancelaryjnych, gdzie zdobywają praktykę zawodową.

Studenci Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu na kierunku Prawo mają dostęp do wielu narzędzi informacyjno-komunikacyjnych i platformy e-learningowej. Podstawowym i najważniejszym, zwłaszcza w okresie nauki zdalnej jest Extranet, który umożliwia studentom dostęp do informacji, takich jak: plan zajęć, harmonogram roku akademickiego, linki do zajęć zdalnych czy dane kontaktowe do wykładowców oraz działów wspierających proces dydaktyczny, m.in. Dziekanatu, Biura Karier i Praktyk, Działu Metodyki Nauczania. Wirtualna uczelnia i bogactwo jej zasobów szczególnie sprawdza się w czasie pandemii. Kolejnym istotnym narzędziem edukacyjnym jest platforma e-learningowa Moodle, udostępniana studentom przez Extranet. Na Moodle studenci mają ciągły dostęp do kursów online dla swoich przedmiotów. Po każdym semestrze zasoby kursów są nadal w zasięgu studenta, może do nich wracać przez cały okres studiowania. Wykładowcy i koordynatorzy przedmiotów udostępniają tam informacje dotyczące treści nauczania w ramach przedmiotu, form zaliczenia przedmiotu, dane kontaktowe do prowadzących oraz kartę przedmiotu. W kursach na Moodle jest ponadto forum do dyskusji oraz przestrzeń, w której wykładowcy mogą dzielić się ze studentami materiałami do zajęć, przygotowywać dla studentów quizy powtórkowe czy przekazywać linki do ciekawych artykułów i wyroków związanych z prowadzonym przedmiotem.

Z punktu widzenia kierunku Prawo istotny jest ciągły i niezależny od miejsca i czasu kształcenia dostęp studentów do dwóch baz danych: LEX Omega i Legalis. Użytkowanie baz w ramach nauki własnej i zajęć dydaktycznych jest możliwe za pomocą dedykowanego systemu bibliotecznego. Jest to niezwykle ułatwienie w zakresie prowadzenia zajęć praktycznych i przygotowywania się do nich przez studentów. W podobny sposób jest udostępniona możliwość korzystania z innych baz za pośrednictwem systemu Han, np. Ebsco, Prolib, Lex Omega, Legalis, Infor Lex, Ibuk, Nasbi, Scopus, Pearson, Elsevier, Wiley, Nature, Web of Science, Emerald, Taylor&Francis.

Tradycyjnie, dostęp do zasobu danych jest możliwy także w Bibliotece. Uczelnia posiada nowoczesną bibliotekę o powierzchni 400 m². Są w niej czytelnia i salki do prac projektowych. Czytelnicy mają do dyspozycji 42 miejsca oraz 10 stanowisk komputerowych. Księgozbiór stanowią książki, czasopisma, zbiory elektroniczne. Biblioteka pracuje w oparciu o system komputerowy Prolib, który umożliwia przeglądanie księgozbioru, także według kart przedmiotów (kolekcji), oraz zamawianie książek. Zbiory są dostosowane do profilu kształcenia i badań prowadzonych w Uczelni. Dużą część stanowią podręczniki zalecane w kartach przedmiotów, przygotowywanych przez koordynatorów. Obecnie zbiory biblioteki liczą prawie 58 tys. egzemplarzy i ponad 100 tytułów czasopism.

Prawidłowe korzystanie ze wspomnianych baz jest przedmiotem zainteresowania na przedmiocie „Systemy informacji prawnej” w wymiarze ośmiu godzin laboratorium i ośmiu godzin e-learningu na pierwszym semestrze studiów, zarówno dla trybu stacjonarnego, jak i niestacjonarnego. W ramach przedmiotu studenci poza nauką prawidłowego edytowania tekstów np. w programie Word uczą się redagowania pism procesowych, obsługi wskazanych baz prawnych, ale również przeszukiwania stron internetowych np. w odniesieniu do orzeczeń sądów powszechnych i administracyjnych.

Wartym podkreślenia jest fakt, iż studenci w okresie nauki zdalnej poznali i wykorzystują dodatkowe narzędzia komunikacji na odległość, m.in.: Zoom czy Webex. W semestrze zimowym w roku akademickim 2020/2021 uczelnia wyposażyła wszystkich studentów i wykładowców w licencję MS Office 365 razem z aplikacją MS Teams. Aktualnie obok Extranetu i Moodle, to trzecie współgrające i zintegrowane z wcześniejszymi narzędzie do kształcenia i komunikacji na odległość. Zarówno studenci jak i wykładowcy wykorzystują platformę Teams do prowadzenia zajęć w czasie rzeczywistym i komunikacji, a komplety materiałów dydaktycznych udostępniane są w e-serwisach na platformie Moodle.

Opisana infrastruktura, oprogramowanie specjalistyczne, bazy danych, narzędzia do komunikacji i edukacji e-learningowej oraz ich powszechna dostępność w ramach pracy własnej studenta czy zdalnej nauki są dużym udogodnieniem także w kształceniu osób niepełnosprawnych. Innym elementem wspierającym udział studentów z niepełnosprawnościami w procesie dydaktycznym jest dostosowanie infrastruktury uczelni do ich indywidualnych potrzeb. To nie tylko sukcesywna likwidacja barier architektonicznych i urbanistycznych, ale także wyposażanie sal dydaktycznych w sprzęt wspierający aktywne uczestnictwo w zajęciach osób z różnymi dysfunkcjami.

Do udogodnień infrastrukturalnych dla studentów z niepełnosprawnościami w budynkach Wydziału Finansów i Bankowości w WSB w Poznaniu należą:

1. budynek CP, ul. Ratajczaka:

zjazd/podjazd dla wózków w holu budynku na parterze, obniżona wysokość blatu w szatni i punkcie ksero, automatycznie otwierające się drzwi do czytelnicy/biblioteki, szyb windy z platformą dźwigową dla wózków umożliwiającą wjazd 1 i 2 piętro, kontrastowe stopnice pierwszego i ostatniego stopnia schodów prowadzących na poszczególne piętra, wyznaczone 2 miejsce dla studenta z niepełnosprawnością ruchową, poruszającego się na wózku w auli 107 CP na parterze, toalety dostosowane dla potrzeb osób z niepełnosprawnością usytuowane na 1 i 2 piętrze budynku, a także bezprogowe wejścia do sal dydaktycznych i pozostałych pomieszczeń administracyjnych, szerokie ciągi korytarzowe w holu i na 1 piętrze;

2. budynek BR ul. Powstańców Wielkopolskich:

automatyczne drzwi wejściowe na przycisk, obniżona wysokość blatu w szatni/punkcie ksero, winda z rozsuwanymi drzwiami, informacją głosową oraz panelem dotykowym w języku Braille'a, umożliwiająca swobodny wjazd wózka, cztery aule na parterze 03, 04, 05 i 06 BR z wydzielonymi miejscami dla studenta poruszającego się na wózku, toalety dla osób z niepełnosprawnościami na każdym z pięter budynku, bezprogowe wejścia do sal dydaktycznych, szerokie ciągi korytarzowe na wszystkich piętrach;

3. budynek GG, ul. Powstańców Wielkopolskich

możliwość wjazdu wózkiem na teren budynku od ul. Kościuszki i wejście do budynku do Działu Rekrutacji z wykorzystaniem platformy schodowej.

Obecnie na wydziałach Wyższej Szkoły Bankowej - w Poznaniu, Chorzowie i Szczecinie realizowany jest projekt: „WSB w Poznaniu - uczelnia otwarta dla wszystkich” (POWR.03.05.00-00-A042/19, Oś Priorytetowa III Szkolnictwo wyższe dla gospodarki i rozwoju, Działanie 3.5 Kompleksowe programy szkół wyższych) w celu pomocy i wsparcia studentów z niepełnosprawnościami. Nadzór nad zapewnieniem właściwych warunków kształcenia dla studentów z niepełnosprawnościami oraz udział w projektowaniu wsparcia dla powyższej grupy w tym zakresie – w kontekście jej potrzeb, pełni Pełnomocnik Rektora ds. Studentów z Niepełnosprawnościami na każdym z trzech wydziałów.

W ramach powyższego projektu w zakresie infrastruktury i wyposażenia dostosowanego do potrzeb studentów z niepełnosprawnością na Wydziale Finansów i Bankowości w Poznaniu działania dotyczące niwelowania barier dostępności realizowane są w następujących obszarach:

- procedury
- technologie wspierające.

W zakresie działań proceduralnych w obszarze infrastruktury zatrudniono eksperta w celu przygotowania procedur bezpieczeństwa gwarantujących bezpieczną ewakuację studentów z niepełnosprawnościami w przypadku zagrożenia, uwzględniające wskazania do działania w przypadku poszczególnych dysfunkcji zdrowotnych. Wdrożenie w/w procedur bezpieczeństwa obowiązuje we wszystkich budynkach Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu na wszystkich trzech wydziałach.

Dodatkowo, każdy z powyższych wydziałów został wyposażony w sprzęt ratunkowy, a wskazani pracownicy wezmą udział w przeszkoleniu w zakresie jego korzystania.

Działania w powyższym zakresie obejmują w swoim założeniu również usytuowanie miejsca obsługi kandydatów na studia w budynkach wolnych od barier architektonicznych. W obecnej chwili zadanie to realizowane jest poprzez uproszczenie procedur formalnych oraz w okresie pandemii - przejściu na obsługę zdalną - elektroniczną i mailową - również przez Biuro Rekrutacji.

W ramach działań w obszarze technologii wspierających zaplanowano zakup wyposażenia wspierającego udział w zajęciach dla studentów z różnymi rodzajami niepełnosprawności - np. dla osób cierpiących na niedowład kończyn górnych - nakładek plastikowych z otworami na klawiaturę komputera BIG Keys; dla osób mających problem z poruszaniem rękoma - specjalistycznych myszy komputerowych Big Track, a także dla osób niedowidzących - programów powiększająco-udźwiękwiających typu ZOOM Tekst, powiększalników tekstów drukowanych ImageReader i notatników brajlowskich typu PAC Mate Omni; dla studentów z dysfunkcją słuchu - przenośnych systemów FM, czyli bezprzewodowych, radiowych urządzeń służących do przesyłania sygnału mowy na odległość. W ramach działań w zakresie technologii wspierających część w/w sprzętu będzie dostępna także dla studentów w wypożyczalni sprzętu wspomagając tym samym ich aktywne uczestnictwo w zajęciach - w tym min. dyktafony, lupy powiększające.

Zakończenie realizacji w/w działań projektowych przewidziane jest w I kwartale 2021 roku.

Należy nadmienić, że do wypożyczalni zaplanowano także zakup sprzętu (laptopy ze specjalistycznym oprogramowaniem) w ramach przyznanej Uczelni dotacji Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego na rok 2020 (Komunikat Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 29 lipca 2020 r. o wysokości dotacji ze środków finansowych na zadania związane z zapewnieniem osobom niepełnosprawnym warunków do pełnego udziału w procesie przyjmowania na studia, do szkół doktorskich, kształceniu na studiach i w szkołach doktorskich lub prowadzeniu działalności naukowej przyznanych uczelniom niepublicznym na rok 2020). Ponadto, w czytelni oraz Biurze Karier zaplanowano przygotowanie stanowisk dla studentów z niepełnosprawnościami i w związku z tym zakup stołów z regulowanym blatem oraz sprzętu komputerowego ze specjalistycznym oprogramowaniem powiększająco-udźwiękwiąjącym, a także specjalistycznej klawiatury Big Keys i myszy Big Track.

Mimo nowoczesności i kompleksowości bazy dydaktycznej i zgodnie ze swoją misją i wizją, Uczelnia dąży do ciągłego doskonalenia, usprawnienia i dostosowania się do zmian otoczenia. W tym celu dokonuje się kompleksowej oceny i wielopłaszczyznowego monitorowania jakości bazy dydaktycznej, w tym systemu biblioteczno-informacyjnego i udogodnień dla studentów. Istotnym elementem tej kontroli są coroczne badania atrybutów marki (BAM), w ramach których różne grupy interesariuszy dokonują szczegółowej oceny funkcjonowania wydziału. Prowadzone od ponad 12 lat badania pozwalają na systematyczną kontrolę satysfakcji studentów i podejmowanie wielu działań zmierzających do poprawy jakości bazy dydaktycznej, w szczególności słabiej ocenianych obszarów. W zakresie systemu biblioteczno-informacyjnego w rozwoju zasobów bibliecznych współuczestniczą zarówno studenci jak i pracownicy naukowo-dydaktyczni, którzy poprzez systematyczne zgłaszanie propozycji zakupów za pośrednictwem systemu bibliotecznego KOHA przyczyniają się do uaktualniania i kompletności zbiorów. W przypadku ocenianego kierunku Prawo, ważną rolę w tym zakresie odgrywa Menedżer. W porozumieniu ze środowiskiem prawniczym czuwa nad procesem uaktualniania zasobów w świetle zmieniającego się prawa. W obszarze pozostałej infrastruktury, biorąc pod uwagę wyniki badań BAM, planowana jest zmiana technologii w zakresie sprzętu (nowoczesne projektory

bezprzewodowe do użytku dla każdego, zwiększenie liczby komputerów przenośnych ze względu na ich większą uniwersalność, sala wzorcowa do pracy w grupach) oraz zwracanie większej uwagi na odległości między budynkami wynajmowanymi na godziny. Warto dodać, że Uczelnia co semestr udostępnia przez Extranet ankiety, które wypełniają studenci osobno dla wszystkich wykładów i ćwiczeń. Jednym z kryteriów jest ocena udostępnianych przez wykładowców materiałów dydaktycznych na Moodle.

Szczegółowy opis infrastruktury znajduje się w załącznikach folder 5 charakterystyka wyposażenia sal. W czasie wizyty będą również dostępne materiały video pokazujące infrastrukturę Wydziału.

W stosunku do kierunku Prawo nie znajduje zastosowania art. 68 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku Prawo o szkolnictwie wyższym, a zatem ocena spełnienia reguł i wymagań w zakresie metod sprawdzania i oceniania efektów uczenia się, zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 tejże ustawy nie zostaje opisana.

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Na Wydziale Finansów i Bankowości Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu funkcjonuje Program Partnerstwa Biznesowego, który określa warunki współpracy pomiędzy uczelnią a partnerami z szeroko rozumianego otoczenia społecznego - gospodarczego Uczelni. Współpraca oferowana w ramach tego Programu daje studentom kierunku Prawo możliwość zdobycia wiedzy opartej na realnym doświadczeniu instytucji/firm, a instytucjom/firmom możliwość kształtowania przyszłych kadr pracowników. Praktykowane obszary współpracy na ocenianym kierunku to:

- organizacja praktyk zawodowych i staży (Biuro Karier kieruje na praktyki i staże do partnerów kierunku; pośrednictwo praktyk, staży i ofert pracy to średnio ok **50** umów rocznie z zakresu kierunku Prawo, szczegóły realizacji praktyk są opisane w innym kryterium raportu),
- przekazywanie ofert pracy do wydziałowego Biura Karier (BKiP WSB w Poznaniu wpisane jest do rejestru agencji zatrudnienia pod nr. 440, świadczy usługi **pośrednictwa pracy**. Pozwala to na gromadzenie i przekazywanie studentom i absolwentom aktualnych ofert pracy, płatnych staży i praktyk. BKiP stara się pozyskiwać oferty dedykowane dla kierunku, np. praca w kancelariach adwokackich, notarialnych, sądach, działach prawnych przedsiębiorstw. Średniorocznie publikujemy ok **100** z zakresu kierunku Prawo. Od marca 2020 – okres pandemii, zauważalne pogorszenie sytuacji na rynku ofert pracy i staży (ok 45 % mniej ofert niż w latach poprzednich w tym okresie).
- Biuro Karier przyjmuje oferty pracodawców na staże i praktyki zawodowe w sądach, kancelariach i wydziałach prawnych firm),
- prowadzenie szkoleń i warsztatów dla studentów w celu przygotowania ich do wejścia na rynek pracy (biuro karier w porozumieniu z praktykami organizuje bezpłatne dla studentów szkolenia (aktualnie także online) z zakresu zarządzania, doradztwa kariery itp., studenci Prawa mogą na nich rozwijać swój potencjał biznesowy przydatny w zakładaniu i prowadzeniu przyszłych działalności w branży prawniczej),
- zaangażowanie pracowników Partnerów jako mentorów dla studentów (studenci Prawa biorą udział w projektach mentorskich),

- prowadzenie zajęć dydaktycznych przez praktyków, na podstawie odrębnych umów (skład kadry dydaktycznej jest stale zasilany praktykami z branży prawniczej),
- organizacja wizyt studyjnych, mających na celu pokazanie realnych warunków pracy (studenci dzięki partnerskiej współpracy z pracodawcami wizytują sądy i kancelarie prawnicze).

Zmiany programu studiów są omawiane i rekomendowane w ramach powoływanej raz w roku Rady Programowej. W składzie Rady Programowej jest Partner kierunku/pracodawca, co oznacza jednocześnie konsultowanie programu i efektów uczenia się z przedstawicielem pracodawców. Coroczne spotkania mają na celu doskonalenie programu kształcenia i ocenę proponowanych zmian pod kątem aktualnej praktyki prawnej. Jak była o tym mowa w Kryterium 1. niniejszego raportu program kierunku Prawo od jego uruchomienia nie był oddawany znaczącym zmianom, jednakże w składzie Rady Programowej zawsze uwzględniony jest przedstawiciel partnera biznesowego kierunku, który miał swój głos w podtrzymaniu nadal aktualnych dla kierunku Prawo przedmiotów. Dodatkowo Rada Programowa ma udział w propozycjach uatrakcyjnienia zajęć pod kątem osiągania praktycznych efektów uczenia się na kierunku Prawo. Rada rekomenduje przebieg i merytoryczny program warsztatów prawniczych, które są ważną częścią kształcenia przyszłych prawników i prowadzi je osoba z branży prawniczej. Dzięki doświadczeniu zaangażowanych praktyków przedmiot Przygotowanie do aplikacji daje silną podstawę do uzyskania pozytywnego wyniku z egzaminu na aplikacje. Prawnicy przekazują swoją aktualną wiedzę i dzielą się doświadczeniami o wymaganiach stawianych aplikantom poszczególnych aplikacji prawniczych.

Partnerzy kierunku zmieniają się w czasie, a ich dobór jest procesem długotrwałym. Celem jest zapewnienie stabilnych i rozpoznawalnych na rynku partnerów, którzy z jednej strony będą zainteresowani czynnym udziałem w życiu Uczelni oraz prowadzeniem na niej zajęć, a z drugiej strony będą otwarci na praktykantów i stażystów, którzy zgłoszą się z kierunku Prawo. Obecnie synergię tę udaje się zachować w odniesieniu do partnerów kierunku, którymi są:

- - Filipiak Babicz Legal. Kancelaria prawna od 28.10.2019 roku,
- - Stachowiak Kancelaria Adwokacka od 28.10.2019 roku,
- - Kancelaria Radców Prawnych Bartosz Pawelczyk Krzysztof Kozik od 19.11.2015 roku,
- - Krajowa Izba Doradców Podatkowych od 02.08.2017 roku.

Wskazane podmioty są rozpoznawalne i uznane na rynku regionalnym, jak i krajowym. Gwarantują one tym samym jakość i prestiż kierunkowi studiów jakim jest Prawo.

Ponadto, należy wskazać, że w większości przypadków z podmiotów tych wywodzi się lub wywodziło się, w zależności od możliwości czasowych, część kadry dydaktycznej, np. prof. UAM dr hab. Sławomir Pawłowski, dr adw. Anna Wilińska-Zelek, dr r.pr. Bartosz Pawelczyk, adw. Marcin Stachowiak, apl. r. pr. Paweł Musiałkiewicz.

Członkami Rady Programowej są również studenci danego kierunku, będący zwykle członkami RSS oraz wykładowcy praktycy posiadający aktualną wiedzę o wymogach stawianych absolwentom kierunku przez zmieniający się rynek pracy. Ocena i monitorowanie tendencji rynkowych dokonywana jest również poprzez zbierane przez menedżera kierunku opinii od prowadzących zajęcia praktyków. Warto dodać, że dydaktycy – praktycy od programu dla rocznika 2020-2025 opiniują tenże program w sposób niezależny od prac Rady Programowej. Ta opinia pozwala im zająć stanowisko w odniesieniu do jego praktyczności oraz dostosowania do zmieniających się tendencji rynkowych. W opinii dydaktycy-praktycy proszeni są również o wskazanie ich zdaniem mocnych i słabych stron programu. Szerokie zatem konsultowanie założeń programu zostaje zapewnione przez udział w pracach nad nim

różnych grup interesantów (wykładowców, pracodawców, studentów, absolwentów, dydaktyków-praktyków).

Funkcjonujące na Wydziale Biuro Karier i Praktyk (BKIP) jest odpowiedzialne za aktywizację i wsparcie studentów i świeżych absolwentów w wejściu na rynek pracy. BKIP łączy dwie funkcje, po pierwsze organizację praktyk i staży rozumiane jako wsparcie studentów w dopasowaniu odpowiednich miejsc realizacji praktyk i staży w kontekście wybranego kierunku studiów, koordynacja realizacji praktyk i staży, dbałość o zachowanie ich jakości. Druga funkcja to wsparcie studentów w zakresie pośrednictwa pracy, a także doradztwo zawodowe oraz doradztwo w zakresie przedsiębiorczości, warsztaty i szkolenia dla studentów, projekt coachingowy i mentoringowy. Obie funkcje mają na celu doskonalenie wzajemnej współpracy pod kątem potrzeb studenta Prawa i jego sprawnego wejście na rynek pracy nie tylko z wiedzą, ale także z kompetencjami społecznymi specyficznymi dla obszaru studiowania. Rozwój osobisty i zawodowy studentów wpływa na wysoki poziom zajęć akademickich, co przekłada się na rozwój kierunku.

Spośród najciekawszych inicjatyw BK dedykowanych w szczególności dla studentów Prawa można wyróżnić:

- indywidualne konsultacje w zakresie zakładania działalności gospodarczej, w tym ocena i wzmocnienie osobistych kompetencji przedsiębiorczych, tworzenie biznesplanu, poznanie trendów, aktualnej sytuacji na rynku pracy, możliwości uzyskania wsparcia finansowego (możliwość ubiegania się o fundusze na podjęcie działalności gospodarczej) jak i merytorycznego (start-up, inkubatory przedsiębiorczości).
- „Akademia Przedsiębiorczości WSB” w ramach której wraz z Partnerami, doradca przedsiębiorczości prowadzi cykl warsztatów o tematyce:

W latach **2017/18** Projekt Akademia przedsiębiorczości WSB „Bądź Przedsiębiorczy” (Studenci zgłaszali swoje pomysły na biznes, które w trakcie Akademii były konsultowane z ekspertami) oraz odbyli spotkania z ekspertami z ZUS, KASa, radcą prawnym. Uczestniczyli też w warsztatach o temacie: postawy przedsiębiorcze a sukces firmy oraz w warsztatach z ekspertami Urzędu Miasta Poznania Wydział Działalności Gospodarczej Procedura rejestracji działalności – zakładanie działalności on-line. Partnerami tego przedsięwzięcia byli: **ZUS, Krajowa Administracja Skarbowa, Kancelaria "JK" Krzysztof Jankowski, Urząd Miasta Poznania Wydział Działalności Gospodarczej**

W latach **2018/19** Projekt Akademia przedsiębiorczości WSB „Startupy – od pomysłu do biznesu” - cykl zadań i spotkań z zewnętrznymi ekspertami, w tym: poszukiwanie pomysłu na biznes, Lean Startup, przygotowanie idealnego modelu biznesowego, skuteczne sposoby zarządzania projektami, Budżetowanie, przygotowanie projektu budżetu, Demo Day, przedstawienie pomysłów biznesowych i ich ocena przez komisję. Partnerami edycji byli: **SpeedUp, PPNT, Plus Jeden Poznań.**

W latach **2019/20** Projekt Akademia przedsiębiorczości WSB „Startupy – od pomysłu do biznesu” - cykl zadań i spotkań z zewnętrznymi ekspertami, w tym: Startupy od pomysłu do biznesu, poszukiwanie i wybór pomysłu na biznes, instytucje wsparcia start-upów, Lean Startup, przygotowanie modelu biznesowego i zarządzanie projektem, budżetowanie, przygotowanie i zarządzanie budżetem projektu, komunikacja online, komunikacja w biznesie profesjonalne definiowanie najważniejszych komunikatów oraz grup odbiorców, dobór skutecznych kanałów komunikacji, prezentacja przed inwestorem, marketing i PR startupu Demo Day, prezentacja przygotowanych pomysłów biznesowych przez grupę przed komisją oceniającą. Partnerami edycji byli: **SpeedUp Venture Capital, Investment Analyst SpeedUp Venture Capital Group, PPNT, Plus Jeden Poznań, Huge Thing**

- **Oferta szkoleniowa BKIP** – średniorocznie organizujemy (**36**) szkoleń w których uczestniczy ok (**450**) studentów rocznie, w okresie od III 2020 – okres pandemii, po chwilowym wstrzymaniu tej

aktywności, BKiP przeniosło 100 % oferty szkoleniowej do formatu on-line. Proponowana dla studentów Prawa **tematyka szkoleń, to:**

W zakresie rozwoju osobistego: Szkolenie coachingowe, Wizerunek w social media, Sposoby radzenia sobie ze stresem – elementy Mindfulness, Budowanie marki osobistej – Personal Branding, Skuteczna komunikacja, Zarządzanie stresem, Zachowania asertywne, panowanie nad emocjami w relacjach trudnych, Jak się uczyć, żeby się nauczyć?, Trening kreatywności i twórczego myślenia, Wywieranie wpływu

W zakresie zakładania/prowadzenia działalności gospodarczej: Założenie własnej firmy krok po kroku, Skąd brać pomysł na biznes ?, Postawa przedsiębiorcza a sukces firmy, Profesjonalna obsługa klienta - sprzedaż, Wystąpienie publiczne z wykorzystaniem prezentacji, Księgowość małej firmy w pigułce, Skuteczna sprzedaż B2B, Inteligencja społeczna przedsiębiorcy

W zakresie wprowadzenia do zarządzania: Kompedium menedżera, Ocena pracowników, Budowanie efektywnego zespołu pracowników, Odkryję w sobie skutecznego menedżera, Teambuilding – dopasowanie zadań do kompetencji, Design Thinking, czyli jak tworzyć usługi, które pokochają klienci? Zwinnie, czyli jak? – nowoczesne metody zarządzania projektami (Agile, Scrum)

BKiP organizuje też dla studentów indywidualne projekty rozwojowe (coaching i mentoring) we współpracy z absolwentami studiów podyplomowych Coaching WSB w Poznaniu oraz przedstawicielami firm naszych partnerów biznesowych. Jest to program rozwojowy dla studentów podczas którego przez ponad pół roku studenci pracują nad określeniem swoich celów zawodowych z mentorami/coachami, Ci dzielą się swoją wiedzą, doświadczeniem i warsztatem pracy. Programy te mają charakter non profit.

Projekt „Coaching dla studentów WSB” – średniorocznie **(20)** studentów bierze udział w tym programie mają do wyboru **(13)** coachów, którzy prowadzą dla nich sesje coachingowe.

Projekt „Mentoring dla studenta” to program realizowany od roku ak. 2019/20, w ramach którego Mentorami stają się osoby z otoczenia gospodarczego naszego Wydziału (są to osoby pracujące w firmach, które są naszymi Partnerami biznesowymi lub ściśle z Wydziałem współpracującymi: Carlsberg, Grupa Tense, Semcore, Żabka, ING Bank Śląski, Miele Global Services, Contman, FILIPIAK BABICZ LEGAL, Rockwool Global Business Service Center, Volkswagen Group Services).

Powyzsza oferta jest dostosowana do potrzeb studentów trybu stacjonarnego i niestacjonarnego, konsultacje odbywają się po indywidualnym umówieniu się z danym specjalistą (doradcą, mentorem, coachem), szkolenia/warsztaty odbywają się w godzinach popołudniowych, a od III 2020 on-line.

BKiP w celu dotarcia do studentów z informacją o swoich działaniach kierowanych do konkretnych grup studentów, wykorzystuje różne kanały komunikacji tj. Extranet (wewnętrzna platforma komunikacyjna, dostępna dla studentów po zalogowaniu), www, FB działowy, tablice informacyjne, przekazywanie informacji poprzez platformę Moodle, a także poprzez kontakt z dydaktykami w ramach danego kierunku studiów. Studenci mają możliwość zgłaszania do BKiP swoich propozycji szkoleń i warsztatów, wspierające ich kompetencje, poprzez ankiety ewaluacyjne (poszkoleniowe). W miarę możliwości oferta szkoleniowa BKiP jest co roku modyfikowana i rozszerzana o te propozycje.

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Umiędzynaradawianie WSB w Poznaniu ma długą tradycję sięgającą 1999 r., kiedy to nastąpiła pierwsza wymiana studentów i wykładowców z uczelniami zagranicznymi w ramach programu

Socrates (obecnie Erasmus). Od tego czasu uczelnia prowadzi ożywioną działalność ukierunkowaną na wzmocnienie oraz rozwój współpracy międzynarodowej. Działalność ta początkowo ograniczała się do programów wymiany, by z czasem objąć swym zasięgiem szereg innych obszarów.

Wymiana studentów, kadry naukowo-dydaktycznej i kadry administracyjnej odbywa się głównie w ramach programu Erasmus. W ramach tego programu WSB podpisała 48 umów bilateralnych z uczelniami z całej Europy oraz z 11 uczelniami spoza Europy (Australia, Bhutan, Chile, Gruzja, Indonezja, Kenia, Korea Południowa, Kazachstan, Kirgistan, Liban, Ukraina). Dotychczas ponad 720 studentów WSB skorzystało z tego programu realizując studia bądź praktyki za granicą. W tym samym czasie w WSB swój okres studiów odbyło blisko 260 studentów z zagranicy. Z programu z powodzeniem korzystają także wykładowcy i pracownicy administracyjni, którzy zdobywają cenne doświadczenia i dodatkowe umiejętności za granicą.

Wymiana studentów i pracowników naukowo-dydaktycznych w latach 2014/15 – 2018/19 w ramach programu Erasmus+

Rodzaj wymiany	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/19	2019/20
Studenci wyjeżdżający (studia)	20	22	19	19	20	25
Studenci przyjeżdżający (studia)	16	17	21	29	34	27
Studenci wyjeżdżający (praktyki)	21	12	10	10	17	9
Pracownicy administracyjni wyjeżdżający	5	9	15	19	21	0
Pracownicy naukowo-dydaktyczni wyjeżdżający	12	9	8	12	16	1

WSB w Poznaniu uczestniczy nie tylko w programie Erasmus, ale też w innych projektach mobilnościowych. Z projektów już zrealizowanych warto wspomnieć choćby projekt FSS (Fundusz Stypendialno-Szkoleniowy) realizowany w latach 2013-2014, Leonardo da Vinci skierowany do absolwentów i realizowany w latach 2013 – 2015, czy Fullbright Specialist Program w latach 2013-2014.

Wspólne projekty dydaktyczne to przede wszystkim programy kształcenia, ukończenie których wieńczone jest wspólnym lub podwójnym dyplomem. W tym zakresie wydziały uczelni realizują własne projekty podejmując współpracę z uczelniami nie tylko europejskimi. W przypadku studiów wyższych na Wydziale Finansów i Bankowości w Poznaniu podwójny dyplom jest realizowany we współpracy z University of Bedfordshire w Anglii. Studenci studiów I stopnia mają możliwość odbycia ostatniego roku studiów w jednym z wyżej wymienionych uniwersytetów, dzięki czemu po zakończeniu studiów otrzymują dwa dyplomy (ukończenia I stopnia studiów w WSB i Bachelor of Arts w Wielkiej Brytanii). W ramach studiów podyplomowych wspólny dyplom uzyskują absolwenci programu MBA (Franklin University).

Konsekwencją prowadzenia skutecznej polityki umiędzynarodowienia Uczelni jest oferowanie programów studiów akredytowanych przez dwie globalne instytucje akredytujące: International Accreditation Council for Business Education (IACBE) oraz Association of Chartered Certified Accountants (ACCA).

Wydziały Finansów i Bankowości w Poznaniu posiada od 2014 roku akredytację programów kształcenia na kierunkach Finanse i rachunkowość oraz Zarządzanie realizowanych na poziomie studiów licencjackich i magisterskich.

Wydziały posiadają także akredytację ACCA dla specjalności „Finanse przedsiębiorstw i podatki ACCA” na studiach I stopnia kierunku Finanse i rachunkowość.

W 2021 roku wydziały zostaną poddane procesowi reakredytacji przez IACBE oraz ACCA.

Poziom umiędzynarodowienia kierunku Prawo należy ocenić jako wysoki, na co wpływa ma kilka elementów, przedstawionych poniżej.

Po pierwsze, dzięki rezygnacji ze specjalności i wprowadzeniu do programu studiów przedmiotów do wyboru studenci otrzymują możliwość wyboru również przedmiotów anglojęzycznych. Są to przedmioty: Fundamentals of Law, na którym studenci otrzymują szansę zapoznania się z podstawową terminologią prawniczą w języku obcym oraz Business Law, na którym studenci otrzymują szansę poznania specyfiki *contractów*. W przyszłości planowane jest również uruchomienie przedmiotów do wyboru w zakresie języka niemieckiego ze względu na wykładowców posiadających ogromną wiedzę w tym zakresie (prof. zw. dr hab. Andrzej J. Szwarc oraz dr Maciej Kowalczyk), dość dobrą znajomość tego języka wśród studentów z obszaru Wielkopolski oraz wysoki standard lektoratów z tego zakresu, koordynowanych przez dr hab. Macieja Mackiewicza.

Po drugie, należy wskazać, iż w programie studiów 2021 - 2026 trwają prace nad wprowadzeniem takich przedmiotów również w zakresie przedmiotów niewybieralnych, zwłaszcza w odniesieniu do przedmiotów z zakresu prawa międzynarodowego publicznego i prawa Unii Europejskiej.

Po trzecie, na kierunku Prawo studiują również cudzoziemcy, z uwagi na specyfikę programu odnoszącego się głównie do prawa w Polsce ich aktywność jest mniejsza, ale możliwości są bardzo duże.

Po czwarte, podkreślić należy, iż studenci kierunku Prawo realizują program przewidujący naukę jednego języka obcego, ale w wysokim wymiarze godzin wynoszącym odpowiednio dla studiów stacjonarnych 240 godzin ćwiczeń i dla studiów niestacjonarnych 32 godzin ćwiczeń i 60 godzin e-learningu. Studenci rozpoczynają naukę języków obcych od testu poziomującego, na podstawie którego przydzielani są grup o różnym poziomie zaawansowania: począwszy od poziomu A1 do B2. W trakcie każdego semestru nauki, studenci zdobywają punkty za poszczególne aktywności, w tym:

- odpowiedzi ustne (10% punktów)
- aktywności na platformie Moodle, np. quizy i zadania (10% punktów)
- test cząstkowy realizowany w połowie semestru (20% punktów)
- test końcowy (60% punktów).

Student zalicza semestr po uzyskaniu minimum 50% przewidzianej liczby punktów. Po zakończeniu ostatniego semestru, student otrzymuje ocenę końcową wg skali przyjętej na Wydziale. W ciągu 2 semestrów nauki, studenci zdobywają przyrost kompetencji językowych o 1 poziom wg Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego (CEFR). Dzięki intensywnej nauce języka obcego ze szczególnym nastawieniem na naukę języka biznesowego, studenci otrzymują przygotowanie niezbędne do realizacji przedmiotów w języku obcym przewidzianych w programie kształcenia.

Po piąte, należy wskazać, iż opisany powyżej program Erasmus jest wykorzystywany przez i służy rozwojowi wykładowców kierunku (np. dr Justyna Matusiak: Uniwersytet Czech Zachodnich w Pilźnie, Wydział Prawa, Czechy, 2-5.05.2017, Uniwersytet Florencki, Wydział Prawa, Włochy, 26-29.04.2016, Berlin School of Economics and Law, Niemcy, 27-30.04.2015).

Po szóste, w ramach doskonalenia warunków sprzyjających podnoszeniu stopnia umiędzynarodowienia na WFiB organizowane są kursy językowe dla pracowników administracyjnych i dydaktycznych. W roku akademickim 2019/20 uruchomiono w tym obszarze dwa projekty:

- „Welcome to WSB - rozwój zdolności instytucjonalnej Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu do obsługi zagranicznych studentów i kadry akademickiej z zagranicy” (PPI/WTP/2018/1/00031/U/001);
- „WSB w Poznaniu- atrakcyjne miejsce pracy dla zagranicznej kadry akademickiej - ATRAK” (PPI/WTP/2019/1/00044).

W ramach projektów, zakwalifikowani uczestnicy biorą udział w kursie języka angielskiego online z wykorzystaniem nowoczesnej platformy do nauczania (75 lekcji po ok 30-45 minut), kursie indywidualnym w formie konsultacji z języka angielskiego z lektorem (50 godzin) oraz/lub kursie stacjonarnym języka rosyjskiego w grupach 5-7 osobowych (75 godzin). Uczestnictwo w kursach językowych podnosi kompetencje językowe kadry, niezbędne do obsługi administracyjnej studentów zagranicznych oraz prowadzenia zajęć w języku obcym, dzięki czemu bezpośrednio przyczynia się do kreowania warunków do rozwoju procesu umiędzynarodowienia.

Ponadto, poziom umiędzynarodowienia wynika również z wysokiej aktywności naukowej pracowników naukowo-dydaktycznych związanych z kierunkiem i aktywizacji studentów w tym zakresie.

Przykładowe aktywności międzynarodowej kadry naukowo-dydaktycznej kierunku Prawo w okresie 2015-2020 zostały wymienione w tabeli poniżej.

Aktywność międzynarodowa kadry naukowo-dydaktycznej – wybrane przykłady

Wykładowca	Rodzaj aktywności	Szczegóły
Staż naukowe i pobyty badawcze		
prof. UAM dr hab. Joanna Haberko	Staż naukowy na Università Medditeranea w Reggio Calabria 9.02.2019-21.02.2019 r.	Realizowany w ramach Programu Staży Naukowych realizowanych za granicą w roku 2019.
dr Marta Karpińska	Pobyt badawczy w Niemczech, 15.05.2017-22.05.2017.	Pobyt w Max-Planck-Institut für ausländisches und internationales Privatrecht w Hamburgu.
dr Magdalena Błaszcyk	Pobyt badawczy w Niemczech, 19-23 kwiecień 2015.	Pobyt w Max Planck Institute for Foreign and International Criminal Law, Fryburg Bryzgowijski.
dr Anna Wilińska-Zelek	Pobyt badawczy w Wielkiej Brytanii, 6-11 września 2017 r.	Badania były prowadzone w Institute of Advanced Legal Studies - School of Advanced

		Study, University of London, Queen Mary University of London, London School of Economics and Political Science.
dr Anna Wilińska-Zelek	Pobyty badawczy w Niemczech, 9-14 maja 2016 r.	Badania w Max-Planck-Institut für Innovation und Wettbewerb, Monachium.
dr Mieszko Łukaszewicz	Pobyty badawczy w Holandii, 22-26 maja 2020.	Pobyty w International Bureau of Fiscal Documentation (IBFD) w Amsterdamie.
Konferencje i seminaria międzynarodowe		
prof. zw. dr hab. Andrzej Szwarz	Międzynarodowa konferencja naukowa nt. „Panorama prawnych aspektów wielokulturowości społeczeństwa”, Wyższa Szkoła Bankowa w Poznaniu, 20-21.04.2017.	Referat wprowadzający, konferencja z udziałem uczestników z USA.
prof. zw. dr hab. Andrzej Szwarz	Międzynarodowe seminarium naukowe nt. „Inhaberschuldenanschreibung”, Wyższa Szkoła Bankowa w Poznaniu, 5.12.2018.	Przewodniczenie seminarium, w programie referaty zagraniczne z Niemiec, Austrii i Turcji.
prof. zw. dr hab. Andrzej Szwarz	20. Międzynarodowa konferencja Polskiego Towarzystwa Prawa Sportowego nt. „Polskie Towarzystwo Prawa Sportowego w kontekście kształtowania się polskiego prawa sportowego”, Poznań, 28-29.06.2019.	Przewodniczenie konferencji i referat nt. „Polskie Towarzystwo Prawa Sportowego w 30-letniej retrospekcji”, konferencja zorganizowana z tytułu pełnienia funkcji prezesa Polskiego Towarzystwa Prawa Sportowego, z udziałem uczestników zagranicznych
prof. UEP dr hab. Edyta Małecka-Ziemińska	Conference on Global Business, Economics, Finance and Business Management (AAR17Las Vegas Conference), Las Vegas, USA. 21-23 kwietnia 2017. Organizator: Global Business Research Journals i SDM Institute for Management Development.	Referat pt. <i>Tax System as Determinant of Institutional Unemployment in OECD Countries</i>
dr Agnieszka Narożniak	Konferencja naukowa organizowana przez Wydział Prawa Uniwersytetu Palackiego w	Referat pt. <i>Family reunification and contemporary migration. The Polish perspective.</i>

	Ołomuńcu pt. „Prawo w globalnym społeczeństwie”, Ołomuniec 20-21.09.2018 r.	
dr Maciej Kowalczyk	Międzynarodowe seminarium naukowe nt. „Inhaberschuldenanschreibung”, Wyższa Szkoła Bankowa w Poznaniu, 5.12.2018	Prezentacja referatu „Zapis długu na okaziciela”.
dr Marta Karpińska	V Międzynarodowa Konferencja Naukowa z cyklu <i>Konteksty efektywności... Idea społeczeństwa dla wszystkich Współczesne obszary wykluczenia i wsparcia na wybranych etapach życia człowieka</i> , zorganizowanej w Środzie Wielkopolskiej w dniach 29 – 30 maja 2017 przez Wielkopolską Wyższą Szkołę Społeczno-Ekonomiczną w Środzie Wielkopolskiej.	Artykuł pokonferencyjny pt. <i>Zjawisko missellingu w kontekście likwidowania barier dostępu do rynku finansowego dla osób w okresie późnej dorosłości (w:) Idea społeczeństwa dla wszystkich. Współczesne obszary wykluczenia i wsparcia na wybranych etapach życia</i> , WWSSE w Środzie Wielkopolskiej, s. 159-167, 2017.
dr Agnieszka Wojcieszak	Konferencja międzynarodowa odbywająca się dniu 13 stycznia 2019 r. we Lwowie	Artykuł pokonferencyjny pt. <i>Konstytucyjne gwarancje prawa do ochrony zdrowia w publikacji „Wyzwania naukowe, ekonomiczne i prawne roku 2019”</i> , s. 250-260.
Publikacje międzynarodowe		
prof. UAM dr hab. Sławomir Pawłowski	Publikacja międzynarodowa	S. Pawłowski, <i>Partizipation in der Raumplanung – Entwicklungsperspektiven eines diskursiven Rechtssetzungsmodells</i> w: Verwaltungsmodernisierung: Digitalisierung und Partizipation / Bauer Hartmut/[i in.] (red.), KWI Schriften, 2020, nr 12, Potsdam, Universitätsverlag Potsdam, s.89-101.
prof. UAM dr hab. Sławomir Pawłowski	Publikacja międzynarodowa	S. Pawłowski <i>Towards High Standards of Animal Rights Protection on the Example of Protection from Suffering in</i>

		" <i>the States of Necessity</i> ", w: Legal Protection of Animals / Kruk Emil, Lubeńczuk Grzegorz, Spasowska-Czarny Hanna (red.), 2020, Wydawnictwo UMCS, s.59-70.
prof. UAM dr hab. Joanna Haberko	Publikacja międzynarodowa	J. Czerwiński, J. Haberko, A. Dębska-Slizien, J. Bicki, R. Bohatyrewicz, W. Czapiewski, A. Milecka, I. Uhrynowska-Tyszkiewicz, M. Kramska, D. Kawecki, A. Woderska, <i>Organ and Tissue Procurement From Non-residents Deceased in Poland: Guidelines for Transplant Coordinators, Transplantation proceeding 2018</i> , 50 (7), s. 1970-1974.
prof. UEP dr hab. Edyta Małecka-Ziemińska	Publikacja międzynarodowa	Małecka-Ziemińska E., Ziemiński R., Application of Genetic Algorithm to Optimal Income Taxation, w: <i>Journal of Risk and Financial Management</i> , vol. 13, nr 11, 2020, ss. 1-24.
dr Agnieszka Narożniak	Publikacja międzynarodowa	<i>Foreign Students in Poland: Between Receptiveness and Distrust. Some Remarks on the Transposition of Directive (EU) 2016/801</i> –D. Jilek, P. Pořízek (red.), 2018 Ročenka uprchlického a cizineckého práva, Kancelář veřejného ochránce/Wolters Kluwer ČR, Brno 2019, s. 354-368.
dr Magdalena Błaszyk	Publikacja międzynarodowa	M. Błaszyk, H. Paluszkiewicz, <i>The impact of international regulations on mediation in Polish criminal proceedings [w:] Improving protection of victims' rights: access to legal aid</i> , red. P. Wiliński, P. Karlik, ss. 223-229, 2015.

dr Anna Wilińska-Zelek	Publikacja międzynarodowa	<i>Chapter 11. The legal framework for electronic works - main trends in self-regulation, legislation and jurisdiction, [w:] J. Sobczak, J. Skrzypczak, K. Kakareko, Media Law in the time of liquid modernity. Hot Topics in the European and Polish Media Law, Berlin 2017 r.</i>
Inna działalność międzynarodowa		
prof. zw. dr hab. Andrzej Szwarc	Dyrektor Polsko-Niemieckiego Instytutu Badawczego (Deutsch-Polnisches Forschungsinstitut) w Collegium Polonicum w Słubicach.	Od roku 2016.
prof. zw. dr hab. Andrzej Szwarc	Zastępca członka Rady Fundacji: „Stiftung Europa-Universität Viadrina Frankfurt (Oder).	Od roku 2012.
dr Anna Wilińska-Zelek	Udział w pracach komitetu organizacyjnego.	Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Freedom of Speech in Media Systems Non-EU Perspective”, Poznań, 6 czerwca 2019 r.

Aktywność wykładowców przekłada się również na aktywność studentów w tym obszarze, szczególnie tych najambitniejszych, działających w ramach kół naukowych. Tytułem przykładu: udział pani Pauliny Wojtkowskiej w konferencji międzynarodowej we Lwowie, odbywającej się w dniu 13 stycznia 2019 roku z artykułem pt. *Informatyzacja usług publicznych w Polsce w świetle nowelizacji ustawy o dowodach osobistych*, wydanym w publikacji „Wyzwania naukowe, ekonomiczne i prawne roku 2019”, ISSN 2411-3506.

Należy podkreślić, iż wykładowcy kierunku Prawo czynnie uczestniczą również w innych aktywnościach mających na celu wsparcie studentów-cudzoziemców na Uczelni. Tytułem przykładu zorganizowali cykl sześciu warsztatów skierowanych w szczególności do studentów zagranicznych studiujących na ścieżkach polskojęzycznych, promujących wiedzę w zakresie podstawowych aspektów prawnych pobytu, pracy oraz mieszkania w Polsce pt. „Cudzoziemiec w Poznaniu - co chciałbyś wiedzieć?” (2019). Tytuły wystąpień:

- Accomodation for a foreigner: selling-buying-renting
- A foreign student and the job market
- Obligations of the employer in relation to the employee
- A student at the doctor's - healthcare services for foreigners
- Labour and business activity taxation
- Offences and fines

Umiejętności międzynarodowe procesu kształcenia jest regularnie monitorowane, poddawane ocenie i doskonalone. Dział Współpracy z Zagranicą monitoruje i ewaluuje wyjazdy studentów i pracowników na programy wymiany oraz analizuje otoczenie pod kątem możliwości nawiązania współpracy

międzyinstytucjonalnej. Na Wydziale powołano koordynatorów języków obcych, którzy czuwają nad zapewnieniem wysokiej jakości i wewnętrznej spójności zajęć w formach lektoratów.

Do najważniejszych rezultatów działań w obszarze umiędzynarodowienia mających wpływ na program kształcenia należą:

- znajomość wzorców i standardów kształcenia na uczelniach zagranicznych – dająca perspektywy do rozwoju procesu benchmarkingu,
- wzrost kompetencji językowych wykładowców i studentów – umożliwiający wdrażanie do programu kształcenia ścieżek, specjalności i przedmiotów w języku angielskim,
- nawiązanie kontaktów z podmiotami w otoczeniu międzynarodowym – dające perspektywy rozpoczęcia lub intensyfikacji współpracy, np. na polu dydaktycznym i projektowym,
- wzrost świadomości i wiedzy na temat zjawisk i uwarunkowań otoczenia międzynarodowego pozwalający na włączenie do treści programowych zagadnień z nimi związanych (np. w obszarze międzynarodowego prawa publicznego).

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Wyższa Szkoła Bankowa w Poznaniu wspiera swoich studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym oraz zawodowym, w tym w wejściu na rynek pracy. Studenci kierunku Prawo w sposób szczególny wyróżniają się swoimi osiągnięciami w zakresie większym niż realizacja programu i osiąganie efektów uczenia się.

Wyższa Szkoła Bankowa w Poznaniu pomaga i wspiera w szczególności studentów z niepełnosprawnościami. Ma to miejsce w ramach realizowanego projektu „WSB w Poznaniu - uczelnia otwarta dla wszystkich” (POWR.03.05.00-00-A042/19, Oś Priorytetowa III Szkolnictwo wyższe dla gospodarki i rozwoju, Działanie 3.5 Kompleksowe programy szkół wyższych w celu pomocy i wsparcia studentów z niepełnosprawnościami).

W ramach powyższego projektu na Wydziale Finansów i Bankowości w Poznaniu w marcu 2020 roku powołano Pełnomocnika Rektora ds. Studentów z Niepełnosprawnościami (dalej: PRSN), który został powołany odrębnie na każdym z 3 Wydziałów Uczelni od 1 marca 2020 roku do 28 lutego 2021 roku w ramach Projektu, a w następnych latach jako stały pełnomocnik na każdym z Wydziałów (przez minimum 2 lata od zakończenia projektu).

PRSN z Wydziału Finansów i Bankowości w Poznaniu decyzją Senatu WSB w Poznaniu pełni dodatkowo rolę koordynatora działań pozostałych Pełnomocników, by zachować spójność i jednolitość przyjmowanych rozwiązań, dokumentacji, regulacji wewnętrznych itp. na poszczególnych wydziałach. Zadaniem osoby piastującej funkcję PRSN jest nadzór nad zapewnieniem właściwych warunków kształcenia dla studentów z niepełnosprawnościami oraz udział w projektowaniu wsparcia dla studentów z niepełnosprawnościami w WSB w Poznaniu w kontekście ich potrzeb. Działania te będą kontynuowane w ramach funkcji stałego pełnomocnika przez min. 2 lata od zakończenia realizowanego projektu.

Pełnomocnik Rektora ds. Studentów z Niepełnosprawnościami ma za zadanie niwelowanie barier dostępności w następujących obszarach:

- struktury organizacyjnej,
- architektury – poprzez identyfikację i likwidację barier architektonicznych,

- technologii wspierających,
- wsparcia edukacyjnego,
- procedur,
- szkoleń w zakresie podnoszenia świadomości niepełnosprawności.

PRSN współpracuje z odpowiednimi jednostkami wydziału w celu realizacji powyższych zadań, między innymi w zakresie przygotowania informacji dla studentów I roku o działalności pełnomocnika (np. zamieszczonych na stronie uczelni, w formie plakatów czy prezentacji dołączonej do kursu na Moodle w ramach przedmiotu "ABC studenta"). To także działania mające na celu ocenę specyficznych potrzeb edukacyjnych studentów z różnymi niepełnosprawnościami, w tym adaptacji egzaminów/zaliczeń do możliwości indywidualnych studenta.

Zakres działań w ramach zniwelowania barier w obszarze technik wspierających został szczegółowo przedstawiony w Kryterium 5 raportu.

W zakresie wsparcia edukacyjnego PRSN ma za zadanie ustalić proces adaptacji procesu dydaktycznego dla danego studenta z niepełnosprawnościami zgodnie z następującymi zasadami wsparcia:

- indywidualizacja: adaptacja procesu studiowania w odpowiedzi na indywidualne potrzeby edukacyjne wynikające ze specyfiki stanu zdrowia i specyfiki danego kierunku studiów,
- podmiotowość: uwzględnienie autonomii i prawa do decydowania o sobie,
- rozwijanie potencjału w związku ze studiowaniem danego kierunku studiów: dobór adaptacji, które pozwolą studentom nabywać wiedzę i rozwijać praktyczne umiejętności,
- racjonalność dostosowania: proponowana adaptacja będzie racjonalna ekonomicznie oraz będzie skutecznie wyrównywać szanse i gwarantować zachowanie standardu akademickiego,
- utrzymanie standardu akademickiego: przygotowanie adaptacji studiów przy jednoczesnym utrzymaniu kryteriów merytorycznych obowiązujących wszystkich studentów danego kierunku/specjalności,
- adaptacje najbliższe standardowemu przebiegowi zajęć: nie mające charakteru przywilejów, a w sposób racjonalny wyrównujące szanse w dostępie do oferty kształcenia uznanej za optymalną na danym kierunku,
- równe prawa i obowiązki: realizowanie równych praw, ale też egzekwowanie wypełniania obowiązków studenckich na takim samym poziomie jak w przypadku studentów bez niepełnosprawności.

W zakresie procedur wsparcie dla studentów z niepełnosprawnościami przewiduje między innymi dostosowanie aktów prawa wewnętrznego do potrzeb osób z różnymi niepełnosprawnościami czy dostosowanie procedur i narzędzi rekrutacyjnych dla osób będących kandydatami na studia. Szczegóły związane z opracowaniem procedur bezpiecznej ewakuacji studentów z niepełnosprawnościami zostały przedstawione w Kryterium 5 niniejszego raportu.

W zakresie podnoszenia świadomości niepełnosprawności zaplanowano zorganizowanie szkoleń podnoszących wiedzę i świadomość na temat niepełnosprawności (i w nawiązaniu do przedstawionych powyżej 7 zasad wsparcia edukacyjnego), dla Władz Uczelni, pracowników administracyjnych oraz wykładowców. Działania w tym obszarze obejmują także udział PRSN i Doradców Zawodowych-Konsultantów Zawodowych ds. Studentów z Niepełnosprawnościami w szkoleniach rozszerzających ich kompetencje w zakresie savoir-vivre w kontakcie z osobami z niepełnosprawnościami, a także współpracy i wsparcia osób z różnymi rodzajami niepełnosprawności.

Szczegółowy zakres zadań i obowiązków wynikających z funkcji Pełnomocnika Rektora ds. Studentów z Niepełnosprawnościami został przedstawiony w załączniku do niniejszego raportu.

W ramach powyższego projektu, na każdym z trzech wydziałów Uczelni, w tym również na Wydziale Finansów i Bankowości w Poznaniu, powołany został także w/w Doradca Zawodowy – Konsultant ds. Studentów z Niepełnosprawnościami. Osoby te zostały powołane od 1 października 2020 roku do 28 lutego 2021 roku w ramach Projektu, z obowiązkiem utrzymania jego efektów przez minimum dwa lata. Zadaniem osoby piastującej tę funkcję jest wspieranie studentów w zakresie budowania i rozwoju ich ścieżki zawodowej, w tym pomoc studentowi w rozpoznaniu swoich predyspozycji zawodowych, określenie jego potencjału zawodowego i miejsca na rynku pracy, a także pomoc w przygotowaniu profesjonalnego CV oraz wyznaczenie kierunku rozwoju kariery zawodowej.

W ramach utrzymania efektów w/w projektu do głównych zadań należeć będzie wsparcie edukacyjne i zawodowe studentów z niepełnosprawnościami realizowane min. w ramach pełnionych dyżurów Pełnomocników Rektora i Doradców Zawodowych - Konsultantów - ds. Studentów z Niepełnosprawnościami. Szczegółowy zakres wsparcia zawodowego został przedstawiony powyżej. Natomiast działania PRSN w ramach wsparcia edukacyjnego obejmować mają min. wsparcie w procesie uczenia się, ustalenia formy i sposobu zaliczenia semestru w ramach indywidualnych potrzeb studenta, konsultacje w sprawie ułożenia planu działania studenta na studiach, jak również omawianie pomysłów na zaliczenie praktyk i ułatwienie aktywnego uczestnictwa w zajęciach. Ważny obszar stanowi także nie tylko bieżąca analiza problemów ograniczających lub uniemożliwiających uczestnictwo w procesie edukacji, ale także ich sukcesywna likwidacja w zakresie dostępu do zasobów informacyjnych i edukacyjnych na uczelni, a także w zakresie barier architektonicznych. Działania te wymagają również wsparcia z poszczególnymi jednostkami wydziałów.

Omawiając kwestię wsparcia dla studentów z niepełnosprawnościami, należy również wspomnieć o procedurach, jakie Uczelnia przewiduje w ramach Regulaminu Studiów wobec tej grupy studentów (i na ich wnioski) z tytułu niepełnosprawności - przyznawanie zgody na indywidualną organizację studiów, indywidualną organizację sesji egzaminacyjnej, jak również egzaminów, czy przyznawanie urlopu dziekańskiego. Wyższa Szkoła Bankowa w Poznaniu, w tym Wydział Finansów i Bankowości w Poznaniu przywiązuje dużą wagę do jakości obsługi administracyjnej studentów, co ma na celu ułatwianie studiowania i zwiększanie efektywności działań. Wszystkie działy obsługowe mają godziny dostosowane do terminów i godzin realizowanych zajęć dydaktycznych, jak również są czynne zarówno w dni robocze, jak i w weekendy. Narzędziem ułatwiającym komunikację studentów z niepełnosprawnościami z uczelnią jest Extranet. Należy również wspomnieć o uproszczeniach procedur formalnych oraz w okresie pandemii - przejściu na obsługę zdalną - elektroniczną i mailową.

Uczelnia aktywnie wspiera wszystkich studentów w zakresie uczenia się i realizacji procesu dydaktycznego. Wsparcie na ocenianym kierunku Prawo, w szczególności widoczne jest w następujących działaniach:

- indywidualne spotkania wykładowców ze studentami z obszaru ich zainteresowań (np. spotkania z dr Agnieszką Wojcieszak w obszarze prawa medycznego);
- indywidualne wsparcie wykładowców w obszarze nauczania (np. w odniesieniu do studentów z Ukrainy i Białorusi);
- realizacja przez najambitniejszych studentów programu Gramy o Najlepszych pod okiem wybranego mentora-wykładowcy z kierunku Prawo;
- realizacja aktywności w wybranych kołach naukowych pod okiem ich opiekunów (dr Magdalena Błaszcyk, dr Maciej Kowalczyk, dr Jacek Połczyński, mgr Maja Błaszak).

Z kolejnych form wsparcia należy wyróżnić wsparcie mobilności studentów, zarówno w zakresie mobilności krajowej i jak i międzynarodowej. Studenci pragnący realizować mobilności zagraniczne (studia i praktyki) mogą to robić poprzez uczestnictwo w programie Erasmus+. Wyjazdami w ramach tego programu zajmuje się Dział Współpracy z Zagranicą, który nie tylko prowadzi rekrutację, ale również udziela wsparcia merytorycznego, organizacyjnego, formalnego. Studenci zakwalifikowani do wyjazdu dostają stypendium z programu Erasmus+. Dodatkowo są zwolnieni z opłat czesnego na czas realizacji mobilności w uczelni partnerskiej. By studenci mogli uczestniczyć w mobilności muszą pozytywnie przejść przez proces rekrutacyjny, który obejmuje sprawdzenie znajomości języka obcego w mowie i w piśmie oraz rozmowę kwalifikacyjną. Ponadto student musi wykazać się dobrą średnią ocen z całego okresu studiów. Rekrutacja zwykle odbywa się na początku semestru letniego i jest poprzedzona akcją informacyjną poprzez plakaty, zebrania informacyjne, informacje w mediach WSB, takich jak prasa studencka i Extranet. O miejsce na studiach zagranicznych można ubiegać się, jeśli spełnia się kryteria kwalifikacyjne, na które składają się: ocena znajomości języka obcego, średnia ocen za cały okres studiów, wynik rozmowy kwalifikacyjnej oceniającej stopień znajomości uczelni partnerskiej, motywacji edukacyjnej, poziom wiedzy ogólnej.

W zakresie wspomnianego na wstępie niniejszego Kryterium wsparcia zawodowego szczególną rolę odgrywa Biuro Karier i Praktyk (BKIP). Organizuje ono w ramach swoich działań następujące formy wsparcia dla studentów i absolwentów.

- pośrednictwo praktyk, staży i ofert pracy (gromadzenie i przekazywanie aktualnych ofert, średnioroczna publikacja ok **(900)** ofert w tym ok **(50)** z zakresu kierunku),
- doradztwo zawodowe (aktywizacja, powrót na rynek pracy, przekwalifikowanie, Indywidualny Plan Działania, symulacje rozmów kwalifikacyjnych, coaching kariery, doradztwo w zakresie edukacji, badania potencjału, kompetencji i predyspozycji zawodowych),
- doradztwo przedsiębiorczości (zakładanie działalności, badanie predyspozycji przedsiębiorczych, biznesplan, trendy, poszukiwanie finansowania),
- szkolenia i warsztaty (z zakresu: rozwoju osobistego, zakładania/prowadzenia działalności gospodarczej, wprowadzenia do zarządzania),
- możliwość uczestnictwa studentów w procesach coachingowych (coaching jako metoda pracy z celami),
- możliwość uczestnictwa studentów w procesach mentoringowych (doradztwo doświadczonych osób z rynku pracy, mentorami są przedstawiciele firm w tym partnerów biznesowych Wydziału),
- dofinansowane projekty z EFS (płatne staże (w **(21)** firmach staże odbyło **(25)** stażystów z kierunku Prawo, liczba ofert pracy po stażu **(9)**), liczba przyjętych ofert przez stażystów **(7)**), 36% uczestników projektu otrzymało propozycję pracy po stażu).

Powyższa oferta jest dostosowana do potrzeb studentów trybu stacjonarnego i niestacjonarnego, konsultacje odbywają się po indywidualnym umówieniu się z danym specjalistą (doradcą, mentorem, coachem), szkolenia/warsztaty odbywają się w godzinach popołudniowych, a od III 2020 on-line.

Programy te mają charakter non profit.

BKIP w celu dotarcia do studentów z informacją o swoich działaniach kierowanych do konkretnych grup studentów, wykorzystuje różne kanały komunikacji tj. Extranet (wewnętrzna platforma komunikacyjna, dostępna dla studentów po zalogowaniu), www, FB działowy, tablice informacyjne,

przekazywanie informacji poprzez platformę Moodle, a także poprzez kontakt z dydaktykami w ramach danego kierunku studiów. Studenci mają możliwość zgłaszania do BKiP swoich propozycji szkoleń i warsztatów, wspierające ich kompetencje, poprzez ankiety ewaluacyjne (poszkoleniowe). W miarę możliwości oferta szkoleniowa BKiP jest co roku modyfikowana i rozszerzana o te propozycje.

Szczególną rolę w zakresie wspierania studentów na Wyższej Szkole Bankowej w Poznaniu należy przypisać wsparciu oferowanemu w ramach aktywności studenckiej, w szczególności w zakresie działalności kół naukowych. Nabiera ona szczególnego znaczenia w kontekście kierunku Prawo, którego studenci w sposób bardzo aktywny uczestniczą w tego typu działaniach.

Uczelnia może pochwalić się działalnością 10 Studenckich kół Naukowych, dwóch stowarzyszeń (Erasmus Student Network i Aegee – Europejskie Forum Studentów), chóru akademickiego Ignatis i Studenckiej gazeta "Żebyś Wiedział". Kierunki, na których działają studenckie koła naukowe to:

- Psychologia w biznesie - koło Psychosfera,
- Zarządzanie - koło Debat Oksfordzkich, koło Asab,
- Finanse i Rachunkowość - koło Tributum ,
- Informatyka – koło High Score Games,
- Turystyka i Rekreacja – koło Student on Tour,
- Bezpieczeństwo Wewnętrzne - koło Security,
- Prawo – koło Sapere Aude i koło Crimen et Poena,
- Management - koło Management.

Wszystkie koła prowadzą razem ze swoimi opiekunami projekty badawcze. Wyniki badań są prezentowane na konferencjach naukowych organizowanych zarówno przez WSB w Poznaniu jak i na innych uczelniach w Polsce. Studenci z koła prawniczego Sapere Aude prezentowali swoje wystąpienia również na konferencji organizowanej przez Uniwersytet Lwowski na Ukrainie. Co roku członkowie kół organizują wspólne lub samodzielne konferencje naukowe. Poza działalnością naukowo - badawczą, członkowie kół organizują spotkania, wykłady otwarte i szkolenia. Tego rodzaju eventy są skierowane zarówno do studentów danego kierunku jak i całej społeczności akademickiej. Od 4 lat wszystkie koła biorą udział w uczelnianej olimpiadzie pod tytułem Bankonalia. W zmaganiach biorą udział członkowie kół, wykładowcy i przedstawiciele Rady Samorządu Studenckiego. Konkurs trwa 9 miesięcy. Każda konkurencja jest przygotowywana przez inne koło lub stowarzyszenie. Celem zawodów jest integracja środowisk. Dla ogółu studentów jako koła Uczelnia organizuje też zawody o puchar Dziekana w konkurencjach nieolimpijskich. Dotychczas odbyły się zawody w bowlingu i laser tagu. Poza tym koła we własnym zakresie zapraszają studentów do udziału w konkursach i szkoleniach specjalistycznych. Takie szkolenia prowadzi koło Security z pierwszej pomocy przedmedycznej, turyści z zakresu bezpieczeństwa i prawnicy z różnych dziedzin, a także AEGGE i Koło Debat Oksfordzkich. Koła są też inicjatorami szerszych akcji społecznych takich jak Szlachetna Paczka i dni Krwiodawstwa. Pod patronem redakcji Gazety koła włączają się do organizacji konkursów fotograficznych oraz Konkursu Dyktanda o Złote Pióro Rektora WSB w Poznaniu. Redakcja jest także koordynatorem konkursu dla młodzieży szkół średnich pod tytułem Wiem Wszystko. Na konkurs wszystkie koła przygotowują zestawy pytań. Dotychczas odbyły się III edycje konkursu. Poza tym redakcja udostępnia swoje łamy dla wszystkich studentów i wykładowców, którzy chcą publikować swoje wspomnienia pasje i dzielić się doświadczeniami z różnych dziedzin życia nie tylko studenckiego. Wszystkie koła zarejestrowane na uczelni mają zagwarantowane pełne finansowanie swoich działań oraz dostęp do sal wykładowych na spotkania. W ramach działań interdyscyplinarnych członkowie kół uczestniczyli w 2 obozach

naukowych. Kolejny obóz jest planowany na lipiec 2021 roku. Pomimo pandemii koła starają się realizować wszystkie swoje pomysły i zadania.

Na kierunku Prawo działają dwa koła studenckie. Są to Sapere Aude i Crimen et Poena. Obydwa koła prowadzą bardzo intensywną działalność zarówno naukową jak i poza naukową. Wynika to z bardzo dużego zaangażowania opiekunów obu kół oraz dużej kreatywności samych członków kół i powołanych ich zarządów.

Koło Sapere Aude liczy 32 osoby. We wszystkie działania koła zawsze angażuje się znaczna grupa jego członków. Poza tym koło cieszy się sporym zainteresowaniem o czym świadczy frekwencja na wykładach i zajęciach. Poniższy wykaz działań w pełni ukazuje aktywność koła i jego członków.

Przykładowe działania członków koła Sapere Aude:

- Wykład otwarty „Bezpieczne zakupy w sieci, czyli jak kupować, żeby nie zwariować”
- Warsztaty z pisania pism procesowych – listopad 2019
- Czynny udział w konferencjach naukowych, seminariach, wykładach, wyjazdach/zajęciach studyjnych
- Interdyscyplinarny Kongres Akademickiego Ruchu Naukowego IKONA w Warszawie
- Wyjazd studyjny do Zakładu Karnego w Koziegłowach
- Zajęcia studyjne w Sądzie Rejonowym Poznań – Grunwald i Jeżyce
- Studencki Turniej Negocjacyjny (II miejsce)

Wydarzenia, które odbyły się/zostały zrealizowane w okresie wystąpienia pandemii COVID-19:

- Wykład otwarty „Student w czasie pandemii”
- Cykl postów „Tarcza Antykryzysowa oraz obecna sytuacja w kraju”
- Poznań High School Moot Court – Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu

Działania na rzecz społeczności studenckiej WSB w Poznaniu:

- Zajęcia z logiki prawniczej
- Wykład na temat stypendiów
- Plany działalności koła na rok akademicki
- Kontynuacja zajęć z logiki prawniczej;
- Cykl wykładów otwartych z przedstawicielami zawodów prawniczych;
- Wyjazd do Aresztu Śledczego w Międzyrzeczu;
- Wyjście studyjne do Zakładu Medycyny Sądowej;
- Lokalny konkurs z prawa rodzinnego;

Koło Crimen et Poena Koło, które wyodrębniło się z Koła Sapere Aude, zrzesza studentów zainteresowanych prawem karnym. W ramach Koła co najmniej raz w miesiącu przeprowadzane są wewnętrzne spotkania dyskusyjne/referatowe, podczas których członkowie koła dyskutują na tematy budzące społeczny podział np.: prawo do aborcji, kara śmierci, edukacja seksualna, ochrona zwierząt.

W ostatnim roku akademickim koło aktywnie prowadziło swoją stronę społecznościową na Facebooku, gdzie zamieszczano informacje o swojej działalności oraz artykuły i ciekawostki związane z tematyką nauk penalnych, a 13 stycznia 2020 roku przedstawiciele koła opowiedzieli o nim na antenie Radia Afera.

Ponadto, koło podjęło działania o charakterze charytatywnym, przeprowadzając świąteczną zbiórkę wśród całej studenckiej społeczności WSB, na rzecz Schroniska dla Zwierząt w Gaju, a także poszerzali swoje umiejętności biorąc udział w kursie z podstaw języka migowego. W ramach swojej działalności naukowej członkowie koła przeprowadzili badania naukowe pt. "Badanie świadomości studentów w zakresie funkcjonowania prawa karnego i wymiaru sprawiedliwości w Polsce". Ponadto, studenci zorganizowali wykład naukowy dla Wychowanków Domu Dziecka nr 3 w Poznaniu, a także wyjazd studyjny do Muzeum Medycyny Sądowej Uniwersytetu Medycznego im. Piastów Śląskich we Wrocławiu. Wraz z kołem bezpieczeństwa "Security" studenci uczestniczyli w sekcjach zwłok w zakładzie Medycyny sądowej w Poznaniu oraz zorganizowali wyjście do Aresztu śledczego. Członkowie koła zorganizowali również spotkanie szkoleniowe z detektywem Maciejem Zygmuntem. We współpracy z uczelnią w okresie pandemii członkowie koła zorganizowali i uruchomili Poradnie Prawa Pracy. Członkowie koła przeprowadzili również konkurs Wiedzy o Naukach Penalnych dla studentów prawa WSB w Poznaniu. W listopadzie 2020 członkowie koła opublikowali raport podsumowujący cykl badań dotyczących świadomości studentów w zakresie prawa karnego i wymiaru sprawiedliwości w Polsce. Raport zostanie opublikowany w wydawnictwie Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu.

Ponadto, studenci kierunku Prawo są członkami Koła Naukowego Finansów Publicznych i Podatków TRIBUTUM, prowadzonego pod opieką dr Jacka Połczyńskiego i mogą przystąpić do Klubu Debat Oksfordzkich, prowadzonego pod opieką mgr Mai Błaszak.

Wyższa Szkoła Bankowa w Poznaniu wspiera studentów w obszarze działalności sportowej. Głównym zadaniem Studium Wychowania Fizycznego i Sportu (dalej: SWFiS) WSB w Poznaniu jest działalność dydaktyczna, a tym samym realizowanie programu wychowania fizycznego dla studentów i odpowiedzialność za realizację tego programu przez wykwalifikowanych i kompetentnych pracowników.

Praca skierowana jest na:

- utrzymanie sprawności fizycznej studentów i zdobytych umiejętności ruchowych,
- rozwijanie ich zainteresowań w zakresie sportowym,
- utrwalanie potrzeby wspomagania zdrowia, nawyków higienicznych w zależności od możliwości fizycznych i zdrowotnych studentów,
- przekazywanie informacji o znaczeniu kultury fizycznej z zaakcentowaniem problemów oceny i samooceny zdrowia,
- działanie na rzecz rozwoju sportu akademickiego w nawiązaniu do tradycji sportu akademickiego w środowisku uczelnianym,
- rozwijanie współzawodnictwa na różnym szczeblu rywalizacji (rozgrywki uczelniane, środowiskowe, ogólnopolskie) w oparciu o kalendarz ZG AZS, OŚ AZS, KU AZS WSB w Poznaniu,
- organizowanie rozgrywek uczelnianych studenckich jako formy aktywności i rywalizacji studentów w życiu sportowym uczelni;
- organizowanie zgodnie z zapotrzebowaniem różnych form aktywności studenckiej.

W ramach podstawowej działalności SWFiS WSB w Poznaniu prowadzi zajęcia obowiązkowe w zakresie wychowania fizycznego. Program przyjęty i realizowany jest w oparciu o wiedzę na temat poziomu grup, stanu zdrowia, określonych predyspozycji oraz konkretnych zainteresowań. W roku 2020/21 zaplanowano, że zajęcia obowiązkowe będą prowadzone w następujących grupach:

- aerobik taneczny kobiet,
- aerobik fitness kobiet
- piłka siatkowa kobiet,

- piłka siatkowa mężczyzn,
- piłka koszykowa kobiet,
- piłka koszykowa mężczyzn,
- piłka nożna mężczyzn,
- pływanie (nauka i doskonalenie pływania oraz elementy treningu sportowego) dla kobiet,
- pływanie (nauka i doskonalenie pływania oraz elementy treningu sportowego) dla mężczyzn,
- siłownia (ćwiczenia siłowe, rekreacja dla kobiet),
- siłownia (ćwiczenia siłowe, rekreacja dla mężczyzn),
- samoobrona z elementami judo dla kobiet,
- samoobrona z elementami judo dla mężczyzn,
- zajęcia rehabilitacyjne – grupa powstanie w przypadku zainteresowania studentów.

Ponadto, studenci Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu mogą uczestniczyć w zajęciach sekcji sportowych Klubu Uczelnianego AZS WSB. Zajęcia w sekcjach sportowych KU AZS WSB zaplanowano w roku akademickim 2020/21 w następujących sekcjach: piłka koszykowa kobiet, piłka nożna mężczyzn, pływanie kobiet i mężczyzn, kulturystyka kobiet i mężczyzn oraz trójbój siłowy mężczyzn.

Studenci osiągający bardzo dobre wyniki w sporcie kwalifikowanym i reprezentujący WSB w zawodach sportowych mogą (od drugiego roku studiów) ubiegać się o stypendium rektora lub stypendium sportowe WSB na zasadach obowiązującego regulaminu przyznawania i wypłacania świadczeń dla studentów WSB w Poznaniu. Są to dwa stypendia przyznawane po zaliczeniu pierwszego roku studiów. Może to być stypendium Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego za dobre wyniki w sporcie we współzawodnictwie międzynarodowym lub krajowym bądź przyznawane przez WSB stypendium za osiągnięcia sportowe i reprezentowanie barw uczelni w akademickim ruchu sportowym.

Stypendia sportowe to tylko jedna z form motywowania studentów. Wyższa Szkoła Bankowa w Poznaniu posiada bowiem rozbudowany system stypendiów i nagród, które służą motywowaniu studentów do osiągnięcia lepszych wyników w nauce na wszystkich kierunkach studiów. Działania w tym zakresie są finansowane ze środków fundowanych z budżetu Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego oraz budżetu własnego. Za pomocą Programu VIS – Very Important Student Uczelnia nagradza kandydatów na studiach I stopnia, którzy mogą pochwalić się świadectwem ukończenia szkoły średniej z wyróżnieniem. Do Programu VIS mogą również dołączyć studenci WSB, których wyniki w nauce są wyróżniające w pierwszym semestrze. Mają oni szansę studiować bez opłat za naukę. Po pierwszym roku studiów studenci mogą ubiegać się również o stypendium za wyniki w nauce z Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego, czyli o tzw. stypendium rektorskie.

Ponadto, po każdym roku akademickim na wniosek studentów Dziekan wraz z Kolegium Dziekańskim przyznaje nagrody dziekańskie dedykowane wyróżniającym się studentom. Wysoka średnia to nie jedne kryterium przyznawania wyróżnienia. Równie ważne są obszary takie jak: aktywność w życiu naukowo- akademickim, dbanie o dobre imię WSB oraz nieskazitelna postawa w życiu społeczno- akademickim. Szczególnie doceniane jest wyróżniające się zaangażowanie w działalność na rzecz społeczności Uczelni. Studenci, którzy są laureatami nagród cieszą się nienaganną opinią wśród wykładowców i kolegów ze studiów, są wzorem do naśladowania i dumą Wydziału. Odznaczają się zapałem do realizowania lub kreowania różnych inicjatyw sprzyjających uatrakcyjnieniu życia akademickiego i innych związanych m.in. z niesieniem pomocy.

Na zakończenie studiów przyznawane są dodatkowo nagrody Dziekana dla absolwentów z najwyższą średnią i wyróżnienia za osiągnięcia sportowe, za działalności w kołach naukowych i

zaangażowanie na rzecz społeczności szkolnej, np. pracę w samorządzie. Główną nagrodą na najwyższą średnią są bezpłatne studia pierwszego stopnia, drugiego stopnia lub studia podyplomowe.

Wybitni studenci, najlepsi na całej Uczelni, mogą na swój wniosek zakwalifikować się w drodze konkursu do programu rozwojowego Gramy o Najlepszych. Rekrutacja obejmuje studentów pierwszego roku studiów pierwszego stopnia, pierwszego roku jednolitych studiów magisterskich i studiów drugiego stopnia. Studenci mogą aplikować na jedną z wybranych przez siebie ścieżek rozwoju: naukową lub biznesową. Najlepszym studentom Uczelnia oferuje zamkniętą listę szkoleń z BKiP oraz z Działu Studiów Podyplomowych, studenci mają też pierwszeństwo w udziale w warsztatach i innych aktywnościach oferowanych z różnych działów Wyższej Szkoły Bankowej. Ważnym elementem wspierającym jest stała opieka wyznaczonego mentora oraz badania kompetencyjne i kursy językowe. Dotychczasowi uczestnicy programu rozwojowego mają liczne osiągnięcia, do których należą stypendia Ministra Nauki, Stypendia Marszałka Województwa oraz miejsce w grupie laureatów do nagrody Nobla studenckiego. Dużą aktywność w tym programie przejawiają studenci kierunku Prawo.

Formą wsparcia działalności naukowej studentów jest również możliwość publikowania przez nich artykułów naukowych na łamach czasopisma Debiuty Naukowe Studentów Wyższej Szkoły Bankowej, funkcjonującego w ramach Uczelni. Artykuły, przed publikacją, poddawane są zewnętrznej, podwójnej, tzw. ślepej recenzji i tylko uzyskanie dwóch pozytywnych recenzji uprawnia do opublikowania artykułu. Również i w tym zakresie aktywność studentów kierunku Prawo należy ocenić wysoko, a opublikowane artykuły zostały ujęte w poniższej tabeli.

AUTOR	TYTUŁ	DEBIUTY NAUKOWE
Aleksandra Bigaj	Ewolucja instytucji upadłości konsumenckiej w latach 2009–2016. Szanse i zagrożenia	15 / 2015; s. 13 - 25.
Aleksandra Bigaj	Prawne wsparcie procesów restrukturyzacji w przedsiębiorstwie	16/2016; s. 87-100
Paulina M. Wojtkowska	Małżeństwo binacjonalne a uzyskanie obywatelstwa Rzeczypospolitej Polskiej	16 / 2016; s. 217-231.
Krzysztof Świątczak	Glosa do uchwały Sądu Najwyższego z dnia 19 października 2016 roku, sygn. akt III CZP 5/16	17 / 2017; s. 199 - 206.
Paulina M. Wojtkowska	Specyfika obrotu nieruchomościami zabytkowymi – wybrane konsekwencje wpisu nieruchomości do rejestru zabytków	17 / 2017; s. 207 - 219.
Paulina M. Wojtkowska	Przeciwdziałanie marnowaniu żywności w świetle polskiego ustawodawstwa	18 / 2018; s. 245 - 254.
Piotr Pawłowski	Postulowane kierunki zmian polskiego systemu opieki zdrowotnej – uwagi na tle funkcjonowania samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej	19 / 2019; s. 219 - 236

Studenci uzyskują szeroką informację na temat powyższych form wsparcia. Obszerny zestaw informacji na ten temat studenci otrzymują poprzez Extranet. Zakres ten omawiany jest również jako jeden z tematów w ramach przedmiotu Techniki studiowania. W Dziekanacie natomiast istnieje stały kontakt z pracownikami delegowanymi do spraw stypendiów. Uczelnia zapewnia studentom przyjazną

obsługę w Dziekanacie (w tym obsługę finansową - płatności oraz stypendia). Studenci mają dostęp do Dziekanatu przez cały tydzień (w tym w weekendy, również poprzez specjalnie dedykowany nowo przyjętym studentom punkt informacyjny w budynku CP). Kontakt z pracownikami Dziekanatu następuje poprzez nowoczesny system kolejkowy. Kontakt z władzami Wydziału z kolei następuje dzięki ogólnie dostępnym informacjom o godzinach i miejscu przyjęć. Kontakt e-mailowy z pracownikami administracyjnymi i wykładowcami możliwy jest poprzez ujednoczone adresy w domenie @wsb.poznan.pl. Wszyscy nowo przyjęci studenci spotykają się z prodziekanem odpowiedzialnym za dany kierunek studiów. Dzięki temu łatwiej poruszają się w obszarze administracyjnym, uczą się uczelnianego *savoir vivre'u*, szybciej sięgają potem w sytuacjach wymagających interwencji po gotowe rozwiązania (np. podania on-line).

To w zakresie kompetencji prodziekanów leży rozstrzyganie bardziej skomplikowanych spraw, z którymi studenci zwracają się do Dziekanatu (sprawy wykraczające poza schemat dający się przetworzyć standardową drogą administracyjną). Studenci mają kontakt z prodziekanami zajmującymi się danym kierunkiem w ramach konsultacji. Godziny przyjęć są ogólnie dostępne. Praktyka wskazuje, że skuteczność ścieżki administracyjnej i przyjęte rozwiązania pozwalają na rozstrzyganie spraw studenckich przy jak najmniejszym obciążeniu czasowym samych studentów jak i prodziekanów. W okresie pandemii, tj. od marca 2020 roku prodziekani są dodatkowo dostępni dla studentów na dyżurach organizowanych w wersji online (platformy ZOOM i MS Teams), co sprzyja bezpośredniemu kontaktowi ze studentami zgłaszającymi skargi i przyczynia się do ich szybszego rozpatrywania. Rozwiązanie to będzie stosowane również w przyszłości, ze względu na jego liczne zalety.

Poza spotkaniem z właściwym prodziekanem, wszyscy studenci pierwszego roku przechodzą obowiązkowe szkolenie BHP. Od roku akademickiego 2014/15 w ramach przedmiotu Techniki studiowania studenci są zaznajamiani z obowiązującymi na uczelni procedurami związanymi z reagowaniem na wszelkie niepokojące zjawiska w obszarze dydaktyki i relacji pomiędzy samymi studentami. Przedmiot funkcjonuje w wersji anglojęzycznej, gdzie problem potencjalnej dyskryminacji może wystąpić częściej. Z tego powodu w semestrze zimowym są organizowane dla zainteresowanych studentów i pracowników warsztaty wskazujące na różnice kulturowe i obyczajowe, które są jedną z przyczyn dyskryminacji i przemocy.

W trakcie spotkań z prodziekanami na pierwszym semestrze studiów rekrutowani są starości grup i kierunków, z którymi współpracuje w szczególności prodziekan ds. jakości kształcenia. Okresowo są organizowane spotkania starostów z prodziekanami, w ramach których mogą oni zgłaszać dostrzeżone nieprawidłowości. Starości oraz Rzecznik Praw Student RSS mają możliwość bezpośredniego kontaktu z prodziekanem ds. jakości kształcenia, który pośredniczy w rozwiązywaniu zgłoszonych naruszeń, jeśli są one potwierdzone (np. poprzez dodatkowe doraźne ankiety w wybranych grupach studentów). Istotnym źródłem informacji o przejawach dyskryminacji, czy też przemocy wobec studentów, są dyżury prodziekanów oraz opinie opisowe studentów wyrażane w ankietach studenckich i ankietach BAM. Formy reakcji na zgłoszenia są zwykle przedmiotem obrad Kolegium dziekańskiego. Wdrażane środki zaradcze zależą od rodzaju zgłaszanych problemów.

Samorząd Studencki to również podmiot, który uczestniczy w kształtowaniu procesu dydaktycznego. Zgodnie z obowiązującymi w Wyższej Szkole Bankowej zasadami, wszelkie zmiany związane z procesem dydaktycznym muszą być i są konsultowane z Samorządem Studenckim (m.in. Samorząd Studencki każdorazowo opiniuje zmiany w programach studiów, a także wyraża opinię na temat programów studiów nowych kierunków). Wydział podejmuje starania związane z rozwijaniem

samorządności studentów, zachęca ich do aktywnej działalności naukowej i organizacyjnej, w wymiarze nie tylko lokalnym, ale również ogólnokrajowym. Samorząd studencki animuje działalność kulturalną, towarzyską i integracyjną, organizując i współorganizując omówione powyżej imprezy i konkursy, takie jak np.: Bankonalia, Studencki Turniej Negocjacyjny, Juwenalia, Andrzejki czy Bal Karnawałowy. Wydarzenia organizowane przez Samorząd odbywają się dzięki wsparciu ze strony Wydziału, które przybiera postać: wsparcia organizacyjnego, możliwości korzystania z wydziałowej infrastruktury, a także wsparcia finansowego.

Działania w zakresie monitorowania systemu wsparcia studentów i jego doskonalenia mają charakter ciągły. Oferty szkoleń, staży, warsztatów organizowanych przez koła naukowe są studentom przekazywane dwoma kanałami informacyjnymi. Głównym kanałem informacyjnym jest Extranet studencki, dodatkowym kursy e-learningowe na platformie Moodle dedykowane dla poszczególnych roczników studiów, pełniące funkcję informacyjną (np. Techniki studiowania, Kurs Starostów). Studenci o szczególnych potrzebach związanych ze swoim rozwojem naukowym czy zawodowym kierowani są za pośrednictwem prodziekanów do właściwych komórek organizacyjnych uczelni. Dotyczy to zwłaszcza studentów z różnym stopniem niepełnosprawności, czy też studentów wykazujących chęć zaangażowania się w prace naukowe prowadzone przez Studenckie Koła Naukowe. Przez cały rok akademicki, a szczególnie w okresie obron prac dyplomowych i inżynierskich, wybrani studenci są zachęceni do publikowania swych prac we wcześniej wspomnianych periodykach uczelnianych o charakterze stricte naukowym (Debiuty WSB – Zeszyt Naukowy) oraz popularnonaukowym (czasopismo studenckie - Żebyś Wiedział). Przykładem takich publikacji jest specjalny numer czasopisma Żebyś Wiedział, który ukazał się w początkowym okresie pandemii. Poruszono w nim problemy nauczania zdalnego i problemów z tym związanych. W przeszłości jeden z numerów w znacznej części poświęcono adaptacji studentów 1 roku. Numer przygotowany został przy współpracy z RSS. W piśmie tym uczelnia stale promuje osoby, które mogą pochwalić się swoimi sukcesami na uczelni, bądź w życiu zawodowym lub społecznym (m.in. sukcesy sportowe). Szczegółowe formy motywowania wyróżniających się studentów i członków kadry akademickiej opisano wyżej.

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Publiczny dostęp do informacji zapewnia się poprzez wykorzystanie do tego celu różnych kanałów komunikacji takich jak **strony zewnętrzne www** uczelni. Prezentują one ofertę dydaktyczną, programy studiów, kadre dydaktyczną, kierunki badań naukowych, otrzymane akredytacje międzynarodowe i inne bieżące informacje. Strony te stanowią główne źródło niezbędnych informacji dla **kandydatów na studia** (<https://tiny.pl/7sx1q>). Na stronach tych przedstawiono w szczególności zasady rekrutacji na poszczególne stopnie studiów oraz zasady przyjmowania studentów z innych uczelni. Dodatkowym źródłem szczegółowych informacji dla kandydatów na studia są dostępne na stronach internetowych uczelni **informatory o kierunkach studiów I i II stopnia oraz jednolitych studiach magisterskich**. Informatory te są dystrybuowane na targach edukacyjnych oraz podczas takich wydarzeń jak: konferencje, seminaria, warsztaty, itp., a także wysyłane pocztą tradycyjną do maturzystów w okresie egzaminów maturalnych. W informatorze kandydat na studia znajdzie opis profilu absolwenta danego

kierunku studiów, listę oferowanych specjalności, o ile występują na danym kierunku oraz przykłady miejsc pracy oraz stanowisk, które po ukończeniu kierunku może objąć.

Podstawowym **źródłem informacji** dla studentów danego kierunku studiów jest **Extranet**. Zawiera on: harmonogram studiów, plany zajęć, elektroniczny indeks, informacje dotyczące płatności, zarządzenia dziekana, programy praktyk, propozycje staży, oferty wyjazdów w ramach programu Erasmus, semestralne ankiety oceny kadry dydaktycznej, moduł do składania podań online, informacje o dyżurach władz i nauczycieli akademickich, oraz inne istotne regulacje i procedury. Wszelkie ważne dla studentów danego kierunku komunikaty są publikowane w Extranecie. Łącznikiem pomiędzy studentami a wykładowcami jest **Intranet pracowniczy**, który umożliwia wykładowcom m.in.: wpisy do elektronicznych protokołów, ocenę prac dyplomowych i magisterskich czy też wgląd w raporty systemu antyplagiatowego (JSA). Extranet pozwala również na wyszukanie planu zajęć i adresu e-mail dowolnego wykładowcy, co usprawnia komunikację.

Istotnym narzędziem komunikacji oraz wspierania procesu uczenia się jest **platforma e-learningowa Moodle**. Każdy student WSB posiada konto w Extranecie, które jest jednocześnie jego kontem osobistym do platformy e-learningowej. Standardem nauczania WSB w Poznaniu jest wsparcie nauczania przedmiotu przez materiały i narzędzia umieszczone na dedykowanym do tego przedmiotu kursie e-learningowym (sylabus przedmiotu, szczegółowe opisy zajęć, modułów, testy sprawdzające, zadania interaktywne). Wspecjalizowane kursy na platformie Moodle pełnią funkcję **platform informacyjnych** dla promotorów, starostów grup i kierunków, studentów objętych egzaminem semestralnym (o ile występuje na danym kierunku), kół naukowych, czy też funkcję szczególnego kanału komunikacji z prodekanem ds. jakości kształcenia (np. kursy Technik studiowania). Wzmacniają one komunikaty publikowane w Extranecie studenckim.

W okresie pandemii Covid-19 Extranet stał się podstawowym źródłem informacji o sposobie logowania się na zajęcia zdalne (linki do zajęć w standardowym planie studenta), natomiast platformę Moodle wykorzystano jako bazę do szkoleń i informacji o sposobach nauczania zdalnego przy pomocy różnorodnych narzędzi.

Ocena studenta w WSB w Poznaniu jest wynikiem zgromadzonych przez niego punktów (maksymalnie 100 pkt z przedmiotu). Szczegółowe informacje o uzyskanych przez studentach wynikach w systemie punktowym **zawiera dziennik ocen** na kursach platformy Moodle. Od roku akademickiego 2018/19 zapewniono automatyzację przenoszenia wyników w systemie punktowym do protokołów w Extranecie, gdzie przybierają one tradycyjną postać. System ten minimalizuje możliwość wystąpienia błędów w wystawianiu ocen. Bieżący podgląd uzyskanych ocen zapewnia studentowi Extranet (oceny wstępne i ostateczne). Zarówno protokoły jak i indeks studenta mają od wielu lat postać elektroniczną.

Wsparcie publicznego dostępu do informacji następuje dzięki działaniu innych kanałów komunikacji ze studentami takich jak Facebook uczelniany (<https://tiny.pl/7sx23>), Instagram <https://tiny.pl/7sx8g>, Twitter <https://tiny.pl/7sx8x>, LinkedIn <https://tiny.pl/7sx8m> czy kanał na Youtube <https://tiny.pl/7sx8g>.

Istotne informacje bieżące są również publikowane przy wykorzystaniu ekranów komunikacyjnych w budynkach uczelni oraz plakatów. Uczelnia ma także możliwość komunikowania się ze studentami kanałami typu: mailing, sms oraz mms. Na potrzeby studentów opracowana została aplikacja mobilna, która pokazuje plany zajęć oraz pełni funkcję elektronicznego indeksu.

Wyższa Szkoła Bankowa w Poznaniu współtworzy z innymi uczelniami wirtualne biuro prasowe, w którym można przeczytać komunikaty dotyczące kierunków studiów, bieżących wydarzeń oraz artykuły. Na stronie <https://tiny.pl/7sx8r> znajdują się także profile eksperckie wykładowców uczelni, gotowych do współpracy z mediami.

Wsparcie w procesie trafnego wyboru kierunku studiów kandydat na studia może uzyskać korzystając internetowej Platforma Kierunek Rozwoju <https://tiny.pl/7sx89>, która oferuje testy predyspozycji dla uczniów.

Studenci Wydziału Finansów i Bankowości WSB mają również możliwość pozyskania szczegółowych informacji bezpośrednio od pracowników wydziału pracujących w Biurze Rekrutacji, Biurze Praktyk i Współpracy z Zagranicą, Dziekanacie, Dziale Obsługi Dydaktyki, jak również oczywiście od Menedżera Kierunku i wykładowców.

Szczególnym źródłem istotnych informacji o życiu uczelni i samych studentów jest wspomniane już czasopismo studenckie „Żebyś wiedział”, którego numery ukazują się od 2001 roku (ukazało się ponad 100 numerów). W piśmie tym, będącym obecnie kwartalnikiem, publikowane są artykuły autorstwa studentów z Kół Naukowych, Rady Samorządu Studenckiego, innych studentów, jak też w niektórych przypadkach pracowników administracji uczelni, w tym pionu dziekańskiego. Opiekę nad pismem sprawuje prodziekan ds. jakości kształcenia i Pełnomocnik Dziekana ds. organizacji studenckich. Część publikowanych materiałów ma charakter doradczy (sprawy stypendialne; zasady funkcjonowania dziekanatu; nauka zdalna w czasie pandemii). Pismo jest dystrybuowane w wersji papierowej i elektronicznej (<https://tiny.pl/7smbw>).

Narzędziem **oceniającym dostęp do informacji publicznych** są coroczne Badania Atrybutów Marki (pytania dot. m.in.: Moodle, Extranetu). Zawierają one przygotowane w różnym zakresie i w różnym stopniu szczegółowości wnioski z wyników badania ankietowego (wśród kandydatów na studia, studentów, absolwentów, nauczycieli akademickich i pracodawców). Stanowią dzięki temu dobrą podstawę do oceny transparentności procesów i procedur. Na podstawie tych wyników poszczególne podmioty i działy przygotowują propozycje działań naprawczych i doskonalących, których celem jest poprawa m.in. sposobów efektywnej komunikacji ze studentami. Przykładem wdrożenia działań naprawczych była instalacja ekranów informacyjnych na uczelni oraz wprowadzenie możliwości informowania studentów przez sms i aplikację mobilną.

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Politykę jakości kształcenia w Wyższej Szkole Bankowej w Poznaniu, w ujęciu formalnym, określa **Zarządzenie nr 49/2020 Rektora** Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu. Zgodnie z nim Uczelnia deklaruje w szczególności **zgodność polityki kształcenia z jej misją**, której istotą jest wspieranie kariery zawodowej studentów w ramach partnerskich relacji. Wyrazem tej polityki jest dążenie do kształtowania postaw sprzyjających podnoszeniu jakości kształcenia, jakości badań naukowych oraz zarządzania sferą dydaktyki. Nadrzędnym i długoterminowym celem polityki jakości kształcenia jest zbudowanie w całej organizacji **kultury jakości**.

Warunki realizowania polityki jakości kształcenia w odniesieniu do procesu dydaktycznego precyzuje **System Zapewniania Jakości Kształcenia** (dalej: SZJK) przyjęty odrębnym zarządzeniem rektora (Zarządzenie nr 43/2020 Rektora Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu). Jego podstawową zasadą jest uwzględnianie wyników **cyklicznej oceny procesu dydaktycznego**, tak przez instytucje zewnętrzne jak i w ramach funkcjonowania uczelnianego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia. SZJK uwzględnia wymogi i kryteria zawarte w przepisach obowiązującego prawa oraz szereg regulacji wewnętrznych, wśród których kluczowe znacznie mają regulaminy Uczelni i zarządzenia organów

jednoosobowych, takich jak Rektor Uczelni i Dziekan Wydziału. Na uwagę zasługuje fakt, że SZJK w WSB w Poznaniu uwzględnia również regulacje „Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area (ESG)”.

Zgodnie ze Statutem WSB w Poznaniu za działalność dydaktyczną na wydziale odpowiada **Dziekan**. W jego kompetencji leży sprawowanie nadzoru nad procesem dydaktycznym oraz nad działalnością komórek organizacyjnych wydziału. Dziekan sprawuje również nadzór nad osobami, które są bezpośrednio odpowiedzialne za kierunek, jakimi są ich **menedżerowie**. W sferze organizacyjnej i administracyjnej związanej z funkcjonowaniem kierunku część kompetencji i odpowiedzialności przypisano została innym organom działającym w ramach działającej od roku akademickiego 2019/20 nowej struktury organizacyjnej uczelni. Nadzór nad administracją uczelni sprawuje **Kanclerz**. W przypadku spraw administracyjnych związanych z Wydziałem Finansów i Bankowości w Poznaniu, zadanie to spoczywa w znacznym stopniu na **Wicekanclerzu**, który jest zwierzchnikiem Dziekana Wydziału oraz kierowników innych jednostek organizacyjnych. Szczegółowe zasady funkcjonowania SZJK opracowuje i **wprowadza Rektor**, po zasięgnięciu opinii Dziekana i Senatu. Zgodnie z nimi ogólną odpowiedzialność w zakresie ewaluacji i doskonalenia jakości kształcenia **na kierunku ponosi Dziekan**. Realizując zadania wynikające z SZJK na kierunku studiów **Dziekan działa przy pomocy** m.in: komisji wydziałowych (np. Komisja ds. Zapewniania Jakości Prac Dyplomowych, Rady Programowe poszczególnych kierunków studiów), Kolegium Dziekańskiego, prodziekana odpowiedzialnego za jakość kształcenia, menedżera kierunku i jego zespołu dydaktycznego, koordynatorów przedmiotów kierunkowych, Działu Metodyki Nauczania oraz zespołów roboczych związanych z SZJK powołanych przez Dziekana. Doskonalenie jakości kształcenia na danym kierunku studiów jest jednym z głównych zadań menedżera kierunku, który współpracuje z DMN (wsparcie metodyczne) oraz prodziekanem ds. jakości kształcenia (opiniowanie przez studentów kadry dydaktycznej, opiniowanie rozwoju i modyfikacji narzędzi dydaktycznych).

Studia na określonym kierunku tworzy Rektor, na wniosek Senatu, po uzyskaniu zgody Założyciela Uczelni i opinii Senatu. Program studiów, który określa oczekiwane **efekty uczenia się** studenta na danym kierunku, ustala Senat na wniosek Dziekana. Efekty uczenia się, rozumiane jako zbiór pożądanych cech absolwenta kierunku (wiedza i kompetencje), są opiniowane na potrzeby Senatu przez samorząd studencki oraz Radę Akademicką, która reprezentuje środowisko pracowników nauki i dydaktyków Uczelni. Wniosek Dziekana poprzedzony jest ustaleniem zbioru efektów dokonywanym przez menedżera kierunku wraz z Radą Programową kierunku.

W procesie monitorowania stopnia osiągnięcia **efektów uczenia** uczestniczą: koordynator przedmiotu, metodyk, menedżer kierunku, prodziekan oraz Komisja ds. Zapewniania Jakości Prac Dyplomowych. W wyniku analizy wyników sesji, ze szczególnym uwzględnieniem statystyki ocen negatywnych oraz wyników egzaminów, jak też egzaminu semestralnego (na wybranych kierunkach studiów) koordynatorzy przedmiotów we współpracy z metodykiem i menedżerem dokonują ewaluacji i modyfikacji programów i metod kształcenia. Wyniki sesji egzaminacyjnej oraz egzaminu semestralnego monitoruje prodziekan ds. jakości kształcenia na podstawie: zbiorczych wyników sesji egzaminacyjnej generowanych w Intranecie (uniwersalna statystyka sesji), wyników egzaminu semestralnego, opinii przekazywanych przez menedżerów kierunku i koordynatorów przedmiotów, raportów dostępnych w systemie **Oceny Kadry Dydaktycznej** (oceny studentów) ze szczególnym uwzględnieniem raportu pytań otwartych. Raporty te analizuje dziekan. Wnioski z raportów są podstawą potencjalnych zmian modyfikacji treści kształcenia, obsady zajęć i zasad zaliczania przedmiotów. Bieżące problemy dydaktyczne są przedmiotem obrad Kolegium Dziekańskiego, które

odbywa się cyklicznie (4 razy w miesiącu). Prodziekan monitoruje jakość prac dyplomowych przy wykorzystaniu efektów prac Komisji ds. Zapewnienia Jakości Prac Dyplomowych. Źródłem opinii o ich jakości jest również czynne uczestnictwo prodziekanów w obronach na różnych kierunkach studiów. Okresowy pomiar stopnia osiągnięcia **założonych efektów uczenia** się następuje w sposób wskazany przez koordynatora przedmiotu przy współpracy z metodykiem. Szczególnym narzędziem ewaluacji stopnia osiągnięcia efektów uczenia się przez studentów na części kierunków (m.in. Zarządzanie, Finanse i Rachunkowość) jest tzw. **egzamin semestralny**, który pozwala w sposób zobiektywizowany ocenić stopień osiągnięcia części efektów uczenia się zawartych w programie studiów (wiedza). Egzamin semestralny przeprowadzany jest przy pomocy platformy e-learningowej Moodle. Egzamin semestralny jako forma weryfikacji efektów uczenia się w kolejnych latach akademickich jest stopniowo wprowadzany na kolejne kierunki studiów.

Kierunkowe efekty uczenia się są wypracowywane przez menedżera kierunku wraz z Radą Programową i konsultowane w gronie menedżerów danego kierunku z innych szkół bankowych pod nadzorem Dziekana (fora menadżerów). Menedżerowie w procesie określania kierunkowych efektów uczenia się biorą również pod uwagę opinie **praktyków biznesu** i **absolwentów danego kierunku** studiów, których przedstawiciele są stałymi członkami Rad Programowych. Ponadto korzystają oni z wyników badania opinii studentów danego kierunku oraz jego absolwentów gromadzonych i analizowanych przez Założyciela w ramach kompleksowego, corocznego masowego badania ich opinii (tzw. **BAM – Badanie Atrybutów Marki**). Menedżerowie mają również dostęp do generowanych w Za sformułowanie **przedmiotowych efektów uczenia się** w oparciu o efekty kierunkowe odpowiada koordynator przedmiotu oraz metodyk. Powiązanie kierunkowych i przedmiotowych efektów kształcenia wskazuje karta przedmiotu opracowana przez jego koordynatora. W proces zaangażowani są studenci biorąc udział w **pracach ciał kolegialnych Uczelni** (Rada Akademicka) i Wydziału oraz Radzie Programowej. Karty przedmiotów, w tym przedmiotowe efekty kształcenia są regularnie przeglądane **przez koordynatorów przedmiotów**, menedżera kierunku oraz metodyka w celu ich ew. modyfikacji. Co do zasady przeglądu takiego **dokonyuje się raz w roku**.

Oferta programowa kierunku jest korygowana co roku, zgodnie z ustaloną procedurą uwzględniającą różne grupy interesariuszy. Menadżer kierunku jako przewodniczący Rady Programowej kierunku proponuje zmiany oraz uwzględnia głosy członków Rady, którymi są m.in. studenci danego kierunku, będący zwykle członkami RSS. W ofercie uwzględniane są np. zmiany wynikające ze wzrostu wymagań wobec absolwentów kierunku, jak również potrzeby podnoszenia kompetencji absolwentów w zakresie umiejętności miękkich.

Ocena tendencji rynkowych dokonywana jest również m.in. poprzez opiniowanie przez pracodawców efektów kształcenia na kierunku oraz specjalności czy bezpośrednio zbierane przez menedżerów kierunku opinii od prowadzących zajęcia praktyków.

Interesariuszy zewnętrznych reprezentuje formalnie Rada Partnerów Biznesowych, w skład której wchodzi m.in. przedstawiciele związków pracodawców. Czynione są starania, aby udział tej grupy podmiotów wykraczał poza wskazywanie ogólnych zaleceń co do kształtu programów studiów i miał charakter bardziej operacyjny.

Wnioski wyciągane z analizy efektów procesu dydaktycznego na kierunku i obserwowanych trendów na rynku pracy i w gospodarce służą w średnim okresie do **modyfikacji oferty programowej** dla danego kierunku, zwłaszcza w zakresie **oferowanych specjalności** dla kolejnych roczników studiów, o ile specjalności występują na danym kierunku studiów.

Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów

	POZYTYWNE	NEGATYWNE
Czynniki wewnętrzne	<p>Mocne strony</p> <p>Innowacyjny system kształcenia w oparciu o program odpowiadający bieżącym zagadnieniom prawnym. Duża liczba przedmiotów wybieralnych pozwala dostosować program do zmieniającego się rynku pracy i otoczenia prawnego.</p> <p>Udział pracodawców w tworzeniu i recenzowaniu programów, efektów kształcenia i specjalności.</p> <p>Kadra dydaktyczna składająca się z w dużej części z praktyków.</p> <p>Możliwość rozwoju kierunku poprzez utworzenie kolejnych kół naukowych o większej specjalizacji w poszczególnych gałęziach prawa.</p>	<p>Słabe strony</p> <p>Niski wskaźnik wymian studenckich.</p> <p>Brak rozwiniętej współpracy z wykładowcami z zagranicy.</p> <p>W związku z wysokimi standardami nauczania na kierunku zauważa się niebezpieczeństwo niskiej zdawalności najtrudniejszych przedmiotów kierunkowych i tym samym uzyskania tytułu zawodowego przez stosunkowo małą liczbę studentów rozpoczynających naukę na kierunku.</p>
Czynniki zewnętrzne	<p>Szanse</p> <p>Dobra współpraca z partnerami biznesowymi - planowane podpisanie kolejnych umów o partnerstwie.</p> <p>Możliwy rozwój kierunku poprzez wdrożenie modyfikacji i innowacji w procesach dydaktycznych, m.in. poprzez rozwój metod zdalnego nauczania. Sprzyja temu posiadanie Działu Metodyki Nauczania z wysokiej klasy specjalistami z zakresu metodyki nauczania w tym również nauczania na odległość.</p> <p>Możliwy rozwój kierunku poprzez wprowadzenie certyfikatów językowych z zakresu prawniczego języka angielskiego jako odpowiedzi na potrzeby rynku usług prawniczych</p>	<p>Zagrożenia</p> <p>W związku z trudną sytuacją gospodarczo-społeczną kraju niechęć potencjalnych studentów do podjęcia studiów jednolitych magisterskich trwających dziesięć semestrów.</p> <p>Mocna konkurencja na rynku wśród uczelni prywatnych kształcących na kierunku Prawo.</p> <p>Trudności w zrekrowaniu wysoce specjalistycznej kadry praktyków kształcących w wąskich obszarach prawa oraz pracowników samodzielnych.</p>

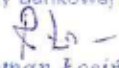
<p>Możliwość wykorzystania doświadczeń i innowacji zastosowanych w grupie Wyższych Szkół Bankowych w Polsce. Kierunek Prawo prowadzony jest na Wyższej Szkole Bankowej w Gdańsku i we Wrocławiu.</p> <p>Możliwość nawiązania nowych kontaktów międzynarodowych wynikająca z poszerzenia liczby uczelni partnerskich.</p>	
--	--

Wyższa Szkoła Bankowa

w Poznaniu (17)
ul. Powstańców Wielkopolskich 5
61-895 Poznań, tel. (61) 655-33-33
ident. 630245248 NIP 778-10-28-941

(Pieczęć uczelni)

DZIEKAN
WYDZIAŁU FINANSÓW I BANKOWOŚCI
Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu

.....
dr Roman Łosiński

(podpis Dziekana/Kierownika jednostki)

REKTOR

.....
prof. dr hab. Józef Orczyk
(podpis Rektora)

Poznań, dnia 18.12.2020

(miejscowość)

Część III. Załączniki

Załącznik nr 1. Zestawienia dotyczące ocenianego kierunku studiów

Tabela 1. Liczba studentów ocenianego kierunku¹

Poziom studiów	Rok studiów	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
		Dane sprzed 3 lat	Bieżący rok akademicki	Dane sprzed 3 lat	Bieżący rok akademicki
jednolite studia magisterskie	I	46	40	29	35
	II	18	30	26	22
	III	29	28	33	22
	IV		38	34	36
	V		26	18	32
	VI				
Razem:		93	162	140	147

Tabela 2. Liczba absolwentów ocenianego kierunku w ostatnich trzech latach poprzedzających rok przeprowadzenia oceny

Poziom studiów	Rok ukończenia	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
		Liczba studentów, którzy rozpoczęli cykl kształcenia kończący się w danym roku	Liczba absolwentów w danym roku	Liczba studentów, którzy rozpoczęli cykl kształcenia kończący się w danym roku	Liczba absolwentów w danym roku
jednolite studia magisterskie	2020	23	18	46	24
	2019		2		19
	2018				13
Razem:		23	20	46	56

¹ Należy podać liczbę studentów ocenianego kierunku, z podziałem na poziomy, lata i formy studiów (z uwzględnieniem tylko tych poziomów i form studiów, które są prowadzone na ocenianym kierunku).

Tabela 3. Wskaźniki dotyczące programu studiów na ocenianym kierunku studiów, poziomie i profilu określone w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów ((Dz. U. poz. 1861 z późn. zm.).

Nazwa wskaźnika	Liczba punktów ECTS/Liczba godzin
Liczba semestrów i punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na ocenianym kierunku na danym poziomie	302 ECTS/10 semestrów
Łączna liczba godzin zajęć	S: 3573/ N: 2771
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	158/112
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne	197
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych – w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	-
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru	99/99
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym	32
Wymiar praktyk zawodowych	960
W przypadku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego.	60
W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość:	
1. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach stacjonarnych/ Łączna liczba godzin zajęć na studiach stacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	1. 3573/16
2. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach niestacjonarnych/ Łączna liczba godzin zajęć na studiach niestacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	2. 2771/93

S – studia stacjonarne, N – studia niestacjonarne

Tabela 4. Zajęcia lub grupy zajęć kształtujących umiejętności praktyczne

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć stacjonarne/niestacjonarne	Liczba punktów ECTS
Język obcy	Ćwiczenia i e-learning	240/92	12
Przedmioty do wyboru	Ćwiczenia i projekty	150/126	18

Metodyka pracy magisterskiej	Ćwiczenia	8/8	1
Seminarium dyplomowe	Ćwiczenia i projekt	48/48	25
Wyzwania rynku pracy	Ćwiczenia	16/16	1
Systemy informacji prawnej	Laboratoria i e-learning	16/16	1
Prawoznawstwo	Ćwiczenia i e-learning	47/35	5
Prawo konstytucyjne	Ćwiczenia i e-learning	47/26	5
Logika	Ćwiczenia i e-learning	30/16	4
Komunikacja i negocjacje	Ćwiczenia i e-learning	20/16	3
Prawo cywilne. Część ogólna	Ćwiczenia	45/32	5
Prawo cywilne. Część rzeczowa	Ćwiczenia	45/32	5
Ustrojowe prawo administracyjne	Ćwiczenia	45/32	5
Prawo cywilne. Zobowiązania	Ćwiczenia	45/32	5
Prawo rodzinne, opiekuńcze i spadkowe	Ćwiczenia	45/32	5
Postępowanie cywilne	Ćwiczenia	45/32	5
Prawo handlowe	Ćwiczenia	45/32	5
Prawo pracy i ubezpieczeń społecznych	Ćwiczenia	30/24	4
Prawo międzynarodowe publiczne	Ćwiczenia	30/16	3
Materialne prawo administracyjne	Ćwiczenia	45/24	5
Publiczne prawo gospodarcze	Ćwiczenia	45/24	5
Postępowanie administracyjne	Ćwiczenia	32/32	5

Postępowanie przed sądami administracyjnymi	Ćwiczenia	30/16	4
Prawo finansowe	Ćwiczenia	45/32	5
Postępowanie podatkowe	Ćwiczenia	45/16	5
Prawo europejskie	Ćwiczenia	45/24	5
Prawo konkurencji i konsumentów	Ćwiczenia	30/16	4
Prawo ochrony środowiska	Ćwiczenia	15/16	4
Prawo karne	Ćwiczenia	45/24	5
Prawo karne-gospodarcze	Ćwiczenia	16/16	2
Postępowanie karne	Ćwiczenia	45/32	5
Prawo własności intelektualnej	Ćwiczenia	30/24	4
Prawo restrukturyzacyjne i upadłościowe	Ćwiczenia	45/32	4
Warsztaty prawnicze I-VI	Ćwiczenia i projekty	126/126 (3 semestry)	12
Przygotowanie do aplikacji	Ćwiczenia i projekty	38/38	3
Technologia informacyjna	Laboratoria i projekty	40/26	3
Razem:		1714/1181	197

Tabela 5. Zajęcia lub grupy zajęć służące zdobywaniu przez studentów kompetencji inżynierskich / Zajęcia lub grupy zajęć przygotowujące studentów do wykonywania zawodu nauczyciela – NIE DOTYCZY -

Tabela 6. Informacja o programach studiów/zajęciach lub grupach zajęć prowadzonych w językach obcych

Nazwa programu/zajęć/grupy zajęć	Forma realizacji	Semestr	Forma studiów	Język wykładowy	Liczba studentów (w tym niebędących obywatelami polskimi)
Fundamentals of Law	W/C/P	7	Stacjonarne	angielski	ok 25
Fundamentals of Law	W/C/P	7	Niestacjonarne	angielski	ok 20
Business Law	C/P	9	Stacjonarne	angielski	ok 25
Business Law	C/P	9	niestacjonarne	angielski	ok 20